

ทัศนคติและการตัดสินใจรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นชาย
ที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก

นางสาวณิชา หลีหเจริญกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

Attitude and Decisions towards Unwanted Pregnancy in Their Partners of Male Adolescents

Living in Ban Kanjanapisek Training – School

Miss Nicha Leehacharoenkul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติและการตัดสินใจรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์
ที่ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรม
เด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก

โดย นางสาวณิชา หลีหเจริญกุล

สาขาวิชา สุขภาพจิต

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ฉัตร พิทยรัตน์เสถียร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะแพทยศาสตร์

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์โสภณ นภทร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(นายแพทย์ภูษงค์ เหล่ารุจิสวัสดิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ฉัตร พิทยรัตน์เสถียร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(นางทิวา ณ นคร)

ณิชา หลีหเจริญกุล : ทศนคติและการตัดสินใจรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์
ของวัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก. (Attitude and
Decisions towards Unwanted Pregnancy in Their Partners of Male Adolescents Living in
Ban Kanjanapisek Training – School) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.นพ.ฉัตร
พิทยรัตน์เสถียร, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : อ.ศิริวรรณ ศิริบุญ, 98 หน้า.

การศึกษาวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ผู้ศึกษาทำการ
คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยเจาะจง (Purposive Sampling) คือ วัยรุ่นชายอายุ 13 ปี ขึ้นไป ที่อยู่ในศูนย์
ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษกและเคยมีประสบการณ์มีคู่ตั้งครรภ์โดยไม่พึง
ประสงค์ จำนวน 11 ราย โดยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึก (In-depth Interview)
บทเรียนสำคัญในการศึกษาวิจัยนี้ คือ ครอบครัวของวัยรุ่นชายและครอบครัวของคู่เป็น
ปัจจัยเกื้อหนุนสำคัญที่จะช่วยให้วัยรุ่นชายและคู่สามารถผ่านวิกฤตปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่พึง
ประสงค์ไปได้ นอกจากนี้ อิทธิพลจากเพื่อนและการเห็นพี่น้องในครอบครัวของตนมีลูก ส่งผลให้
วัยรุ่นเกิดความรู้สึกอยากรู้หรืออยากลองเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นสู่ผู้ใหญ่ มีความเป็น
ลูกผู้ชายที่รับผิดชอบ แม้วัยรุ่นชายส่วนใหญ่ไม่ได้วางแผนหรือคาดหวังการมีลูก แต่วัยรุ่นมองว่า
พฤติกรรมทางเพศเป็นหนทางหนึ่งของการพัฒนาไปสู่ผู้ใหญ่ได้ รวมทั้งวัยรุ่นชายได้นิยามตนเอง
และให้ความหมายของการเป็นลูกผู้ชายโดยรอบคอบคิดว่า ตนมีศักยภาพที่จะดูแลรับผิดชอบคนอื่น
ได้ ในทางตรงกันข้าม วัยรุ่นชายที่เผชิญกับการมีคู่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์และปฏิเสธการ
ตั้งครรภ์ จะเพิ่มอัตราการยุติการตั้งครรภ์ให้สูงขึ้น นอกจากนั้นการปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่ยัง
สะท้อนสัมพันธ์ภาพที่ไม่ดีภายในครอบครัว การมีความสัมพันธ์กับคู่แบบชั่วคราว และอัตลักษณ์ที่
ไม่มั่นคงของวัยรุ่นชาย ส่งผลให้หลีกเลี่ยงการจัดการและเผชิญหน้ากับวิกฤตการมีคู่ตั้งครรภ์

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา สุขภาพจิตลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา 2555ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

5474355830 : MAJOR MENTEL HEALTH

KEYWORDS : UNWANTED PREGNANCY / ADOLESCENTS / ATTITUDES

NICHA LEEHACHAROENKUL : ATTITUDE AND DECISIONS TOWARDS UNWANTED PREGNANCY IN THEIR PARTNERS OF MALE ADOLESCENTS LIVING IN BAN KANJANAPISEK TRAINING – SCHOOL. ADVISOR : ASST.PROF. NUTTORN PITYARATSTIAN, MD., CO-ADVISORS : SIRIWAN SIRIBOON., 98 pp.

A qualitative methodology uses the purposive sampling as the inclusion criteria and collects data by individual in-depth interviewing. The target groups are 11 cases who are upper 13 year old male adolescents, stay at Ban Kanjanapisak Training – School, and have had sexual experiences on unwanted pregnancy of their partners.

The main lesson learnt from this study is families of both male and female teenagers are the support factors to assist them to overcome crisis of life on unwanted pregnancy. Besides this, the peer influence and siblings in families have their children provokes their curiosity to response the transition stage from teenager to adult. They feel like manhood to take responsibility for their own family. Although almost of male teenagers did not plan for or expect to have a baby, teenagers regard that sexual behavior is one way to develop their status to adult. Male teenagers define their selves and manhood according to the perception of having capacity to have responsibility others. On the other hand, male teenagers who confront with unwanted pregnancy of their partners and reject it consequently will increase higher ratio of abortion. The rejection of pregnancy reflects the unsteady relationship in their families. The contemporary relationship of partners and uncertainty identities of male teenagers make them ignore to management and confront the crisis of unwanted pregnancy of their partners.

Department : .. Psychiatry .. Student’s Signature.....

Field of Study : .. Mental Health .. Advisor’s Signature.....

Academic Year : .. 2012 .. Co – advisor’s Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณปู่กับแม่และครอบครัว ขอขอบพระคุณป้าๆ สารารักษ์ทุกคนที่ช่วยเหลือเลี้ยงดูมา ตั้งแต่เด็กจนเรียนปริญญาโทมาโดยตลอด ขอขอบคุณที่ส่งเสริมและช่วยเหลือทั้งด้านกายภาพและจิตใจ

ขอขอบคุณวัยรุ่นชายทั้ง 11 คนในบ้านกาญจนาภิเษก ที่ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ช่วงชีวิตของวัยรุ่นชาย ได้เรียนรู้แง่มุมของชีวิตที่หลากหลายและได้รับฟังประสบการณ์ชีวิตที่มีค่ายิ่ง ขอขอบคุณน้องๆ ที่กล้าเผยถึงความรู้สึกภายในทั้งความกลัวและความกล้ากับปัญหาที่ตนเผชิญ ขอขอบคุณสำหรับประสบการณ์ที่เคยผ่านพ้นมา ได้เห็นและเรียนรู้ถึงวิธีการแก้ไขและรับมือที่จะอยู่ให้รอดในโลกของความเป็นจริงที่มีพื้นที่น้อยนิดสำหรับเด็กและวัยรุ่น

ขอขอบพระคุณป้ามล ทิชา ณ นครและเจ้าหน้าที่ในบ้านกาญจนาภิเษกที่ช่วยเหลือและเอื้อเพื่อให้ได้เก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณป้ามลที่ช่วยสละเวลาเป็นที่ปรึกษาและแนะนำในงานวิจัยและเคียงกรำตนเองในการฝึกฝนวัยรุ่นชายให้กล้าเผชิญกับความกลัวของตน

ขอขอบคุณอ.ฉัตร พิทยรัตน์เสถียร อาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาและช่วยแนะแนวทางในสิ่งที่ผู้วิจัยทำการศึกษา อ.ศิริวรรณ ศิริบุญ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญและให้คำปรึกษาในการเขียนงานวิจัยเชิงคุณภาพ

ขอขอบคุณคุณจากรุกัญญา เรือนคำที่ช่วยให้คำแนะนำที่มีคุณค่าต่องานวิจัย และขอบคุณเพื่อนปริญญาโททุกคนที่ช่วยเหลือและผ่านความสุขความทุกข์ร่วมกัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....จ

กิตติกรรมประกาศ.....ฉ

บทที่

1 บทนำ..... 1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

 คำถามการวิจัย..... 2

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 2

 กรอบแนวคิดการวิจัย.....2

 ข้อตกลงเบื้องต้น.....3

 คำสำคัญ.....3

 นิยามเชิงปฏิบัติการ..... 3

 รูปแบบการวิจัย.....4

2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....5

 การตัดสินใจ.....5

 ทัศนคติ หรือเจตคติ.....6

 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก.....7

 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....10

บทที่	หน้า
3 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	14
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	15
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
ปัญหาทางจริยธรรม.....	17
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	18
ผลหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	19
อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการวิจัยและมาตรการในการแก้ไข.....	19
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
ข้อมูลส่วนบุคคล.....	21
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจต่อการยอมรับหรือปฏิเสธการตั้งครรภ์.....	27
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผล.....	56
ข้อเสนอแนะ.....	64
รายการอ้างอิง.....	66
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย.....	71
ภาคผนวก ข เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม.....	77
ภาคผนวก ค แนวคำถามสัมภาษณ์.....	80
ภาคผนวก ง วิชาชีพิตและกระบวนการเรียนรู้ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก.....	89

ภาคผนวก	หน้า
ภาคผนวก จ	กระตู่ในการรับอาสาสมัคร.....95
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลเกี่ยวกับอายุของวัยรุ่นชายและคู่ และการศึกษาของวัยรุ่นชาย.....21
2	การตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธต่อการตั้งครรภ์ของคู่ และการคลอดบุตรหรือการยุติการครรภ์.....22
3	เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อวัยรุ่นชายในการตัดสินใจยอมรับ หรือปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่27
4	ข้อมูลลักษณะครอบครัวของวัยรุ่นชายและความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว..... 32
5	ประสบการณ์มีคู่ตั้งครรภ์ : จำนวนครั้งและกับคู่เดิมหรือต่างคู่..... 41
6	ข้อมูลลักษณะครอบครัวของวัยรุ่นและความสัมพันธ์ที่ไม่ดีในครอบครัว.....48

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1	สาเหตุและปัจจัย : ความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์หรือยุติครรภ์ครั้งแรก ของคู่วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจยอมรับการตั้งครรภ์..... 24
2	สาเหตุและปัจจัย : ความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์หรือยุติครรภ์ครั้งแรก ของคู่วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจปฏิเสธการตั้งครรภ์..... 25
3	การมีคู่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 สาเหตุและปัจจัย : ความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์ หรือยุติครรภ์ของวัยรุ่นชายที่ตัดสินใจยอมรับการตั้งครรภ์.....26
4	ลำดับการบอกเรื่องการตั้งครรภ์ให้กับครอบครัวของวัยรุ่นชายทราบ34
5	กระบวนการสื่อสารของวัยรุ่นกับครอบครัวตนเองและครอบครัวคู่ เกี่ยวกับเรื่องการตั้งครรภ์..... 55

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (Background and Rationale)

จากสถิติของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เกี่ยวกับการตั้งครกในวัยรุ่นปี 2553 รายงานว่า มีวัยรุ่นไทยอายุระหว่าง 15 – 19 ปี ปัจจุบันจำนวน 5 ล้านคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ถึง 1.25 ล้านคน ซึ่งอัตราการตั้งครกอยู่ที่ 2.5 แสนคนต่อปี (ปี 2551 : 77,092 คนต่อปี) อัตราการคลอดบุตร เฉลี่ย 1.2 แสนรายต่อปี หรือเฉลี่ยวัยละ 360 คน มีวัยรุ่นจำนวน 50% เลือกที่จะทำแท้ง และ 50% เป็นการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย และจากสถิติโรคที่วัยรุ่นเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล [1] รายงานว่า อัตราส่วนของภาวะที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครกของวัยรุ่นไทย อายุ 13 – 18 ปี เฉพาะที่รับไว้เป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาล พ.ศ. 2550 มีจำนวน 47% เป็นวัยรุ่นที่ได้รับผลกระทบจากการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย

นอกจากนั้นการตั้งครกในวัยรุ่น ยังทำให้เกิดการดูแลครรภ์ที่ไม่เหมาะสม การคลอดก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักตัวน้อย และ 1% ที่มีการเสียชีวิตของทารกขณะคลอด [2] ทั้งยังก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อภาวะสุขภาพ เช่น ภาวะครรภ์เป็นพิษ ภาวะซึมเศร้าหลังคลอด โรคซึมเศร้า อัตราการผ่าคลอดสูงกว่าปกติ และยังพบว่า ภาวะเครียดและซึมเศร้านั้น ส่งผลกระทบต่อทารกด้วย [3] รวมทั้งการที่แม่วัยรุ่นไม่มีความพร้อมในการดูแลบุตร ต้องหยุดเรียน ถูกไล่ออกจากโรงเรียน ไม่มีงานทำ การถูกคู่วัยรุ่นชายทอดทิ้ง และหากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากครอบครัว อาจทำให้แม่วัยรุ่นเกิดภาวะซึมเศร้า เครียด ซึ่งทำให้มีโอกาที่จะทอดทิ้งลูกได้ หรือทำทารุณกรรมลูกได้ และการที่ถูกเลี้ยงดูโดยที่ไม่มีพ่อ หรือชายที่ไม่พร้อมจะอยู่ในบทบาทของพ่อ นั้น ก็ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการเด็กอีกด้วย

ในการสัมภาษณ์หัวข้อ “เปิดใจ...ฟังตัวจริงเสียงจริงพูดเรื่องเพศศึกษา : ท้อง – แท้ง – ทิ้ง”[4] โดย สหทัยมูลนิธิ บ้านกาญจนาภิเษก และองค์การ PATH มีข้อมูลจากเยาวชนชาย บ้าน

กาญจนานิกเชก จำนวน 9 คน ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นหญิง วัยรุ่นชายมีความรู้สึกหลายอย่างเมื่อรับรู้ว่าคุณของตนตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่จะตกใจ บางคนต้องการให้แฟนยุติการตั้งครรภ์เอง แต่ไม่สำเร็จ จึงไปฝากครรภ์ บางคนตั้งใจที่จะมีลูก แต่พ่อแม่ของฝ่ายหญิงไม่เห็นด้วยที่จะให้มารับผิดชอบ เพราะไม่มีงานทำและยังเรียนหนังสืออยู่ บางคนกังวลและสับสนที่จะจัดการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น บางคนรู้สึกว่า ตนเองมีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นหลังจากได้เป็นพ่อคน พยายามเรียนต่อและทำงานเพื่อหาเงินมาดูแลครอบครัว บางคนตัดสินใจรับผิดชอบ เพราะเคยตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์มาแล้ว 2 ครั้ง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ยังขาดแคลนการศึกษาวิจัย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อตนเองและปัจจัยที่ส่งผลให้ฝ่ายชายตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นหญิงเพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนการแก้ไขปัญหาต่อไป

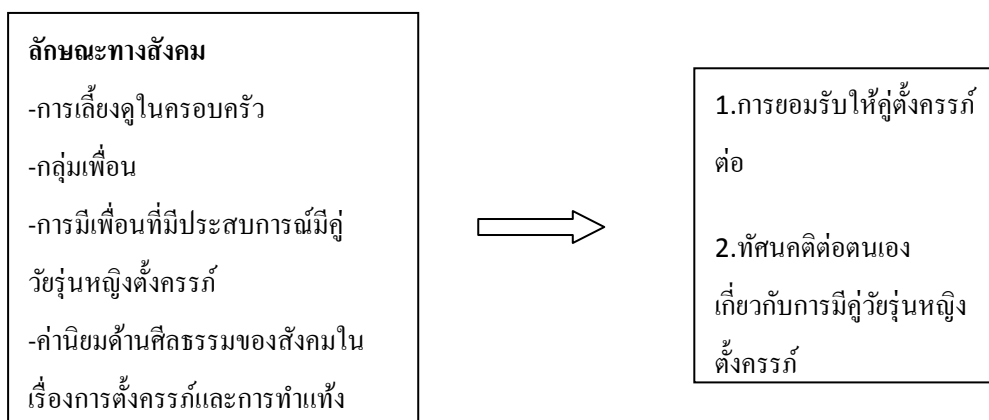
คำถามการวิจัย (Research Question)

วัยรุ่นชายมีทัศนคติต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในคู่ของตนอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่จะรับผิดชอบหรือไม่รับผิดชอบ ภายหลังจากที่ทราบว่า คู่ของตนตั้งครรภ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective)

1. เพื่อศึกษาว่า วัยรุ่นชายมีทัศนคติต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในคู่ของตนอย่างไร
2. เพื่อศึกษาว่า ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อวัยรุ่นชายในการตัดสินใจที่จะรับผิดชอบหรือไม่รับผิดชอบ ภายหลังจากที่ทราบว่า คู่ของตนตั้งครรภ์

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption)

ในการศึกษารั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นวัยรุ่นชาย ที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรม เด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก และเคยมีประสบการณ์ ในกรณีที่เคยมีผู้ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์เท่านั้น เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ความคิด ทักษคติ สภาพจิตใจและ สภาพแวดล้อมทางสังคมของบุคคล โดยเหตุที่ลักษณะของผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา มีความยืดหยุ่น และอ่อนไหว

อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ส่วนบุคคลในเรื่องนี้ของวัยรุ่นชายทุกคน จะไม่ได้รับการเปิดเผยให้ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่รวมทั้งวัยรุ่นชายคนอื่นในบ้านพักรับทราบ ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอในงานวิจัยโดยใช้รหัสแทนชื่อของวัยรุ่น รวมทั้งผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ให้กับผู้ปกครองของวัยรุ่นชายทุกคนที่ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยด้วย เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่า ประสบการณ์นี้เป็นเรื่องราวส่วนบุคคลของวัยรุ่นเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงและดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยความระมัดระวังในเรื่องต่างๆ เหล่านี้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ (Key Word)

การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

วัยรุ่น

ทัศนคติ

นิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational Definition)

การตั้งครรภ์ที่ไม่ถึงประสงค์ หมายถึง การตั้งครรภ์ที่เกิดขึ้น โดยที่พ่อแม่ยังไม่สามารถรับดูแล หรือรับผิดชอบในการเลี้ยงดูบุตรที่เกิดมาได้ เนื่องจากไม่มีความพร้อมในทางวุฒิภาวะอารมณ์ ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

วัยรุ่น หมายถึง ชายที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความชอบหรือไม่ชอบ พึงใจหรือไม่พึงใจ ความคิดเห็นและการรับรู้ของบุคคลต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการมีวัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ในทุกด้าน โดย

ทัศนคติ นั้น มีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมในอนาคตได้ และทัศนคติสามารถเรียนรู้หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์

รูปแบบการวิจัย (Research Design)

ศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึก (In-depth Interview)

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ ทักษะคิดและวัยรุ่นชายที่ทำให้หญิงตั้งครรภ์โดยที่ยังไม่พร้อม
การตัดสินใจ (Decision) [5]

การตัดสินใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลต้องแก้ปัญหา ซึ่งปัญหาเกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องการอะไรสักอย่างหรือหลายอย่าง และต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างน้อยหนึ่งอย่างขึ้นไป บุคคลอาจต้องหาหนทางที่จะเลือกหรือมีเหตุให้ต้องเลือก เพราะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หลายอย่าง วิธีการที่ใช้กันมากในการตัดสินใจ คือ การอาศัยประสบการณ์และประสบการณ์ในอดีตอาจจะไม่เป็นตัวอย่างเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในปัจจุบันได้ รวมทั้งอิทธิพลของผู้อื่นหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สิ่งแวดล้อม วุฒิภาวะ อาจมีผลต่อการตัดสินใจ หรืออาจมีเหตุให้ต้องตัดสินใจโดยที่ไม่สามารถควบคุมได้

สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

การตัดสินใจแต่ละครั้ง ผู้ตัดสินใจไม่สามารถจะกระทำได้อย่างอิสระและราบรื่นเสมอไป เพราะสถานการณ์ขณะที่ทำการตัดสินใจเป็นเงื่อนไขและองค์ประกอบที่สำคัญต่อการตัดสินใจ หากผู้ทำการตัดสินใจมองสถานการณ์ผิดพลาดไป การกำหนดเกณฑ์หรือทางเลือกในการตัดสินใจก็จะผิดพลาดไปด้วย สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแบ่งออกเป็น 3 สถานการณ์ ดังนี้

1. สถานการณ์ที่แน่นอน (Certainty) หมายถึง สถานะที่ผู้ตัดสินใจสามารถทราบดีถึงทางเลือกต่างๆ ในการตัดสินใจ และทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือกเป็นอย่างดีด้วย ดังนั้นภายใต้สถานการณ์นี้ การตัดสินใจใดๆ ก็ตามย่อมมีโอกาสถูกต้องค่อนข้างมาก โดยทั่วไปภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ ผู้ตัดสินใจมักจะตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เห็นว่าดีที่สุด เหมาะสมที่สุด หรือได้รับประโยชน์มากที่สุด โดยการเปรียบเทียบผลที่จะได้รับในแต่ละทางเลือก
2. สถานการณ์ของความเสี่ยง (Risk) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ตัดสินใจสามารถทราบถึงทางเลือกต่างๆ ของการตัดสินใจ แต่ไม่ทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากแต่ละทางเลือกอย่าง

แน่นอน เพียงแต่พอที่จะทราบหรือคาดคะเนถึงที่น่าจะเป็นของผลที่อาจเกิดขึ้นได้จากแต่ละทางเลือก ดังนั้น ถ้าผู้ตัดสินใจเลือกทางเลือกใด ย่อมเสี่ยงต่อการตัดสินใจผิดพลาดได้

3. สภาพการณ์ที่ไม่แน่นอน (Uncertainty) หมายถึง สภาพการณ์ที่ผู้ตัดสินใจทราบทางเลือกต่างๆ ของการตัดสินใจ แต่ไม่ทราบผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือกและไม่สามารถคาดคะเนความน่าจะเป็นของแต่ละทางเลือกได้ ดังนั้น ภายใต้สภาพการณ์เช่นนี้ ผู้ตัดสินใจ จึงไม่อาจตัดสินใจใดๆ ได้ จึงอาจจะรีรอหรือเลื่อนการตัดสินใจออกไป จนกว่าจะเกิดความแน่นอนมากขึ้น และถ้าหากได้รับการกดดันให้ต้องรีบตัดสินใจ ผู้ตัดสินใจก็จะต้องเดาสุ่ม

ทัศนคติ หรือเจตคติ (Attitude) [6]

ทัศนคติ เป็นแนวความคิดที่มีความสำคัญมากแนวหนึ่งในทางจิตวิทยาสังคมและการสื่อสาร Gibson (2000 : 102) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นส่วนที่ยึดติดแน่นกับบุคลิกภาพ ซึ่งบุคคลจะมีทัศนคติที่เป็นโครงสร้างอยู่แล้วในด้านความรู้สึก ความเชื่ออันใดอันหนึ่ง โดยที่องค์ประกอบนี้จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบหนึ่งทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในอีกองค์ประกอบหนึ่ง ทัศนคติมี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้สึก (Affective) องค์ประกอบด้านอารมณ์หรือความรู้สึกของทัศนคติ คือ การได้รับการถ่ายทอดการเรียนรู้มาจากพ่อ แม่ ครู หรือกลุ่มของเพื่อนๆ
2. ความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive) องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจของทัศนคติ จะประกอบด้วย การรับรู้ของบุคคล ความคิดเห็น และความเชื่อของบุคคล หมายถึง กระบวนการคิดซึ่งเน้นไปที่การใช้เหตุผลและตรรกะ องค์ประกอบที่สำคัญของความรู้ ความเข้าใจ คือ ความเชื่อในการประเมินผลไว้แล้วโดยตัวเองประเมิน ซึ่งความเชื่อเหล่านี้จะแสดงออกมาจากความประทับใจในการชอบหรือไม่ชอบที่มีความรู้สึกต่อสิ่งของ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

3. พฤติกรรม (Behavioral) องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจของทัศนคติ หมายถึง แนวโน้มหรือความตั้งใจ (Intention) ของบุคคลที่จะแสดงบางสิ่งบางอย่างหรือที่จะกระทำบางสิ่งบางอย่างต่อคนใดคนหนึ่ง สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เป็นมิตร ให้ความอบอุ่น ก้าวร้าว เป็นศัตรู เป็นต้น โดยที่ความตั้งใจนี้อาจจะถูกวัด หรือประเมินออกมาได้จากการพิจารณาองค์ประกอบทางด้าน พฤติกรรมของทัศนคติ

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก [7]

ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน (ชาย) บ้านกาญจนาภิเษก เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม บนเนื้อที่ 32 ไร่ ซึ่งบริหารจัดการโดยคุณหญิงสมนึก เปรมวัฒน์ และคุณหญิงสุภัทรา ตันติพิพัฒน์พงศ์ โดยภารกิจเชิงนโยบายของศูนย์ฝึกฯ ทั้ง 17 แห่ง ก็คือ ควบคุม ดูแล บำบัด แก้ไข พื้นฟู เยียวยา พัฒนาพฤตินิสัยและสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรม รวมทั้งดำเนินการด้านกิจกรรมชุมชนและประสานความร่วมมือเพื่อการพิทักษ์และ คุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน

การจัดตั้งศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก เป็นแนวคิดของคุณหญิง จันทนี สันตะบุตร อดีตผู้พิพากษาสมทบ ที่ต้องการให้สถานพินิจสามารถบำบัดฟื้นฟูเยาวชนได้อย่างมีคุณภาพและคืนคนดีกลับสู่สังคม จึงได้ชักชวนบุคคลที่สนใจและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวกับ เด็กและเยาวชน ซึ่งประกอบด้วย นายวิชา มหาคุณ รองอธิบดีศาลเด็กและเยาวชน นางปวีณา หงสกุล นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เข้าไปเยี่ยมสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหลายแห่ง พบว่า แต่ละแห่งมีความแออัด ขาดแคลนความจำเป็นพื้นฐานและมีบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความรุนแรงและ อันตราย คุณหญิงจันทนี จึงได้มีโอกาสดูเยี่ยมประสบการณ์จากการเป็นอาสาสมัครในสถานพินิจ ฯ ประเทศสหรัฐอเมริกา อีกทั้งเคยศึกษางานศาลเยาวชนและครอบครัวจากประเทศอังกฤษ เยอรมัน และกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ได้นำสิ่งที่ได้พบเห็นทั้งในประเทศและต่างประเทศไปพูดคุย แลกเปลี่ยนร่วมกับผู้รับผิดชอบกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน อาทิ นายเริงธรรม ลัดพลี อธิบดีศาลเด็กและเยาวชน นางดวงมาลย์ ศิลปะอาษา รองอธิบดีฯ พร้อมกับคณะผู้พิพากษาสมทบ จนนนำไปสู่การริเริ่มก่อสร้างสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ในมุมมองใหม่ที่เน้นการเป็นพื้นที่ แห่งการเรียนรู้ ไม่มีกำแพงสูงและสร้างความรู้สึกไว้วางใจให้มากที่สุด แทนที่จะเป็นบรรยากาศ

ของการกักขังจองจำ เพื่อให้เป็นสถานควบคุมต้นแบบที่สามารถบำบัดฟื้นฟูเยาวชนเด็กและเยาวชนได้อย่างมีคุณภาพ โดยดำเนินการในลักษณะผสมผสานในสภาพแวดล้อมที่เข้าถึงสถานควบคุม และเป็นสถานที่ที่ฟื้นฟู ช่วยเติมเต็มสิ่งที่ขาดพร่องให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดก่อนที่จะคืนเด็กและเยาวชนกลับสู่ครอบครัว ผู้สังคม โดยที่ภาพลักษณ์ต่อตนเองของเด็กและเยาวชนไม่ชำรุดบกพร่อง ในขณะเดียวกันก็ตระหนักในคุณค่าของตนเองมากขึ้น และสามารถตัดขาดจากปัญหาที่เคยติดตัวมาโดยไม่มีปัญหาใหม่เพิ่มขึ้น พร้อมกลับไปเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ของสังคม อีกทั้งเป็นกำลัง เป็นพลังในการพัฒนาบ้านเมือง สุดท้ายคือ ทำให้ผู้คนในสังคมโดยรวมปลอดภัย ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก มีลักษณะเฉพาะเป็นศูนย์ฝึกและอบรมฯ นำร่องในระบบเปิดที่มีการควบคุมต่ำ ไม่มีกำแพงสูง ไม่มีประตูและเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกที่ผ่านการคัดสรรทำหน้าที่ “ผู้อำนวยการ” โดยมีระยะเวลา 4 ปี

จากผู้ร่วมก่อการซึ่งประกอบด้วยผู้ใหญ่ใจดีดังกล่าวข้างต้น ได้นำสู่การปฏิบัติโดย นางทิชา ฅนกร ผู้บริหารคนแรกจากองค์กรพัฒนาเอกชน (สหทัยมูลนิธิ) ได้รับการคัดสรรให้เข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก ตั้งแต่พฤษภาคม 2546 จนถึงปัจจุบัน

ศูนย์ฝึกฯ บ้านกาญจนาภิเษก รับเยาวชนชายอายุระหว่าง 16 – 24 ปี จากสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 4 แห่ง คือ บ้านกรณา บ้านมูทิดา บ้านอุเบกขา และศูนย์ฝึกฯ เขต 2 จ.ราชบุรีเข้ามาฝึกและอบรม ซึ่งเป็นรับเป็นรุ่นๆ รุ่นแรกเข้ารับการฝึกอบรมเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2546 โดยเริ่มแรกรับเด็กและเยาวชนที่ศาลสั่งฝึกและอบรมเป็นระยะ 1 ปีขึ้นไป และไม่ใช้คดีฆ่าผู้อื่น แต่หลังจากรับเยาวชนฯ ผ่านไป 2 รุ่น ก็ได้มีการปรับเกณฑ์ใหม่ เป็นรับเด็กและเยาวชนทุกคดี โดยเน้นความเต็มใจและความร่วมมือของพ่อ แม่ และผู้ปกครอง รวมทั้งของตัวเด็กและเยาวชนด้วยเป็นสิ่งสำคัญ

ผู้อำนวยการ ทิชา ฅนกร เริ่มดำเนินการภายใต้แนวคิดที่ว่า “บ้านกาญจนาภิเษก ไม่ใช่คุก เยาวชนไม่ใช่นักโทษหรืออาชญากร เจ้าหน้าที่ไม่ใช่ผู้คุม แต่บ้านกาญจนาภิเษก คือ บ้านทดแทนชั่วคราวของวัยรุ่นที่ก้าวพลาด ก้าวผิดจังหวะ” ซึ่งนำไปสู่การบริหารจัดการที่ปราศจากความเป็นสถานควบคุม กักขัง รวมถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ระหว่างเจ้าหน้าที่กับเด็กและเยาวชนที่เป็นรากเหง้าของปัญหาความรุนแรงก็ถูกขจัดออกไปด้วย บทบาทในฐานะ “คุณอำนาจ” ของเจ้าหน้าที่

ซึ่งค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ถูกปรับเป็น “คุณอำนวย” แทน และเพิ่มการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจ ซึ่งในช่วงแรกๆ ของการเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน หรือเท่ากับลดพื้นที่แห่งอำนาจของเจ้าหน้าที่นั้น มีความไม่เห็นด้วยหรือการต่อต้านจากกลุ่มเจ้าหน้าที่อย่างสูงมาก ซึ่งต้องใช้เวลาไปกับการ “ต่อสู้ทางความคิด” นานกว่า 2 ปี สถานการณ์จึงค่อยๆ คลี่คลายและก้าวสู่ความร่วมมือแบบเต็มร้อยในวันนี้

สำหรับ “จุดเปลี่ยน” ทางความคิดของเจ้าหน้าที่ในฐานะ “คุณอำนวย” โดยละทิ้ง “คุณอำนาจ” ได้อย่างสิ้นเชิงนั้น น่าจะอยู่บนพฤติกรรมเชิงประจักษ์ของเด็กและเยาวชนที่สะท้อนชัดว่า “ในฐานะที่พวกเขาเป็น ผู้ร่วมสร้าง ผู้ร่วมกำหนดกติกา พวกเขาแสดงความรับผิดชอบได้ดีกว่าการทำตามคำสั่งหรือทำตามกฎเหล็กของผู้คุม” และนั่นหมายถึง สารที่ยืนยันว่า “ยังไม่ใช้อำนาจ ยังมีอำนาจ”

กิจกรรม

สัดส่วนกิจกรรมของเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก คือ 25 : 25 : 50

25% แรก คือ การเรียนหนังสือโดยระบบกสน. ซึ่งรับผิดชอบโดยศูนย์กสน. พุทธมณฑล ศาลายา ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 โดยการผลักดันของคุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา

25% ต่อมา คือ กิจกรรมทักษะอาชีพ เช่น เบเกอรี่ ขนมไทย ขับรถยนต์ บาดิก กรอบรูป วิทยาศาสตร์ สกรีนเสื้อ และในเดือนสิงหาคม 2552 วิทยาลัยในวังได้เข้ามาจัดการเรียนการพัฒนาทักษะอาชีพ เช่น วาดภาพเหมือน ศิลปะการพับผ้าเช็ดหน้า ผ้าปูโต๊ะ การแกะสลักโฟม การทำเครื่องหอม การประดับพลอย โดยการประสานของโครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

50% ที่เหลือ คือ กิจกรรมทักษะชีวิต : ซ่อมความคิด ปรับพฤติกรรมเพื่อเปลี่ยนชีวิต ในรูปแบบการวิเคราะห์ข่าว บทความ โศกนาฏกรรมในสังคม บทกวีคำสอน บุคคลที่ประสบความสำเร็จ พ่ายแพ้ และการตอบกระทู้ในกรณีที่ต้องการข้อตกลง กติกา หรือการตัดสินใจจากเด็กและเยาวชน รวมถึงการชมภาพยนตร์และร่วมคิด ร่วมคุยหลังชมภาพยนตร์ การร่วมเคลื่อนไหวในประเด็นสาธารณะ จิตอาสา ร่วมกับภาพประชาสังคม

เป้าหมายและกระบวนการของกิจกรรมทักษะชีวิต : ซ่อมความคิด ปรับพฤติกรรมเพื่อเปลี่ยนชีวิต คือ ให้เด็กและเยาวชนได้อ่าน คิด ถกเถียง และเข้าถึงห้วงโഴแห่งความเสียหายที่พวกเขา

ได้กระทำลงไปโดยไม่รู้สึกว่าเป็นถูกตอกย้ำ ถูกตีตรา ขณะเดียวกันก็ได้ค้นพบทางเลือกที่ปลอดภัยเป็นมิตรต่อทุกคน และเป็นคุณค่าต่อตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้นั้นอาจหมายถึงความตระหนักในคุณค่าของตนเองที่ล่มสลายไปแล้วได้รับการกอบกู้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Ellen Greenberger [8] ได้ศึกษานิยามของวุฒิภาวะทางจิตใจและสังคมในวัยรุ่นในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับระดับความเป็นตัวของตัวเองและความรับผิดชอบต่อสังคมที่สังคมคาดหวังจากวัยรุ่นหนุ่มสาว ประเด็นของการศึกษาประกอบด้วย ความเป็นตัวของตัวเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน อัตลักษณ์ในตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม การมีโอกาสและการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมือง และการยอมรับในความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรมอื่นๆ ซึ่งสำรวจจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2,143 คน พบว่า มีความเกี่ยวข้องกันอย่างมากระหว่างการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษากับความรับผิดชอบต่อสังคม และยังพบว่า ครอบครัวคือสถาบันแห่งแรกที่มีความสำคัญมากที่สุดในการพัฒนาเรื่องความรู้สึกและเรื่องความเป็นตัวของตัวเอง แต่ไม่สามารถทำนายถึงทัศนคติและเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมได้

การศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนและปัจจัยเสี่ยงของครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวในประเทศไทย [9] ได้สรุปปัจจัยเกื้อหนุนและปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวพ่อแม่วัยรุ่น โดยการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่า การเลือกคู่ครองตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเรียน อาจจะเป็นการเลือกที่ทำให้คู่ครองไม่เหมาะสม จึงเป็นไปได้ยากที่จะมีความมั่นคงในชีวิตสมรสหรือชีวิตครอบครัวในระยะยาว พ่อแม่วัยรุ่นทั้งคู่จะสามารถรักษาครอบครัวต่อไปได้หรือไม่ ส่วนสำคัญจะขึ้นอยู่กับ การได้รับข้อมูลหรือการสนับสนุนจากสถาบันครอบครัวของทั้งสองฝ่าย

Frederick P. Rivara, Patrick J. Sweeney, Brady F. Henderson [10] ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่วัยรุ่นผิวดำในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อมีลูกแรกคลอด พบว่า เหตุผลหลักที่ทำให้ไม่สามารถอยู่กับลูกได้ เพราะลูกยังเล็กเกินไป ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างคู่ที่เป็นแม่วัยรุ่น ทั้งยังพบว่า พ่อวัยรุ่นมีภาวะซึมเศร้าต่อเหตุการณ์ที่คู่ตั้งครครภ์โดยที่ยังไม่พร้อม

National Clearinghouse on Families & Youth [11] ได้ศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของพ่อวัยรุ่น African American ต่อบทบาทของการเป็นพ่อ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกพ่อวัยรุ่น 30 คน อายุระหว่าง 14 – 19 ปี เพื่อศึกษาความหมายต่อตนเองและบทบาทของการเป็นพ่อวัยรุ่น พบว่า กว่าครึ่งของพ่อวัยรุ่นกลุ่มนี้ให้ความคิดเห็นว่า บทบาทสำคัญคือการทำงานหาเลี้ยงครอบครัว และอีก 30% ให้ความคิดเห็นว่า บทบาทสำคัญคือการอบรมเลี้ยงดูลูกทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และการมีเวลาที่มีคุณภาพกับลูก นอกจากนี้ยังให้ความคิดเห็นว่า การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแม่ของลูกจะช่วยให้ร่วมกันดูแลลูกได้ดีขึ้น ในทางกลับกัน พ่อวัยรุ่นที่ปฏิเสธการรับผิดชอบลูก จะปฏิเสธข้อผูกมัด มีความขุ่นเคืองใจ และไม่ช่วยเหลือแม่วัยรุ่น และยังพบว่า การปฏิเสธการรับผิดชอบในการดูแลลูก เนื่องจากไม่สามารถจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้ และยังไม่พร้อมที่จะเป็นพ่อ ซึ่งความเป็นพ่อนั้นเป็นเรื่องที่ใหญ่เกินกว่าจะรับผิดชอบได้ ในบางคนเกิดความขัดแย้งในใจระหว่างการเป็นพ่อและความเป็นวัยรุ่นของตนเอง

Terence P. Thornberry ; Evelyn H. Wei ; Magda Stouthamer-Loeber ; Joyce Van Dyke [12] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพ่อวัยรุ่นกับการกระทำผิดกฎหมายในชนบท New York ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นวัยรุ่นที่กระทำความผิดใน 65 ชุมชน พบปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดพ่อวัยรุ่น ดังนี้ การกระทำความผิด การใช้สารเสพติด การขายสารเสพติด การเหยียดผิว ระดับการศึกษาในครอบครัว และการมีเพศสัมพันธ์เร็วในวัยรุ่น การมีพฤติกรรมเกร การถูกเลี้ยงดูในสถานสงเคราะห์

Roberts S, Graham M, Barter-Godfrey S. [13] ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตก่อนการตั้งครรภ์ของแม่วัยรุ่นในชนบทของวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นหญิงตั้งครรภ์อายุ 15 – 19 ปี จำนวน 4 คน พบว่า มี 5 ประเด็นหลักที่สำคัญกับประสบการณ์การตั้งครรภ์ ได้แก่ ความรู้สึกโดดเดี่ยว ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนผ่านสู่วัยผู้ใหญ่ ความเข้าใจในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ ความรู้สึกขุ่นเคือง และการยอมแพ้ต่อโชคชะตา

Smith MM, Grenyer BF. [14] ได้ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลจิตสังคมของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์จำนวน 122 คนที่เข้ามาฝากครรภ์ในโรงพยาบาลรัฐ ในประเทศออสเตรเลีย และกลุ่มเป้าหมายได้ทำ Rosenberg Self-Esteem Scale และได้ถูกสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ขาดการสนับสนุนทางสังคม ไม่มีงานทำ สูบบุหรี่ อาศัยอยู่เพียงลำพังหรือกับ

เพื่อน มีความสัมพันธ์กับคู่แบบชั่วคราว มีคู่ที่มีอายุมากกว่า เคยมีลูกมาก่อน ไม่มีการวางแผนการตั้งครรภ์และมีการศึกษาที่ไม่สูงนัก

Miller-Johnson S. et.al [15] ได้ศึกษาเรื่องความเป็นแม่ในช่วงวัยรุ่นและมุมมองด้านพัฒนาการของปัจจัยเสี่ยงในการตั้งครรภ์ กลุ่มเป้าหมายเป็น วัยรุ่นหญิง African American จำนวน 308 คนในชนบท พบว่า ความก้าวร้าวในวัยเด็กเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดแม่วัยรุ่น และภาวะซึมเศร้าในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สุดที่จะกลายมาเป็นแม่วัยรุ่น

Bunting, Lisa and McAuley, Colette [16] ได้ทำการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและความเป็นแม่ที่ได้รับการดูแลสนับสนุน พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือในการเลี้ยงดูบุตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อแม่วัยรุ่น และยังคงศึกษาเปรียบเทียบการสนับสนุนระหว่างมารดาของหญิงวัยรุ่นกับคู่ของหญิงวัยรุ่น พบว่า มารดาของหญิงวัยรุ่นสามารถให้การสนับสนุนในเชิงปริมาณมากกว่าคู่ของหญิงวัยรุ่น ในขณะที่คู่ของหญิงวัยรุ่นจะสนับสนุนด้านอารมณ์จิตใจ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบทบาทการเป็นแม่ รวมถึงกลุ่มเพื่อนก็มีบทบาทสำคัญในการให้การสนับสนุนด้านอารมณ์เช่นกัน

Sandhya Ramrakha. et al. [17] ได้ศึกษาเด็กที่เกิดในประเทศนิวซีแลนด์ ปี ค.ศ. 1972 – 1973 โดยตามศึกษาในช่วงอายุ 5, 7, 9, 11, 13, 15 และ 21 ปีเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงวัยเด็ก พบว่า เด็กที่มีความสัมพันธ์ไม่ดีกับครอบครัวเป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมต่อต้านสังคมและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย การติดเชื้อจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้

Angelia M. Paschal. et al. [18] ได้ศึกษาพ่อวัยรุ่นแอฟริกัน -อเมริกัน จำนวน 30 คน อายุ 14 – 19 ปี เกี่ยวกับการรับรู้บทบาทของการเป็นพ่อวัยรุ่นและพฤติกรรมการมีครอบครัว พบว่า วัยรุ่นได้ให้ความหมายของการมีศักยภาพที่สามารถทำงานหาเงินเลี้ยงดูผู้อื่นได้นั้น หมายถึงการเป็นลูกผู้ชายที่รับผิดชอบ รวมทั้งการมีความสัมพันธ์รักใคร่และผูกพันทางอารมณ์กับแม่วัยรุ่นจะช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นชายเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานเลี้ยงดูลูกและคู่ และการศึกษาเกี่ยวกับพ่อวัยรุ่น จะช่วยให้สามารถมองเห็นปัจจัยป้องกันและช่วยเหลือพ่อวัยรุ่นได้

Kanku T. and Mash R. [19] ทำการศึกษาโดยการใช้การสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกในประเทศแอฟริกาใต้ จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มแม่วัยรุ่น จำนวน 10 คน อายุ 19 – 25 ปีที่มีลูก กลุ่มวัยรุ่นหญิง จำนวน 14 คน อายุ 16 – 19 ปีที่ไม่เคยตั้งครรภ์ และกลุ่มวัยรุ่นชาย อายุ 18 – 23

ปี พบว่า ปัจจัยจากความยากจนส่งผลให้วัยรุ่นไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรของตนได้ ซึ่งทำให้แม่วัยรุ่นต้องการการสนับสนุนในด้านเศรษฐกิจ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้เห็นว่า พ่อวัยรุ่นเกิดจากหลายสาเหตุ หลายปัจจัย รวมทั้งสภาพสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลให้เกิดพ่อวัยรุ่น แต่พบว่า มีผลงานวิจัยที่ไม่มากนักที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการรับผิชอบของวัยรุ่นชายที่ทำให้หญิงตั้งครรภ์โดยที่ยังไม่พร้อม ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นการศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับความรู้สึกต่อตนเองเมื่อเผชิญหน้ากับปัญหาคู่ของตนตั้งครรภ์ ตลอดจนอิทธิพลทางความรู้สึก ความคิดเห็นของคนในครอบครัว เพื่อน หรือคนรอบข้างนั้น ส่งผลต่อทัศนคติหรือความรู้สึกต่อตนเองอย่างไร รวมทั้งส่งผลต่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหาลงหลังจากที่ทราบว่า คู่ของตนตั้งครรภ์อย่างไร

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology)

เนื่องจากวัยรุ่นชายที่เคยมีประสบการณ์ในกรณีที่เคยมีคู่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ เป็นประชากรกลุ่มที่เข้าถึงยาก ละเอียดอ่อนและอ่อนไหว ในการที่จะเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ตรงจากประชากรกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงเจาะจงเลือกกลุ่มประชากรที่เป็นวัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก ซึ่งผู้วิจัยสามารถเข้าถึงได้โดยผ่านการอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ในองค์กรเพื่อเชื่อมระหว่างผู้วิจัยและประชากรเป้าหมาย รวมทั้งประชากรกลุ่มนี้ ได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงทางความคิดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นหลัก ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการทำงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ แห่งนี้ จึงทำให้ประชากรเป้าหมายมีทักษะกระบวนการเรียบเรียงความคิด อารมณ์ความรู้สึกและการทบทวนประสบการณ์ชีวิตด้วย

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) คือ วัยรุ่นชาย ที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก และเคยมีประสบการณ์ในกรณีที่เคยมีคู่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์

ตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ วัยรุ่นชาย อายุ 13 ปี ขึ้นไป ที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก ในปีพ.ศ. 2555 และเคยมีประสบการณ์ในกรณีที่เคยมีคู่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ จำนวน 11 ราย หรือเมื่อข้อมูลอิ่มตัวแล้ว โดยจะทำการเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 5 ราย/สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึกที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรดังกล่าวที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก และเคยมีประสบการณ์ ในกรณีที่เคยมีคู่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

1. วัยรุ่นชาย อายุ 13 ปี ขึ้นไป ที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก และเคยมีประสบการณ์ในกรณีที่เคยมีคู่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์

2. ผู้ให้ข้อมูลสามารถสื่อสารได้ด้วยคำพูด เข้าใจคำถาม สามารถให้การสัมภาษณ์ได้ในเวลาอย่างน้อย 45 – 60 นาที และยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

ในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึก (In-depth Interview) นั้น ผู้วิจัยได้ผ่านการศึกษาวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในรายวิชาการวิจัยของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวช คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ภาคนอกเวลาราชการ) รวมทั้งเคยมีประสบการณ์การทำงานดูแลเด็กและเยาวชนที่มีเชื้อเอชไอวีและผู้ดูแล และมีประสบการณ์ในการเป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง “นโยบายการส่งเสริมการทำงานองค์กรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาแก่เด็กและเยาวชนที่มีเชื้อเอชไอวี ในประเทศไทย” โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันคลังสมองของชาติ ภายใต้มูลนิธิทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้ให้ข้อมูลได้มีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ดูแลของเด็กและเยาวชนที่มีเชื้อเอชไอวี จำนวน 64 คน จาก 4 จังหวัดในประเทศไทย ตลอดจนทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปสัมภาษณ์และข้อมูลจากภาคสนาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แนวคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ การหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น (Reliability and Content Validity) โดยนำแนวคำถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ คณาจารย์ในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวช คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดสอบเบื้องต้น เพื่อแก้ไขภาษาที่ใช้ในแนวคำถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเสนอขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยยื่นหนังสือขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก

3. ผู้อำนวยการศูนย์ฯ และเจ้าหน้าที่นำเอกสาร โครงร่างวิทยานิพนธ์ไปขอเพื่อเป็นกระตุกใน ส่วนของทักษะชีวิต : ซ่อมความคิด ปรับพฤติกรรม เพื่อเปลี่ยนชีวิต “ตอบกระตุก : กรณีนักศึกษาปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สนใจทำวิทยานิพนธ์ในประเด็นท้อง แท้ง ทิ้ง ในมุมมองวัยรุ่นชาย” (กระตุกอยู่ในภาคผนวก ง) และเพื่อเป็นข้อมูลให้กับวัยรุ่นชายที่สนใจ ทั้งยังระบุนการเข้าร่วม นั้นจะเกิดขึ้นด้วยความสมัครใจเท่านั้น วัยรุ่นชายมีสิทธิเลือกที่จะสมัครหรือไม่สมัครก็ได้

4. มีวัยรุ่นชาย จำนวน 25 คนที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย

5. ผู้วิจัยเข้าพบวัยรุ่นชายทั้ง 25 คนที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์และอธิบายถึงโครงการวิจัย รวมทั้งแจ้งถึงกระบวนการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ แนวคำถาม สิทธิของอาสาสมัครในการเข้าร่วม และแจ้งให้อาสาสมัครทราบถึงผลกระทบทางใจที่ อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างการสัมภาษณ์

6. วัยรุ่นชาย จำนวน 11 คน เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครด้วยความสมัครใจ

5. หลังจากวัยรุ่นชายยินยอมเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในงานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการนัด สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – dept Interview) ซึ่งใช้เวลาในการ สัมภาษณ์ คนละประมาณ 45 – 60 นาที โดยใช้สถานที่บริเวณศูนย์ฝึกฯ ที่มีความร่มรื่นผ่อนคลาย มี ความเป็นส่วนตัว สะดวกในการให้ข้อมูลและไม่มีบุคคลที่สามเข้ามารบกวนการสัมภาษณ์ นอกจากนี้สถานที่ที่ทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะแจ้งให้ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่รับทราบ รวมทั้ง อนุญาตให้ใช้ห้องได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ในเวลากลางวัน โดยมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระยะห่างจากห้องสัมภาษณ์ไม่เกิน 10 เมตร ผู้วิจัยสามารถขอความช่วยเหลือได้ทันทีในกรณี ที่ต้องการ

6. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการจดบันทึก และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ด้วยเครื่อง บันทึกละเอียดอิเล็กทรอนิกส์ และให้วัยรุ่นชายได้เขียนบรรยายความรู้สึกหลังจากการสัมภาษณ์เพื่อเป็น การทบทวนความคิดและความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับประสบการณ์มีคู่ตั้งครรรค์ หลังจากการถอด เทปเสียงสัมภาษณ์เสร็จแล้ว ข้อมูลในเครื่องบันทึกเสียงจะถูกทำลาย และในการถอดเทปเสียง สัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะใช้รหัสแทนการระบุชื่อของอาสาสมัคร นอกจากนี้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ทั้ง

ระหว่างการทำงานวิจัยและหลังจากเสร็จสิ้นงานวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ โดยจะไม่เปิดเผยข้อมูลรายบุคคลให้กับผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ รับทราบ รวมทั้งผู้ปกครองของวัยรุ่นด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น

7. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลจะถูกจำแนกออกเป็น 3 ส่วน

1. วิเคราะห์เนื้อหา คือ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และหาแนวคิดหลักในแต่ละข้อความ ข้อมูลทั้งหมดนำเสนอในรูปแบบความเรียง
2. วิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม คือ การวิเคราะห์จากสถานการณ์ที่ผู้ศึกษาได้ไปคลุกคลีอยู่กับแหล่งข้อมูลอยู่ระยะหนึ่ง อาศัยเทคนิคหลายวิธี เช่น การสังเกต การพูดคุย การสัมภาษณ์ จดบันทึก ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เป็นต้น
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ การนำข้อมูลในสถานการณ์ต่างๆ มาหาความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์กัน

ปัญหาทางจริยธรรม (Ethical Consideration)

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เป็นการสัมภาษณ์ซึ่งแสดงความรู้สึกส่วนตัว โดยอิสระของผู้ถูกสัมภาษณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเป็นความลับ ไม่นำข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่านมาเปิดเผยต่อผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ รวมทั้งผู้ปกครองของวัยรุ่นชายที่ให้ข้อมูล อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลได้รับทราบข้อมูลในการทำวิจัย ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิที่จะปฏิเสธเข้าร่วมวิจัยเมื่อใดก็ได้และผู้ให้ข้อมูลจะต้องยินดีและสมัครใจให้สัมภาษณ์ก่อนการเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งขั้นตอนและวิธีการศึกษาวิจัยได้ยึดหลักจรรยาบรรณของการวิจัยในมนุษย์ ดังนี้

1. หลักความเคารพในบุคคล (Respect for Person) ผู้วิจัยให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน จนผู้ให้ข้อมูลเข้าใจเป็นอย่างดี และตัดสินใจอย่างอิสระในการให้ความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล โดยการบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียงอิเล็กทรอนิกส์และจะถูกเก็บ

ในฐานะข้อมูล โดยที่ผู้วิจัยเท่านั้นที่รู้รหัสในการเข้าสู่ฐานข้อมูล อีกทั้งเทปบันทึกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ จะถูกทำลายหลังจากได้สรุปข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษาแล้ว การรายงานผลการศึกษาก็จะไม่ระบุชื่อ ตำแหน่ง สถานที่พักอาศัยจริงของผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่า การศึกษานี้จะไม่มีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ให้การเคารพในการยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง พอเพียง ไม่ปิดบังข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงหรืออึดอัดไม่สบายที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลไม่ถูกชักจูงด้วยอามิสสินจ้าง และมีสิทธิที่จะถอนตัวจากโครงการวิจัยโดยไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย

2. หลักการให้ประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดอันตราย (Beneficence/Non-maleficence) ผู้เข้าร่วมวิจัยอาจมีความเสี่ยงเล็กน้อยที่ไม่มากกว่าความเสี่ยงในชีวิตประจำวัน หรือ minimal risks เช่น เสียเวลาไม่สะดวก แต่การเก็บข้อมูลจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือมีผลกระทบต่อบุคคลหรือองค์กรที่ถูกต้องอ้างอิงถึง

3. หลักยุติธรรม (Fairness) ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถเป็นผู้ที่มีเชื้อชาติ ศาสนา หรือฐานะใดก็ได้ ผู้วิจัยจะระมัดระวังอันตรายที่จะเกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ และจะต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือผู้แทนอันชอบธรรม ในกรณีของผู้เยาว์ ก่อนที่จะเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย รวมทั้งผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยสามารถมีอิสระที่จะสมัครใจเข้าร่วมโครงการ โดยไม่มีการข่มขู่ บังคับใดๆ จากผู้วิจัย หรือผู้ที่มีอิทธิพลอำนาจ และผู้วิจัยจะไม่แสวงหาประโยชน์จากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และจะไม่ทอดทิ้งหรือแบ่งแยกบุคคลหรือกลุ่มคนที่อาจได้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของการวิจัย

ข้อจำกัดในการวิจัย (Limitation)

เนื่องจากวัยรุ่นชายที่เคยมีประสบการณ์ในกรณีที่เคยมีคู่อิงครรภโดยไม่พึงประสงค์ เป็นประชากรกลุ่มที่เข้าถึงยาก ละเอียดอ่อนและอ่อนไหว ในการที่จะเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ตรงจากประชากรกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงเจาะจงเลือกกลุ่มประชากรที่เป็นวัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก ซึ่งผู้วิจัยสามารถเข้าถึงได้โดยผ่านการอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ในองค์กรเพื่อเชื่อมระหว่างผู้วิจัยและประชากรเป้าหมาย รวมทั้งประชากรกลุ่มนี้ ได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงทางความคิดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นหลัก ซึ่งเป็น

หลักการสำคัญในการทำงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ แห่งนี้ จึงทำให้
ประชากรเป้าหมายมีทักษะกระบวนการเรียบเรียงความคิด อารมณ์ความรู้สึกและการทบทวน
ประสบการณ์ชีวิตด้วย

ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะกลุ่มประชากรนี้ เพียงแห่งเดียว ซึ่งทัศนคติต่อตนเองและการตัดสินใจ
เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น อาจมีความแตกต่างจากกลุ่มประชากรอื่นๆ หรือบริบททางสังคมอื่นๆ

ผลหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย (Expected Benefit & Application)

ข้อมูลที่ได้จะทำให้ทราบถึงมุมมองทั้งด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จิตใจ และการ
ตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นของ วัยรุ่นชายที่ทำให้หญิงตั้งครรภ์โดยที่ยังไม่พร้อม และข้อมูลที่
ได้จะสะท้อนถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่จะรับผิชอบหรือไม่รับผิชอบให้สตรีตั้งครรภ์ต่อ
เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าการตั้งครรภ์โดยที่ยังไม่พร้อมในวัยรุ่นชายและ
วัยรุ่นหญิง

อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการวิจัยและมาตรการในการแก้ไข (Obstacles Strategies to Solve the Problem)

1. อาจไม่ได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูล เนื่องจากข้อมูลบางอย่างเป็นข้อมูลลับ จึง
แก้ไขโดยการพูดคุยสร้างสัมพันธภาพกับผู้เข้าร่วมวิจัยและชี้แจงให้เข้าใจว่าข้อมูลทุกอย่างจะถูก
เสนอในภาพรวมและใช้ชื่อสมมติหรือการลง Code เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเกิดความ
ไว้วางใจในการให้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลในเชิงลึก
2. กลุ่มตัวอย่างอาจไม่เข้าใจคำถามของผู้สัมภาษณ์ จึงแก้ไขโดยเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่าง
ถามซ้ำได้ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
3. ในการสัมภาษณ์หากพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีปัญหาด้านสุขภาพจิต หรือปัญหาด้านสุขภาพ
อนามัย ผู้วิจัยจะทำการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้สัมภาษณ์วัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก รวมทั้งสิ้น 11 ราย มีอายุระหว่าง 18 – 23 ปี โดยวิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึก (In-depth interview) และทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากกรณีศึกษาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล
 - 1.1 อายุและการศึกษา
 - 1.2 การตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธการตั้งครรภ์ของกลุ่มและการคลอดบุตรหรือการยุติครรภ์
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจต่อการยอมรับหรือปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่และทัศนคติต่อการมีคู่ตั้งครรภ์
 - 2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจยอมรับ
 - 2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจปฏิเสธ

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1 อายุและการศึกษา

ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับอายุของวัยรุ่นชายและคู่ และการศึกษาของวัยรุ่นชาย

อายุ (ปี)	อายุของวัยรุ่นชาย (จำนวนราย)	การศึกษาสูงสุดของวัยรุ่นชาย	อายุของวัยรุ่นชาย ขณะที่คู่กำลังตั้งครรภ์ (จำนวน ราย)	อายุของคู่ ขณะที่กำลังตั้งครรภ์ (จำนวนราย)
15	-	-	-	1
16	-	-	3	1
17	-	-	5	5
18	4	ป.5, ป.6, ม.2, ปวช. ปี 2	2	1
19	4	ม.1, ม.2, ปวช. ปี 2 (2 ราย)	1	1
20	2	ป.6, ม.5	-	1
21	-	-	-	-
22	-	-	-	1
23	1	ม.2	-	-

อายุของวัยรุ่นชายและคู่

อายุปัจจุบันของวัยรุ่นชาย (ปี 2555) : อยู่ระหว่าง 18 – 23 ปี โดยมีอายุ 18 จำนวน 4 ราย อายุ 19 ปี จำนวน 8 ราย อายุ 20 ปี จำนวน 2 ราย และ 1 ราย อายุ 23 ปี ในการวิจัยนี้ วัยรุ่นชายทุกคน ให้ข้อมูลย้อนหลังเกี่ยวกับประสบการณ์การมีคู่ตั้งครรภ์ ซึ่งจะเป็ประสบการณ์ที่ย้อนหลังไป 2 – 3 ปี

อายุของวัยรุ่นชายขณะที่คู่กำลังตั้งครรภ์ : อยู่ระหว่าง 16 – 19 ปี และเป็นครั้งแรก ที่มีคู่ตั้งครรภ์ ส่วนมากจะอยู่ในช่วงอายุ 16 – 17 ปี ซึ่งจะมีอายุ 16 ปี จำนวน 3 ราย อายุ 17 ปี จำนวน 5 ราย อายุ 18 ปี จำนวน 2 ราย และ อายุ 19 ปี 1 ราย

อายุของกลุ่มที่กำลังตั้งครุฑ : อยู่ระหว่าง 15 – 22 ปี จะมีจำนวน 5 รายที่อายุ 17 เท่ากับ อายุของวัยรุ่นชาย เนื่องจากขณะที่มีความสัมพันธ์นั้นทั้งวัยรุ่นชายและคู่อายุ 17 ปี เท่ากัน มีจำนวน 3 รายที่วัยรุ่นชายคบหากับคู่อายุต่ำกว่า และมีวัยรุ่นชายจำนวน 3 รายที่คบหากับคู่อายุมากกว่า

การศึกษาของวัยรุ่นชาย

วัยรุ่นชายจบการศึกษาสูงสุดในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ราย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ราย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ราย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ราย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ราย และมีจำนวน 3 รายที่ศึกษาจบประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

สาเหตุของการยุติการศึกษา : จะเป็นเรื่องของผลการสอบที่ตกบางวิชาและไม่ได้ไปสอบแก้ไข บางรายมีความขัดแย้งเรื่องพฤติกรรมกับอาจารย์ที่โรงเรียน จึงออกจากโรงเรียน หลังจากนั้นวัยรุ่นชายส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนและมีคู่อายุจำนวนหนึ่งหางานทำเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว

1.2 การตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธการตั้งครุฑของกลุ่ม

ตารางที่ 2 การตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธต่อการตั้งครุฑของกลุ่ม

และการคลอดบุตรหรือการยุติครุฑ

การมีคู่อายุตั้งครุฑครั้งแรก		ความต่อเนื่องในการตั้งครุฑของกลุ่ม	
		คลอดบุตร	ยุติครุฑ
ยอมรับ	7	2	5
ปฏิเสธ	4	1	3
รวม	11	3	8
การมีคู่อายุตั้งครุฑครั้งที่ 2		ความต่อเนื่องในการตั้งครุฑของกลุ่ม	
		คลอดบุตร	สูญเสียน / ยุติครุฑ
ยอมรับ	4	3	1
ปฏิเสธ	1	-	1
รวม	5	3	2

การมีคู่ตั้งครรภ์ครั้งแรก : จากวัยรุ่นชายจำนวน 11 คน มีผู้ที่ตัดสินใจยอมรับการตั้งครรภ์ของคู่ 7 ราย ซึ่งในจำนวนนี้ ความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์ มีคู่จำนวน 2 รายที่คลอดบุตร และมีคู่ 5 รายที่ยุติการตั้งครรภ์ สำหรับวัยรุ่นชายจำนวน 4 รายที่ตัดสินใจปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่ ในจำนวนนี้มีคู่ 1 รายที่คลอดบุตรและมี 3 รายที่ยุติการตั้งครรภ์

การมีคู่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 : สำหรับวัยรุ่นชายจำนวน 5 รายนี้ มี 4 รายที่ตัดสินใจยอมรับ ซึ่งในจำนวนนี้มีคู่ 2 รายที่คลอดบุตรและมีคู่ 2 รายที่ยุติการตั้งครรภ์ ส่วนวัยรุ่นชายอีก 1 รายที่ตัดสินใจปฏิเสธ คู่ยุติการตั้งครรภ์

ครั้งแรกปฏิเสธ ครั้งที่ 2 ยอมรับ : ในจำนวนวัยรุ่นชาย 11 ราย มี 1 ราย (EE) ที่ตัดสินใจปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่ในครั้งแรก แต่เมื่อคู่เดิมตั้งครรภ์อีกครั้ง ได้ตัดสินใจยอมรับการตั้งครรภ์ของคู่

การมีคู่ตั้งครรภ์ครั้งแรกและความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์ของคู่

1. ในแผนภาพที่ 1 แสดงถึง วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจยอมรับและความต่อเนื่องขึ้นอยู่กับคู่และครอบครัวของคู่

ในการตั้งครรภ์ครั้งแรกของคู่ ถึงแม้ว่า วัยรุ่นชายจำนวน 7 คน จะตัดสินใจยอมรับการตั้งครรภ์ของคู่ และครอบครัวของตนรับรู้และเห็นด้วยที่จะให้คู่ตั้งครรภ์ต่อ แต่การตัดสินใจนั้นก็ไม่สามารถรับประกันความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์ได้ ซึ่งมีปัจจัยจากครอบครัวของคู่ หรือตัวของตัวเองที่มีความจำเป็นต้องยุติการตั้งครรภ์ หากครอบครัวของคู่ไม่เห็นด้วย หรือคู่ไม่สามารถที่จะทำให้อครอบครัวของตนเองทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้ ก็จะตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ ทั้งนี้หากครอบครัวของคู่เห็นด้วยกับการตั้งครรภ์ ก็จะช่วยให้คู่รักษาครรภ์ไว้และคลอดบุตรได้

2. ในแผนภาพที่ 2 แสดงถึง วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจปฏิเสธ

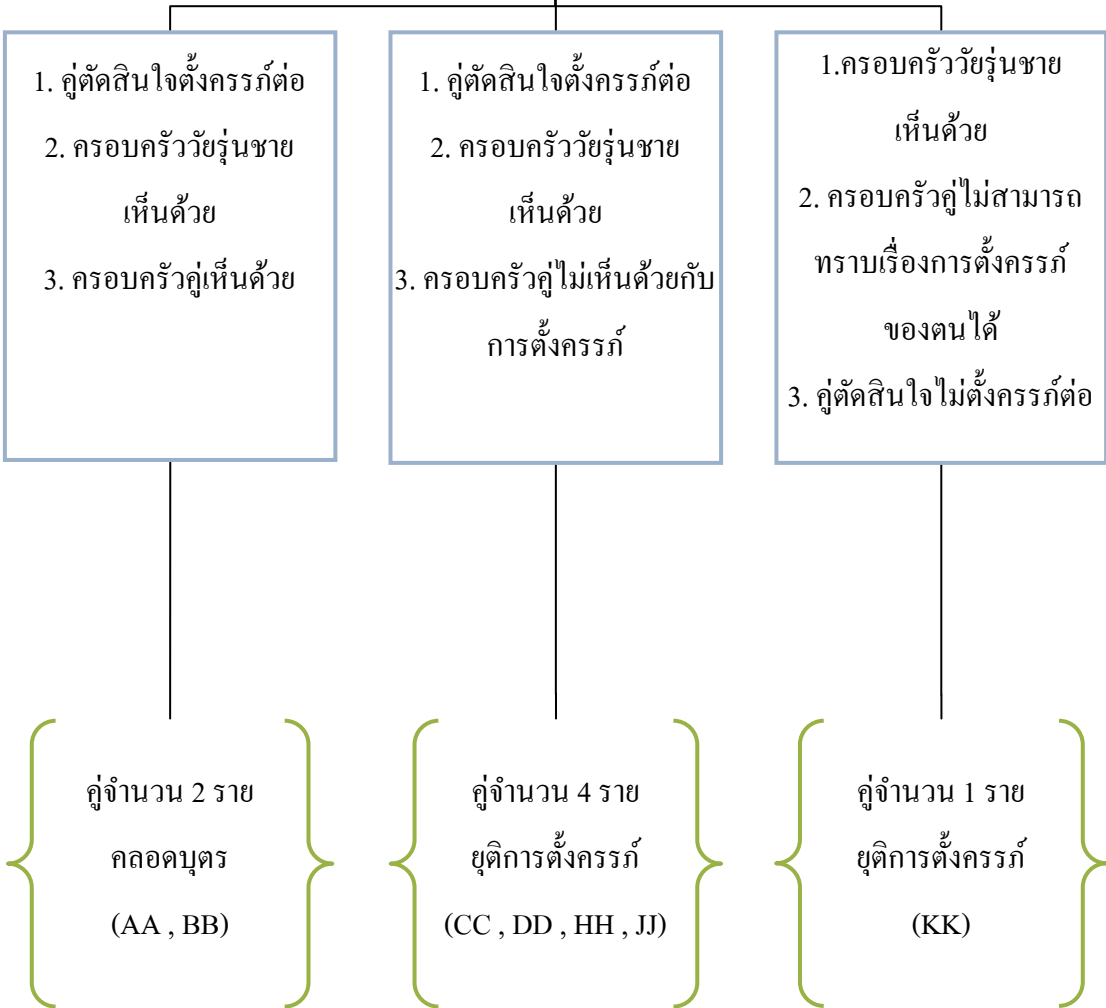
วัยรุ่นชายจำนวน 4 รายที่ตัดสินใจปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่ นั้น การดำรงครรภ์ขึ้นอยู่กับวัยรุ่นชายทราบเรื่องการตั้งครรภ์ของคู่ภายหลังจากยุติความสัมพันธ์ไปแล้ว ทำให้วัยรุ่นไม่มั่นใจว่าคู่ตั้งครรภ์กับตน ครอบครัวของวัยรุ่นชายไม่เห็นด้วย หรือวัยรุ่นชายไม่สามารถทำให้ครอบครัวทราบเรื่องได้ ครอบครัวของคู่ไม่เห็นด้วย หรือไม่ทราบเรื่อง จะส่งผลให้คู่ตัดสินใจที่จะยุติการตั้งครรภ์ ครอบครัวของคู่ให้ตั้งครรภ์ต่อ คู่ก็สามารถตั้งครรภ์และคลอดบุตรได้

แผนภาพที่ 1

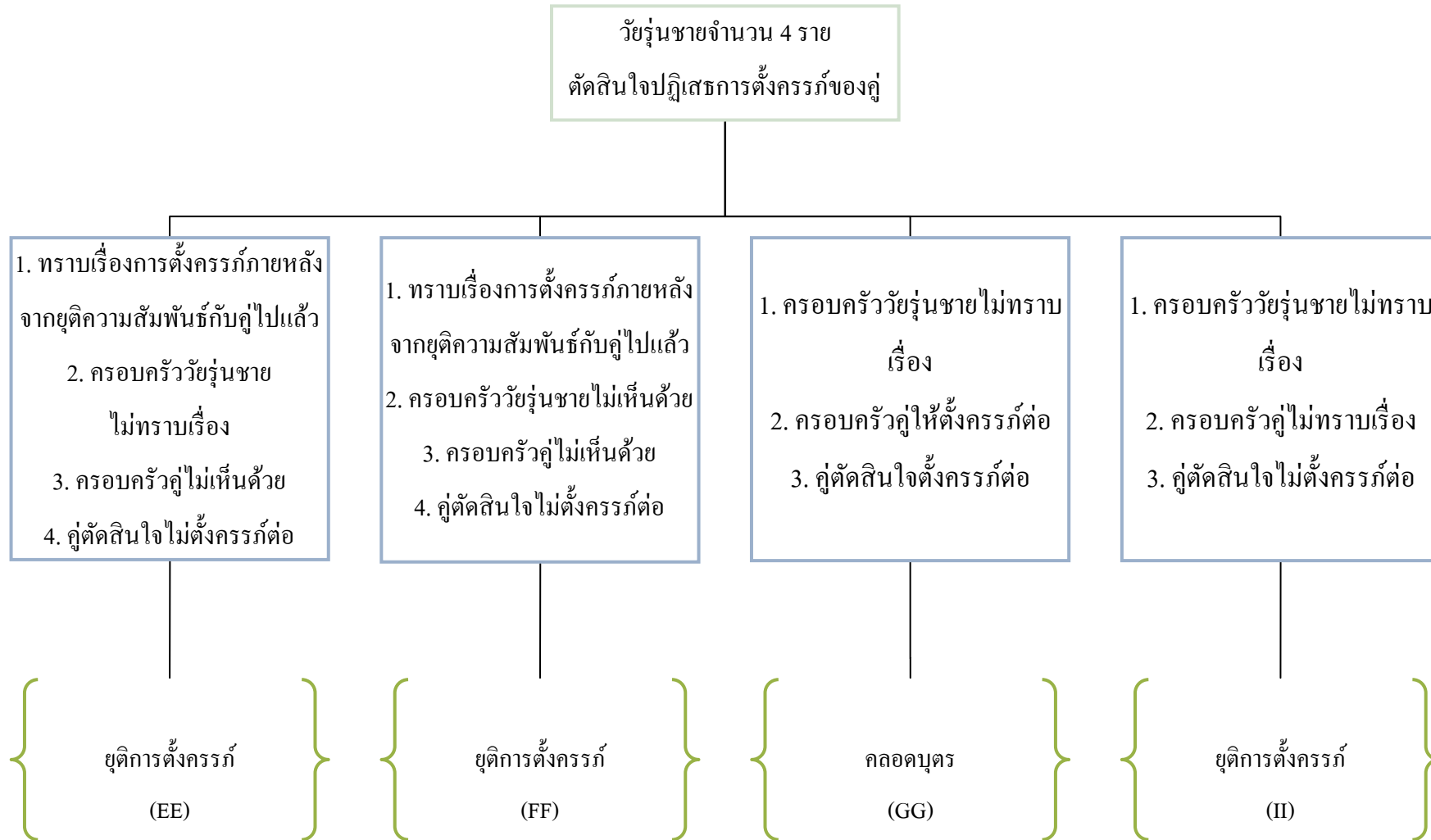
สาเหตุและปัจจัย : ความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์หรือยุติครรภ์ครั้งแรกของคู่วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจ

ยอมรับการตั้งครรภ์

วัยรุ่นชายจำนวน 7 ราย
ตัดสินใจยอมรับ
การตั้งครรภ์ของคู่

แผนภาพที่ 2 สาเหตุและปัจจัย : ความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์หรือยุติครรภ์ครั้งแรกของคู่วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจไปยุติการตั้งครรภ์

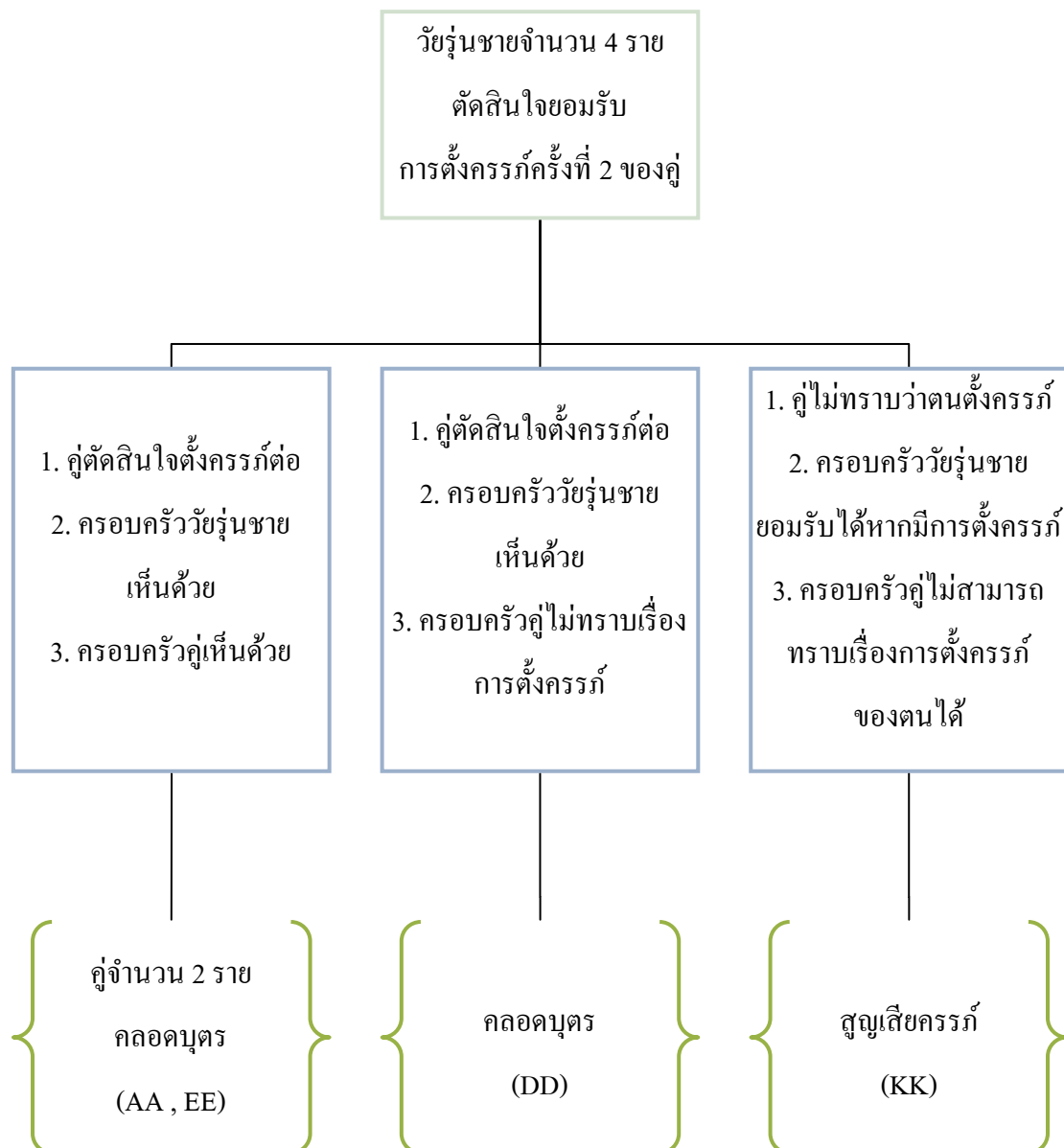
การมีคู่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 และความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์ของคู่

1. วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจยอมรับ

วัยรุ่นชายจำนวน 4 รายที่ตัดสินใจยอมรับการตั้งครรภ์ของคู่ในครั้งที่ 2 นั้น คู่ทุกคนของวัยรุ่นชายเป็นคู่เดิม มีคู่ 3 รายที่คลอดบุตร และมี 1 รายที่สูญเสียครรภ์เนื่องจากการระทบกระเทือนและไม่ทราบว่า ตนเองตั้งครรภ์

แผนภาพที่ 3

การมีคู่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 สาเหตุและปัจจัย : ความต่อเนื่องในการตั้งครรภ์หรือยุติครรภ์ของคู่วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจยอมรับการตั้งครรภ์

2. วัยรุ่นชายที่ตัดสินใจปฏิเสธ

มีวัยรุ่นชาย 1 ราย (FF) ที่ตัดสินใจปฏิเสธ เนื่องจากทราบเรื่องการตั้งครรภ์ภายหลังจากยุติความสัมพันธ์กับคู่ไปแล้วและคนไม่ได้ติดตามต่อว่า คู่คลอดบุตรหรือยุติการตั้งครรภ์

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจต่อการยอมรับหรือปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่ และทัศนคติต่อการมีคู่ตั้งครรภ์

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อวัยรุ่นชายในการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่

ลำดับ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจยอมรับ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจปฏิเสธ
1	ความอยากรู้อยากลองและการตอบสนองต่อการเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นสู่ผู้ใหญ่	ความรู้สึกกลัว ไม่มั่นคง เมื่อเผชิญกับปัญหาที่คิดว่า ตนไม่สามารถรับมือกับภาระความรับผิดชอบได้
2	สัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว	สัมพันธภาพที่ไม่ดีกับครอบครัว
3	ความสัมพันธ์ที่สนิทและคุ้นเคยระหว่างตนเองกับคู่	ความสัมพันธ์กับคู่แบบชั่วคราว

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจยอมรับ

2.1.1 ความอยากรู้อยากลองและการตอบสนองต่อการเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นสู่ผู้ใหญ่

ผู้ใหญ่

แม้จะไม่ได้วางแผนในการมีลูก เนื่องจากตนยังเป็นวัยรุ่น แต่เมื่อมีโอกาสได้สัมผัสคลุกคลีกับพี่น้องในครอบครัว หรือเพื่อนในกลุ่มที่มีประสบการณ์มีลูกแล้ว ส่งอิทธิพลให้เกิดความรู้สึกที่ ต้องการจะมีลูกเพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากทดลอง ตลอดจนการเปลี่ยนผ่านจากความเป็นวัยรุ่นสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่แสดงความรับผิดชอบ ทำให้เมื่อทราบว่า คู่ตั้งครรภ์ วัยรุ่นชายที่มีความรู้สึกต้องการจะมีลูกนั้น สามารถตัดสินใจยอมรับได้อย่างไม่ลังเล

การอยู่ในสถานะกำลังระหว่างความเป็นวัยรุ่นและผู้ใหญ่นี้ ทำให้เกิดความขัดแย้งทางความรู้สึกระหว่างความเป็นวัยรุ่นและการเปลี่ยนผ่านสู่ผู้ใหญ่ที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งทำให้วัยรุ่นมีความรู้สึกทั้งตกใจและดีใจ เพราะคิดว่า ตนยังเป็นวัยรุ่นอยู่

อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจยอมรับนั้น ไม่สามารถรองรับได้ว่า คุณจะดำรงกรรมจักรแห่ง
 คลอดบุตร ซึ่งหากครอบครัวของคุณไม่เห็นด้วย หรือไม่สามารถทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้ คุณจะมี
 ความจำเป็นต้องยุติครรภ์ ทำให้วัยรุ่นชายรู้สึกผิดหวัง แสดงออกผ่านความรู้สึกโกรธแค้นและ
 ครอบครัวของคุณ

- การสัมผัสและคลุกคลีกับพี่น้องในครอบครัว หรือเพื่อนในกลุ่มที่มีประสบการณ์มีลูก
 พี่น้องในครอบครัว

AA : “ผมเห็นพี่ชายผมมีลูก ก็อยากมีบ้าง อยากมีลูกเป็นของตัวเอง อยากเลี้ยง อยากรู้ว่า
 พอมีลูกแล้วชีวิตเราจะเป็นยังไง”

CC : “ผมคิดว่า ผมโตแล้ว แต่ว่าอายุยังน้อยอยู่ อยากมีลูกเป็นของตัวเอง ก็เห็นพวกพี่ๆ เขา
 มี แล้วเขาก็รักกันดี ก็เลยอยากมีบ้าง”

กลุ่มเพื่อน

BB : “กับเพื่อนมันก็เป็นเรื่องธรรมดาที่มีลูก ก็เลยไม่ได้ปรึกษาอะไร เดี่ยวเขาจะหาว่าเรา
 เท่อ”

DD : “เห็นพวกเพื่อนๆ มีกัน ก็อยากมีบ้าง อยากจะลองสัมผัสดูว่า เวลามีลูกแล้วเป็นยังไง
 อยากจะลองผ่านจุดนั้นดู เพื่อนก็บอกว่า ถ้าอยากจะมีลูกก็ต้องลองดู มีเพื่อนคนหนึ่งที่มี แล้วเขา
 ทำงานส่งเงิน ไปให้แม่ที่ต่างจังหวัดที่เลี้ยงลูกมันให้ มันก็ลำบาก พอเทศกาลที่ก็ต้องหาเงิน ไปหาลูก
 ผมก็เลยอยากลอง อยากมีบ้าง ก็อยากจะทำได้บ้างรีเปลา่ อยากจะลองทำตรงนี้ดู”

HH : “เพื่อนมีลูกกันหมดแล้ว มันอึดมาไซค์ ถามผมว่า เมื่อไหร่จะมีบ้าง ผมก็บอกว่า เออ
 เดียวก็มีเองแหละ มันก็อยากมี”

- ความรับผิดชอบส่วนบุคคล : ผลที่ตามมาจากการเป็นพ่อวัยรุ่น

AA : “พอแฟนท้อง รู้สึกตกใจมากเลยที่มีลูกตอนเราอายุเท่านี้ เราไม่มีรายได้ แต่ก็คิดว่า ทำ
 ได้อยู่แล้ว เราลำบากได้ แต่ขอแค่อย่าให้ลูกลำบาก... ความรู้สึกเสียดายว่า ชีวิตวัยรุ่นเราหายไปก็
 ตอนที่ถูกคลอดแล้ว ยังอยากเที่ยว อยากสนุก ติดเพื่อน ก็คิดว่า ถ้าไม่มีลูกก็ดีตรงที่ว่า ไม่ต้องมีภาระ
 เพราะตอนนี้ก็ยังหาเงินไม่ได้มาก แต่ว่าพอมีลูกแล้ว ก็ต้องหาเงินสองเท่า พอลูกคลอดออกมา
 ประมาณ 5 – 6 เดือน ผมเห็นแฟนเหนื่อย พ่อแม่ผมก็บอกว่า ให้ช่วยกันเลี้ยง ช่วยแบ่งเบาภาระเขา
 พอได้ช่วยแฟนเลี้ยงลูก ก็หลงลูกเลยครับ ไม่คิดไม่ฝัน รู้สึกดีใจ แล้วก็บอกตัวเองตั้งแต่ที่มีลูกว่า

เที่ยวไม่ได้แล้ว ลูกจะโตแล้ว เรื่องถนนสายมิดผมก็ไม่คิดจะกลับไปอีกแล้ว เพราะถ้าเกิดมีอะไร ผิดพลาดไปอีกรอบ แฟนจะรับคนเดียวเลย ลูกตั้งสองคน แล้วผมก็รู้สึกว่ามีลูกตัวเองก็ เปลี่ยนไป จากแต่ก่อนเป็นคนใจร้อนมาก ดิคเพื่อน แต่ตอนนี้เราระมัดระวังตัวเองมากไม่ทำอะไร ผิดพลาดอีก มันก็ทำให้ผมเป็นผู้ใหญ่ขึ้น มีความคิดมากขึ้น โดขึ้น เป็นหัวหน้าครอบครัวก็ต้อง ช่วยกันหาเลี้ยงครอบครัว ผมก็ต้องแบกภาระมากขึ้น ทำอะไรก็แล้วแต่ ต้องทำมากกว่าเดิม”

BB : “มันก็ตื่นเต้นและตกใจ เหมือนกับว่า ผมจะได้ขึ้นมาเป็นพ่อคนในวัยที่อายุน้อยอยู่ ไม่รู้ว่าปัญหาข้างหน้าที่จะเจอจะเป็นยังไงบ้าง แต่ก็คิดว่า ต้องผ่านมัน ไปให้ได้ เพราะความเป็น วัยรุ่นมันก็ต้องมีพลาดไป แต่เมื่อผมพลาดไปแล้ว ผมก็ต้องพร้อมที่จะรับมัน เพราะว่าความผิดไม่ได้ อยู่ที่ใคร มันอยู่ที่เราไม่ได้ป้องกันเอง เราก็ต้องยอมรับมัน แล้วเด็กในท้องไม่รู้เรื่อง พอเราทำให้เขา เกิดมา เราต้องรับผิดชอบ เราไม่สามารถทิ้งเขาได้ เขาก็เป็นคน จากที่เคยติดเพื่อน ติดเที่ยว จริงๆ มัน ก็ลำบากใจที่จะทิ้งเรื่องพวกนี้ไป เพราะยังเป็นวัยรุ่นอยู่ ติดเพื่อน ไปไหนไปด้วย แต่เราก็ต้องตัดมัน ให้ได้ เพื่อที่จะอยู่กับแฟนและลูก ผมก็ไม่เสียดายหรือว่าเสียใจ ผมก็พาลูกไปหาเพื่อนบ้าง เหมือนกัน เพราะมันก็ไม่ถึงกับตัดขาดไปเลย แต่ว่าเราไม่ได้ไปบ่อย ไม่ได้ไปสูงลิ้นแบบแต่ก่อน มัน ก็ทำให้ผมเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำอะไรผมก็คิดถึงลูกเสมอ เอาใจใส่ ครอบครัว เพราะลูกมีความหมายกับผมมาก คอยเป็นกำลังใจให้ผม เป็นสิ่งที่ทำให้ผมเดินหน้า ต่อไป และสิ่งที่ทำให้ผมเปลี่ยนไปคือ ความรับผิดชอบของผมและการที่ผมกล้าเจอกับอุปสรรค ผม เปลี่ยนแปลงจากเด็กวัยรุ่นกลายเป็นผู้ใหญ่ที่รู้จักอะไรมากขึ้น ”

- **การตอบสนองของวัยรุ่นชายต่อการถูกปฏิเสธจากครอบครัวของกลุ่ม**

ความรู้สึกของวัยรุ่นชายต่อการตัดสินใจยุติกรรมกร์ของกลุ่มและครอบครัว : รู้สึกผิด โกรธ โมโห เสียใจ : การดำรงกรรมกร์จนกระทั่งตลอดนั้น จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อครอบครัวของทั้งวัยรุ่นและ กลุ่มเห็นด้วย หากครอบครัวไม่เห็นด้วยหรือไม่ทราบเรื่องการตั้งกรรมกร์ กลุ่มจะตัดสินใจไม่ตั้งกรรมกร์ต่อ และยุติกรรมกร์ การตัดสินใจนี้จะส่งผลต่อความรู้สึกและความคิดของทั้งวัยรุ่นชายและกลุ่ม ในกรณีที่ครอบครัวก่อนข้างไม่เห็นด้วย หรือยังไม่ทราบเรื่องการตั้งกรรมกร์ หากวัยรุ่นชาย และกลุ่มสามารถทำให้ครอบครัวของกลุ่มยอมรับเรื่องการตั้งกรรมกร์ได้ กลุ่มจะตัดสินใจดำรงกรรมกร์ จนกระทั่งตลอด ส่งผลให้ทั้งวัยรุ่นชายและกลุ่มรู้สึกดีใจที่จะได้มีลูก

ในทางตรงกันข้าม หากวัยรุ่นชายและคู่อุ้มไม่สามารถทำให้ครอบครัวของคู่อุ้มรับเรื่องการตั้งครรภ์ได้ คู่อุ้มจำเป็นต้องทำตามการตัดสินใจของครอบครัว ผลของการตัดสินใจนี้ทำให้คู่อุ้มรู้สึกผิดต่อการกระทำของตนเอง นอกจากนี้ยังถูกวัยรุ่นชายตำหนิที่คู่อุ้มแลครรภ์ไม่ได้ เกิดจากความรู้สึกผิดที่คิดว่า ตนเองไม่สามารถช่วยเหลือคู่อุ้มให้รักษาครรภ์ได้ หรือคิดว่า ตนเป็นเหตุที่ทำให้คู่อุ้มต้องยุติครรภ์ บางรายมีความคิดที่อยากจะทำร้ายครอบครัวของคู่อุ้ม ในขณะที่บางรายรู้สึกเสียใจกับการกระทำของคู่อุ้ม เพราะตนมีความคิดไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับการยุติครรภ์

สำหรับคู่อุ้มที่ไม่สามารถบอกครอบครัวตนเองให้ทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้นั้น คู่อุ้มจะตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์เอง เมื่อวัยรุ่นชายทราบภายหลัง คู่อุ้มจะถูกตำหนิ เพราะเกิดจากความรู้สึกผิดที่คิดว่า ตนเองไม่สามารถช่วยเหลือคู่อุ้มให้รักษาครรภ์ได้ เช่นกัน

1. รู้สึกผิดที่ตนไม่สามารถดูแลคู่และลูกได้

CC : “ตอนนั้นก็อยากจะเลิกกับเขาที่ทำให้ผมเสียใจ เพราะเด็กกำลังจะเกิดมา เราจะเป็นพ่อคน ไม่อยากให้เขาตาย โกรธ โทษเขา ด่าว่าเขาทุกอย่างว่า เด็กคนเดียวทำไมดูแลไม่ได้ แฟนผมเขาก็รู้สึกผิด เขาขอโทษที่ดูแลลูกไม่ได้ เหมือนเด็กอยู่ในตัวเขา แล้วเขาดูแลไม่ได้...ตอนนี้ผมก็เข้าใจเขา ด้วยเหตุผลคือว่า เขาก็ไม่ได้เป็นคนผิด เราก็อำนาจที่สุดแล้ว แต่บางทีผมก็รู้สึกผิดที่ดูแลเขาไม่ได้ ทั้งกับแฟนและลูก ตอนนี้ก็ยังคบกันอยู่ เพราะอยากดูแลแฟนให้ดี ชดเชยที่เราดูแลลูกไม่ได้”

2. ขัดแย้งกับความคิดเห็นส่วนตัวในเรื่องการยุติการตั้งครรภ์

HH : “ตอนแรกเขาบอกว่า จะไม่เอาออก แล้วอยู่ดีๆ เขามาเอาออก เพราะเขาบอกว่า แม่ไม่ให้เอาไว้ ผมโกรธมาก คือ ไปทำแท้งแล้วมาบอกทีหลัง ผมบอกเขาแล้วว่า ไม่ให้เอาออก แล้วก็จะเลิกกันเลย มันไม่สนิทเหมือนเดิม หมดความเชื่อถือไปแล้ว มันพาลเกลียดไปเลย คือผมไม่ชอบอยู่แล้วเรื่องทำแท้ง เพราะเหมือนเขาเกิดมาแล้ว อยู่ๆ มาแบบไม่ให้อนาคตเขา ตัดอนาคตเขา”

3. โกรธที่คู่อุ้มทำให้ตนเองผิดหวังเรื่องการมีลูก

KK : “ผมคิดอย่างเดียวว่า ถ้าเขามีลูก เขาจะอยู่กับผม พอเขาท้อง แต่ผมไม่รู้ เขาทำแท้งเองที่บ้านเพื่อน ไม่บอกผมเลย แต่เพื่อนเขาโทรมาบอกผม ผมก็ขับรถไปหาเลย เข้าไปดูในห้องน้ำ เห็นเลือดเต็มเลย ผมไม่เคยทำร้ายแฟนนะ แต่ตอนนั้นผมตบเขาเลย โม่โม่มาก เพราะใจผมอยากจะได้สงสารก็สงสารแฟนนะ แต่เขาไม่นำมาแบบนี้เลย ผมด่าทั้งเพื่อนทั้งแฟน จะพาไปหาหมอกี่ไม่ได้ไป แฟนบอกว่าไม่ต้อง ผมก็เลยเช็ดตัวล้างตัวให้”

4. คิดว่า ตนเป็นต้นเหตุทำให้คู่สูญเสียกรรม : ความรู้สึกของวัยรุ่นชายต่อการสูญเสียกรรมของคุณในการตั้งกรรมครั้งที่ 2

KK : “ผมหวังดีแต่ความหวังดีมันทำให้เกิดเหตุการณ์ที่เขาต้องแ้ง เพราะผมแบกแฟนขึ้น หลังตอนลงเขา แล้วต้องกระแทก หลัง ลูกเลยหลุด เราก็ไม่รู้กันทั้งคู่ว่า เขาท้อง แต่ผมก็โทษตัวเอง เกี่ยวกับเรื่องนี้ ผมคิดว่า มันเป็นเพราะตัวผมเองที่ทำให้เด็กหลุด ผมก็เริ่มเสียใจ กินเหล้า พอเริ่มติด ยาใจมันก็กล้า แล้วเรานั้นก็เหมือนนักเลงอยู่แล้ว ผมก็คิดว่า ถ้าลูกไม่แ้ง ผมไม่เล่นยา มันก็คงไม่เป็นแบบนี้”

4.1 การลงโทษตัวเองที่เป็นต้นเหตุทำให้คู่สูญเสียกรรม

เมื่อคิดว่า ตนมีส่วนในเหตุการณ์ที่ทำให้คู่สูญเสียกรรมไป จะมีความรู้สึกผิดและการกระทำนี้จะก่อให้เกิดบาปกรรมตามมา ทำให้วัยรุ่นชายเชื่อมโยงการลงโทษตนเองต่อเหตุการณ์สูญเสียนี้กับการถูกดำเนินคดีจากการละเมิดกฎหมาย

KK : “ไปหาพระ เขาก็ดูแฟนผม เขาถามว่า เคยไปทำแท้งใช้ไหม ถึงว่า มีเด็กมานั่งอยู่ข้างหน้า เป็นเด็กผู้ชาย ตอนแรกผมก็ไม่เชื่อ แต่มาเชื่อตอน โคนจับแล้ว มันเหมือนเวรกรรม เคยดูตามสารคดี พอเราไปทำแท้ง ชีวิตเราก็เปลี่ยนเลย เวรกรรมติดจรวด ผมก็อ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเวรกรรม เขาก็บอกว่า ทำแท้งมันบาปที่สุด ผมก็เลยคิดว่า ที่ผมมีส่วนทำให้ลูกหลุดไป ก็คงจะเป็นเรื่องนี้ที่ทำให้ผม โคนจับ เพราะมันเป็นตัวผมเองที่ทำให้เด็กหลุด ก็เริ่มเสียใจ กินเหล้า ติดยา ใจมันก็กล้า แล้วเราก็เหมือนนักเลงในโรงเรียนอยู่แล้ว ถ้าเกิดว่า เด็กไม่แ้ง ผมไม่เล่นยา มันก็คงไม่เป็นแบบนี้ ทุกวันนี้ก็บอกแฟนให้ทำบุญกรวดน้ำ บางวันก็ฝันถึงเด็ก ฝันไม่ค่อยดี เหมือนทำผิดทั้งคู่ แต่ผมอาจจะผิดหนักกว่า เพราะใจผมตั้งใจว่า จะทำให้แฟนท้องแน่ๆ แต่มันกลับแ้ง”

2.1.2 สัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว

ตารางที่ 4 ข้อมูลลักษณะครอบครัวของวัยรุ่นชายและความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว

สถานภาพ ครอบครัว	ผู้ดูแลหลัก	มีความสัมพันธ์ที่ดี (ราย)	การตัดสินใจ	
			ยอมรับ (ราย)	ปฏิเสธ (ราย)
อยู่ด้วยกัน	แม่	2	2	-
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	พ่อ	1	-	1
	แม่	3	3	-
	น้ำ / อา	2	2	-
รวม		8	7	1

● ลักษณะความสัมพันธ์ที่ดีของวัยรุ่นชายกับครอบครัว

วัยรุ่นชาย : พ่อแม่อาศัยอยู่ด้วยกัน

มีความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่ : จำนวน 2 รายที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่และตัดสินใจยอมรับการตั้งครุฑของคู่ เช่น พ่อแม่เลี้ยงคล้ายเพื่อนส่งผลให้วัยรุ่นสามารถปรึกษาปัญหาได้

DD : “พ่อแม่เลี้ยงผมแบบไม่ได้เลี้ยงเหมือนลูก เลี้ยงคล้ายๆ เพื่อน ผมมีอะไรก็ชอบไปปรึกษาเขา มีอะไรผมก็เล่าให้เขาฟังหมด เขาไม่เคยด่าว่า ไปทำอะไรมา จะผิดหรือถูก ไม่เคยพูด แต่เขาจะฟังเหตุผลจากปากเราเอง เพราะผมไม่เคยโกหกพ่อแม่ ถึงจะทำผิดหรือว่าไม่ผิดก็ตาม มีอะไรก็จะเล่าให้เขาฟัง”

JJ : “ผมก็ได้มาคุยกับแม่ เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นมันอึดอัดมาก พอได้คุยกับแม่ก็รู้สึกดีขึ้น”

วัยรุ่นชาย : พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน

มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ดูแลหลักที่เป็นแม่ หรือพ่อ : จำนวน 4 ราย ในจำนวนนี้มี 3 รายที่มีแม่เป็นผู้ดูแลหลักและมีความสัมพันธ์ที่ดี ในบางรายยังได้ติดต่อกับพ่อ ในขณะที่บางรายแม่จะไม่ได้ติดต่อกับพ่อ แต่ก็มีแม่ที่สามารถดูแลแทนพ่อได้ มีวัยรุ่นชาย 1 รายที่มีพ่อเป็นผู้ดูแลหลัก แต่

ไม่ค่อยสนิทกับแม่ เมื่อวัยรุ่นชายมีความสนิทกับพ่อหรือแม่ จะทำให้กล้าและไม่กังวลที่จะปรึกษาปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ เมื่อทราบว่า คู่ตั้งครรรค์ จึงตัดสินใจยอมรับและปรึกษาผู้ดูแล

สำหรับกรณีวัยรุ่นชาย FF การตัดสินใจปฏิเสธนั้นเกิดจากความไม่ต้องการจะมีลูกและมาทราบว่า คู่ตั้งครรรค์หลังจากยุติความสัมพันธ์แล้ว

AA : “สนิทกับพ่อแม่เท่ากัน ยิ่งโตยิ่งกล้าบอกทุกอย่างเลย เหมือนกับเราไม่กลัวเลย”

BB : “ผมอยู่กับแม่ตลอด คนในบ้านมีผมกับแม่อยู่สองคน ผมก็ไม่รู้ว่า จะหันหน้าไปคุยกับใคร ก็ต้องคุยกับแม่อยู่ดี ปรึกษาหยอกล้อกับแม่ มีอะไรก็พูดกับแม่ เขาพร้อมที่จะให้คำปรึกษาอยู่แล้ว แม่เป็นได้ทั้งพ่อทั้งแม่”

CC : “พ่อแม่แยกทางกันก็ไม่มีผลกับผมเท่าไร เพราะแม่ดูแลเลี้ยงผมได้ รับรู้ได้ทุกอย่าง คุยกันได้ทุกอย่าง”

FF : “ผมคุยกับพ่อได้ทุกอย่างอยู่แล้ว พ่อผมเข้าใจ เขาเปิดให้พูดได้ทุกอย่างที่ผมไม่สบายใจ แต่กับแม่ เขาชี้บ่น มีไรก็เลยไม่อยากจะบอก”

มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ดูแลหลักที่เป็นน้ำ หรืออา : มี 2 รายที่แม่จะมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับทั้งพ่อและแม่ แต่จะมีผู้ดูแลหลักที่เป็นน้ำหรืออาแทน นอกจากมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้ว ยังเทียบเคียงความสัมพันธ์เปรียบเสมือนแม่ – ลูก ซึ่งช่วยให้วัยรุ่นชายสามารถขอคำปรึกษาและความช่วยเหลือได้เมื่อเผชิญกับปัญหา

HH : “แม่หายไปแล้ว ตอนประมาณป.5 ก็ไม่ได้ติดต่อกัน กับพ่อก็ไม่สนิท อยู่กันคนละบ้านทะเลาะกันบ่อย เพราะผมไม่ชอบพ่ที่มีแฟนใหม่ ผมก็มีอาที่เป็นน้องสาวพ่อ เรียกเขาว่า แม่ เพราะสนิทเหมือนแม่เลย มีปัญหาอะไรก็คุยกับอาเกือบทุกอย่าง”

KK : “น้ำผมอย่างกับเพื่อนสนิท มีอะไรผมบอกน้ำทุกอย่าง เขาไม่มีลูก เลยมีผมเป็นลูก... ผมไม่ค่อยโทษแม่มาก เพราะที่เคยทำผ่านๆ มาแม่ก็มีอายุคนอื่นบ้าง ก็สงสารแม่ กับพ่อนี้เขาไม่ค่อยสนใจอะไรนักหนา เขาจะชอบพูดประชด”

● **กระบวนการในการบอกเรื่องการตั้งครรภ์ของคุณให้ครอบครัวทราบ**

แผนภาพที่ 4 ลำดับการบอกเรื่องการตั้งครรภ์ให้กับครอบครัวตนเองทราบ

เมื่อวัยรุ่นชายตัดสินใจยอมรับและใช้เวลาในการตัดสินใจไม่นานที่จะเล่าเรื่องราวให้กับครอบครัวของตนเองรับทราบ เมื่อครอบครัวเห็นด้วยกับการตั้งครรภ์ มีความรู้สึกดีใจ เพราะจะได้มีหลาน และมีความคิดที่ไม่อยากจะทำให้คู่ของวัยรุ่นชายยุติการตั้งครรภ์ คอยช่วยเหลือเรื่องเงิน หากวัยรุ่นชายและคู่มือไม่เพียงพอที่จะต้องใช้ในช่วงระยะเวลาระหว่างการตั้งครรภ์และหลังคลอด รวมทั้งบางครอบครัวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลหลานหลังการคลอด ซึ่งทำให้วัยรุ่นชายรู้สึกดีที่มีครอบครัวของตนคอยให้ความช่วยเหลืออีกทาง

ในขณะเดียวกัน หากครอบครัวของคุณไม่เห็นด้วยกับการตั้งครรภ์ หรือไม่สามารถทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้ คู่จะต้องตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ เหตุการณ์นี้ทำให้ครอบครัวของวัยรุ่นชายรู้สึกโกรธ ไม่พอใจที่ครอบครัวของคุณให้คู่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ ซึ่งการแสดงออกทางอารมณ์โกรธ หรือไม่พอใจนั้น แม้จะไม่ไปคุกคามถึงครอบครัวของคุณ หรือตัวคุณเอง แต่ช่วยสนับสนุนให้วัยรุ่นชายรู้สึกว่า ครอบครัวอนุญาตให้ตนมีลูกได้ เพราะมีครอบครัวคอยช่วยเหลือและพึ่งพาได้ รวมทั้งทำให้ความรู้สึกต้องการมีลูก หรือมีหลานยังคงอยู่ วัยรุ่นชายจึงสามารถตัดสินใจที่จะมีลูก และให้คู่ตั้งครรรภ์อีกครั้งได้โดยไม่ต้องลังเลใจ

1. **กรณีคู่ของวัยรุ่นชายที่ตัดสินใจดำรงครรภ์จนกระทั่งคลอด**

● **ครอบครัวของวัยรุ่นชายจะรู้สึกดีใจที่ตนจะได้มีหลานและมีส่วนร่วมในการดูแล** ซึ่งเมื่อวัยรุ่นชายสามารถเล่าให้ครอบครัวรับรู้อันได้ ส่งผลให้วัยรุ่นชายรู้สึกว่า มีครอบครัวคอยเอาใจใส่ดูแลอยู่เคียงข้างและคอยช่วยเหลือพึ่งพาได้ เมื่ออยู่ในภาวะยากลำบาก

AA : “เขาก็ดีใจ ยินดีกับเรา คือจะเป็นยังไงก็ได้ จะท้องก็ได้ จะไม่ท้องก็ได้ ตอนแม่รู้ แม่ก็

ตกใจ แล้วก็บอกว่า อย่าไปเอาออกนะ ไม่ดี สงสารเด็ก ผมก็บอกว่า ผมไม่เอาออกหรอก ผมก็สงสาร เหมือนกัน แล้วตอนแฟนผมครั้งที่ 2 ยายของแฟนผมเขาไม่ยอมให้เอาไว้ เพราะลูกคนแรกยังไม่โตเลย นี่มีอีกคนแล้ว แม่ผมบอกว่า โอ๊ย จะเอาออกทำไม เอาไว้แหละ เต็มแม่เลี้ยงเอง ... ผมคิดว่า สิ่งสำคัญที่สุดเมื่อเรามีลูก คือพอเราคุยกับพ่อแม่ได้ ไม่กลัวพ่อแม่คำว่า มันทำให้เรามีปัญหาอะไรก็ปรึกษาได้ เหมือนเขาเป็นตัวช่วยเราอีกทางหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีพ่อแม่ ผมก็รับผิดชอบเอง แต่แค่นั่นกว่าเดิม ถ้าเราปรึกษาพ่อแม่ เขาก็ช่วยได้ ในเรื่องต่างๆ รวมทั้งเรื่องเงินด้วย อย่างตอนช่วงใกล้คลอดคนแรก ผมไม่มีเงิน มันหมิ่นกว่าบาท ผมก็ไปคุยกับพ่อ พ่อก็ช่วยเรื่องเงินมา เวลาไม่มีค่านม ก็บอกเขาได้ เขาก็ช่วย”

BB : “ผมก็บอกแม่ตรงๆ ว่า แฟนท้อง แม่ก็ไม่ตกใจ ถามว่า ท้องได้กี่เดือนแล้ว เหมือนเขาดีใจด้วยที่เขาได้มีหลาน แล้วพอลูกผมคลอดได้ไม่ถึงเดือน ผมก็โดนจับ ทุกอย่างก็จบ หหมดเลย ไม่มีคนดูแลแฟน ลูก แล้วใครจะมาหาเงินแทนเรา ก็ไม่มี เพราะตอนผมมีลูกก็ดูแลเอง หาเงินเอง ไม่เคยขอพ่อแม่ให้เขาเดือดร้อน แล้วพอถูกจับก็รู้สึกเสียใจ แต่แม่ก็บอกว่า ไม่เป็นไร ไม่ต้องกังวล เต็มแม่ดูแลเอง เหมือนผมกล้าคุยกับเขา ได้กำลังใจจากเขา และมีแม่อยู่เคียงข้าง ตอนนี้อยู่ไม่กังวลแล้ว เพราะว่ามีผู้ใหญ่ที่ไม่ใช่คนอื่นคนไกล เป็นแม่เราเอง ผมก็ไว้ใจสบายใจขึ้น ตอนอยู่ในนี้แม่ก็ช่วยเก็บเงินให้ เดือนละสามพัน กลับบ้านไปสองสามวันผมก็ไม่ใช้หมด ที่เหลือก็ฝากเข้าบัญชีเก็บไว้ให้ลูก”

- กล้าเผชิญปัญหาเป็นครั้งที่ 2

วัยรุ่นชาย (EE) เมื่อทราบว่า คู่ตั้งครรถ์เป็นครั้งที่ 2 ได้ตัดสินใจยอมรับและบอกให้ครอบครัวของตนเองทราบ ซึ่งการตัดสินใจในครั้งนี้ ทำให้การเข้าหาครอบครัวของตนเองเพื่อปรึกษาเรื่องการตั้งครรถ์นั้น วัยรุ่นชายคลี่คลายความรู้สึกแสบและอคติที่มีต่อครอบครัว

EE : “ต้องปรึกษา เพราะไม่อยากเอาออกแล้ว ยังไงก็ต้องมีลูกให้ได้ เลยตัดสินใจบอกพ่อ เขาก็บ่นๆ ว่า เรายังทำอะไรไม่ได้ ยังทำมาหากินไม่ได้เลย ดิคคคืออยู่ด้วย แล้วผมก็บอกว่า ไม่อยากเอาเด็กออก มันบาป อีกอย่าง ผมก็ทำอะไรไม่ได้ ก็ต้องปรึกษาพ่อ เพราะมันต้องใช้เงินในการคลอดด้วย แล้วผมก็ไม่มีอยู่แล้ว...ปกติผมเป็นคนคิดแสบตลอด คิดอะไรแสบๆ ไว้ก่อน จะทำอะไรทุกอย่างจะคิดในแง่ร้ายไปก่อน มันเลยทำให้ผมไม่กล้าคุย ไม่กล้าพูดกับที่บ้าน คิดไปเองคนเดียวว่า ถ้าไปหาพ่อ ต้องตีแน่ ตบแน่ พ่อผมเป็นคนใจหุนหิด แต่เขาก็ไม่เคยตบตี เขาก็มา โวยวายในบ้าน เราก็

ไม่กล้าคุยดีกว่า คุยไปโดนแน่ แต่คราวนี้พอได้คุยกับพ่อ มันก็เปิดใจมากขึ้น สบายใจมากขึ้น เพราะเขาได้รู้ปัญหาแล้ว ไม่ต้องปิดบังแล้ว เราก็ไม่ต้องเอาลูกออกแล้ว เพราะเขาจับได้ เขาก็ดีใจไปด้วย แล้วผมก็ทำงานที่บ้านได้ด้วย”

2. กรณีคู่ของวัยรุ่นชายที่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ :

- ครอบครัวของวัยรุ่นชายรู้สึกโกรธครอบครัวของคู่ที่ให้คู่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์
นอกจากนั้นครอบครัวของวัยรุ่นชายจะคอยดูแลและช่วยจัดการกับความรู้สึกของวัยรุ่นชายที่รู้สึกผิดหวังและเสียใจต่อเหตุการณ์ยุติการตั้งครรภ์ของคู่ ซึ่งช่วยให้วัยรุ่นชายรู้สึกว่า ยังมีครอบครัวของตนที่ให้คำปรึกษาแก้ไข้ปัญหาได้

CC : “ตอนแรกไปคุยกับเขาหนึ่งรอบก่อนแล้ว ทั้งแม่ ยาย ตาเขาก็รับปากว่า จะเอาไว้ไม่ให้ไปเอาออก แต่พอพ่อเขามาที ทุกคนเปลี่ยนไปหมดเลย เป็นบอกว่า จะเก็บไว้ทำไม ไปเอาออก แม่ผมนี้ด่าทางนู้นยับเลย โทเสียเปล่า คำพูดไม่รับผิชอบเลย กลัวพ่อเขากันมาก ผมก็ถามแม่ว่า จะทำยังไงดี เพราะในความคิดผม คืออยากจะฆ่าพ่อเขาให้ตาย แต่แม่ก็คอยเตือนว่า ปล่อยให้เถอะ อย่าไปทำอะไรเขาเลย แล้วตอนนั้นผมก็อยากจะเลิกกับแฟน เพราะว่าโทษมันด้วยว่า คู่แผลูกไม่ได้ แต่แม่ก็บอกว่า มันก็ไม่ได้เป็นคนผิด เวลามันไม่เหมาะ ผมก็ยังเด็กด้วย อายุยังน้อย แล้วก็ยังไม่ได้ทำงานด้วย แม่ก็ปลอบใจผมว่า อย่าไปคิดมาก ค่อยทำใหม่ก็ได้...ถ้าผมไม่มีคนที่บ้านให้ปรึกษา ก็คงจะตัดสินใจทำอะไร ไม่ถูกเหมือนกัน ได้แม่คอยปรึกษาและให้กำลังใจ คอยบอกและเตือนสติไม่ให้ตัดสินใจทำอะไรผิดๆ”

- ครอบครัวของวัยรุ่นชายรู้สึกไม่พอใจ เพราะคู่ผิคสัญญาที่จะไม่ยุติการตั้งครรภ์
เนื่องจากตนต้องการมีหลาน ซึ่งทำให้วัยรุ่นชายตัดสินใจที่จะมีลูกและให้คู่ตั้งครรรภ์ครั้งที่ 2 ได้โดยไม่ลังเลใจ เมื่อคู่ตั้งครรรภ์ครั้งที่ 2 จึงตัดสินใจให้ย้ายมาอยู่กับตนเพื่อจะได้ไม่ยุติการตั้งครรรภ์อีกครั้ง และให้ความช่วยเหลือในการเลี้ยงดูหลาน

DD : “พ่อแม่ผมก็ต่อว่าแฟนว่า ทำไมไปเอาออก เพราะตอนแรกบอกเอาไว้ว่า จะเอาไว้ ตอนนั้นผมก็พูดอะไรไม่ได้ เพราะว่า มันเป็นเรื่องของแฟนผมกับแม่ เขาสัญญาว่าจะไม่ไปเอาออก แต่ป้าเขาให้ไปเอาออก แต่พ่อแม่ผมก็เข้าใจ เพราะถ้าเขาเอาไว้ มันก็ต้องหยุดเรียนไป ซ้ำไปอีกหนึ่งเทอม...แล้วหลังจากที่ผมได้งานดีๆ ทำ แฟนก็ท้องครั้งที่สอง ผมอยากมีลูก แม่ผมก็อยากได้หลาน

เหมือนกัน แม่ก็บอกว่า ถ้าคลอดออกมา จะดูแลให้ แล้วท้องครั้งนี้ก็ไม่ต้องให้ไปกลับไปอยู่กับป้า ให้มาอยู่ที่นี่เลย จะได้ไม่ต้องไปเอาออก”

- แม้จะทราบว่าคุณต้องหลังจากหยุดความสัมพันธ์กันไปแล้ว เมื่อครอบครัวคุณเข้ามาเรียกร้องให้รับผิดชอบ วัยรุ่นชายให้ครอบครัวของตนเข้ามาช่วยเหลือและเจรจาแทน ซึ่งการช่วยเหลือนี้และความสัมพันธ์ที่สนิทในครอบครัว ตลอดจนความคิดที่ครอบครัวมีต่อคุณของวัยรุ่นชาย ส่งผลให้วัยรุ่นชายสามารถคงพฤติกรรมการมีความสัมพันธ์ระยะสั้นกับคู่ และหากทำให้คู่ตั้งครครภ์ ครอบครัวตนสามารถช่วยเหลือได้

FF : “พอพ่อรู้ก็โดนพ่อตำ เขาก็บอกว่า ทีหลังอย่าไปทำใครท้อง จะได้ไม่มีเรื่องวุ่นวายอะไร ผมก็ไม่แน่ใจว่า เขาท้องกับผมจริงรีเปล่า ไปทำแท้งมาแล้ว จะมาเอาเงิน ผมก็ให้ผู้ใหญ่เขาคูยกกัน แคบอกพ่อไว้ว่า แฟนจะมาคุย พ่อก็ไม่ได้ว่าอะไร พี่สาวผมก็คุยกับพวกเขาด้วย เขาก็ดูเวลาเอาไว้ว่า มันไม่น่าจะใช่ คบกันแค่ไม่กี่เดือนเอง แล้วท้องได้ไง พี่ผมบอกว่า ไม่ได้ท้องกับผมแน่ๆ เลยไม่ให้เงินไป อีกอย่างพี่ผมบอกว่า ไปทำแท้งมาแล้ว ถ้าเขามีใบเสร็จอะไรมาให้ดู มันก็น่าเชื่อหน่อย แต่นี่เขาไม่มีอะไรเลย เขาบอกเราว่า ท้องสองเดือน แล้วผมคบเขาไม่กี่เดือน จะมาท้องกับผมได้ยังไง...พอครั้งที่ 2 มีผู้หญิงมาบอกว่า ท้องกับผมแน่นอน ผมไม่อยากจะเชื่อ เพราะผมคบกันไม่นาน เขามีอะไรกับใครรีเปล่าก็ไม่รู้เหมือนกัน แล้วถ้าเป็นลูกผมจริง ผมไม่ให้ทำ แต่มันพิสูจน์ไม่ได้ เรื่องนี้ผมก็บอกพ่อ พ่อก็เคยเจอแฟนคนนี้ พ่อบอกว่า ทำไมมันแต่งตัวมีทองใส่ มีเสื้อเลี้ยวรีเปล่า เหมือนพ่อพูดทำนองว่า แฟนเราไม่ได้คบเราคนเดียวแน่ เขาไม่ได้ทำงานอะไร จะมีตั้งค้มาใช้ได้ยังไง”

- ความรู้สึกรับของครอบครัวที่วัยรุ่นชายตัดสินใจยอมรับการตั้งครครภ์

เมื่อครอบครัวของคุณทราบเรื่องการตั้งครครภ์ ถ้าหากครอบครัวไม่เห็นด้วย และตัดสินใจให้ยุติการตั้งครครภ์ ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของวัยรุ่นชาย ทำให้วัยรุ่นชายต้องพึ่งพาความช่วยเหลือในการประคับประคองทางด้านความรู้สึกและการจัดการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

คู่ตัดสินใจดำรงครครภ์จนกระทั่งคลอด : หากคู่ของวัยรุ่นชายศึกษาจบชั้นมัธยมปลายปีที่ 6 แล้ว หรืออายุมากกว่า 18 ปีขึ้นไป เมื่อตนเองตั้งครครภ์ ครอบครัวจะมีความรู้สึกกังวลใจว่า วัยรุ่นชายจะยอมรับและช่วยเหลือในการดูแลลูกหรือไม่ เนื่องจากยังเป็นวัยรุ่นอยู่ ยังไม่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง แต่ถ้าได้รับการช่วยเหลือจากวัยรุ่นชายและครอบครัว จะทำให้ความรู้สึกของครอบครัวคู่ และสัมพันธ์ภาพระหว่างวัยรุ่นชายกับครอบครัวคู่คลี่คลายลง

ในกรณีนี้ มีคู่ของวัยรุ่นชาย จำนวน 2 ราย (AA , BB) ที่คลอดบุตร เนื่องจากคู่ของวัยรุ่นชาย กรณี AA ศึกษาจบชั้นมัธยมปลายปีที่ 6 แล้ว ส่วนคู่ของวัยรุ่นชาย กรณี BB มีคู่ที่มีอายุมากกว่าตน คู่ทำงานแล้วและตั้งครรรค์ตอนอายุ 20 ปี

1. ครอบครัวของคุณเห็นด้วยกับการตั้งครรรค์ในครั้งแรก แต่เมื่อคู่ตั้งครรรค์ครั้งที่ 2 ครอบครัวรู้สึกไม่พอใจ เนื่องจากเห็นว่า เป็นภาระในการเลี้ยงดู แต่เมื่อวัยรุ่นชายและครอบครัวเข้ามาช่วยเหลือในการเลี้ยงดู สถานการณ์ก็คลี่คลายลง

AA : “ที่บ้านแฟนผมก็คุยได้เหมือนกัน พอเขารู้ว่า แฟนผมท้อง เขาก็ไม่ได้ว่าอะไร เราอยากให้ผู้ใหญ่รับรู้ ไม่อยากให้ผมกับแฟนรู้กันอยู่แค่สองคน เหมือนมีอะไรก็พูดกันตรงๆ ไม่ต้องปิดบัง ทางบ้านแฟนเขาก็ช่วยเลี้ยงด้วย...พอที่บ้านแฟนรู้ว่า เรามีลูกคนที่สอง เขาก็ไม่เอานะ เขาบอกว่า เขาไม่เลี้ยงแล้ว ตอนแรกเขาไล่แฟนออกจากบ้านเลย แต่ผมเข้าใจความรู้สึกที่เขาโมโห เพราะลูกคนโตยังไม่โตเลย แล้วจะมีอีกคนทำไม แต่ใจผมนะ ผมเลี้ยงได้...ผมก็ทำเหมือนเดิม บอกพ่อแม่ก่อนเลย ผมบอกแม่ว่า ยายแฟนไม่ยอมให้เอาไว้ แม่บอกว่า โอ้ย จะเอาออกทำไม เอาไว้ เคี้ยวแม่เลี้ยงเอง ผมก็ให้พ่อแม่ช่วยเข้าไปคุย สถานการณ์ก็ดีขึ้น ผมคิดว่า ถ้าบ้านเขาไล่แฟนผมออกจากบ้านจริงๆ มันจะเป็นปัญหา ผมก็เลยให้พ่อแม่เข้าไปคุยป้องกันไว้ก่อน ”

2. ครอบครัวของคุณกังวลใจว่า วัยรุ่นชายจะไม่รับผิดชอบช่วยเหลือดูแลในการเลี้ยงดู เนื่องจากคู่มีประสบการณ์ถูกปฏิเสธการช่วยเหลือดูแลลูกมาก่อน และครอบครัวต้องช่วยเหลือ และหากมีลูกอีกจะเป็นการเพิ่มภาระมากขึ้น เมื่อวัยรุ่นชายยืนยันและแสดงให้เห็นว่า ตนสามารถช่วยเหลือดูแลคู่และลูกได้ ความกังวลใจของครอบครัวก็คลี่คลายลง

BB : “ตอนคบกันแม่แฟนเขาก็ไม่ได้อะไร แต่พอรู้ว่า ลูกเขาท้อง เขาก็ไม่ชอบผม เวลาผมพูดอะไรกับเขา เขาก็ไม่พูดด้วย เดี๋ยวนี้ จนผมพูดกับเขาตรงๆ เลยกว่า แม่ ในเมื่อผมทำแล้ว ผมรับผิดชอบได้ ผมพร้อมจะเป็นพ่อที่จะดูแลได้ ทีนี้เขาก็เริ่มเข้าใจ เขาก็ไม่พูดอะไร เขาก็ดูการกระทำของผม ผมก็ดูแลแฟนมาตลอดจนเขาคคลอด แล้วก็ย้ายมาอยู่ด้วยกัน คือเขากลัวว่า ผมจะเหมือนผู้ชายคนอื่นที่พอรู้ว่า มีลูกก็ทิ้งลูกสาวเขาไป เหมือนทิ้งภาระให้เขาด้วย จากเกลียดกลายเป็นรัก เพราะเขาไม่ชอบผมที่ทำให้ลูกสาวเขาท้อง ”

3. ครอบครัวคู่เปิดโอกาสและกระตุ้นให้วัยรุ่นชายมีพลังที่จะเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงแก้ไข

ความผิดพลาด

กรณีวัยรุ่นชายที่ปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคุณในครั้งแรก เมื่อทราบว่า คู่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 ได้ตัดสินใจยอมรับ และเมื่อครอบครัวทราบเรื่องการตั้งครรภ์ในครั้งนี้ ทำให้ครอบครัวของคุณได้พูดคุยกับวัยรุ่นชายอย่างตรงไปตรงมา โดยเปิดโอกาสให้วัยรุ่นชายได้เริ่มต้นเปลี่ยนแปลงและแก้ไขความผิดพลาดที่ผ่านมา ส่งผลให้วัยรุ่นชายเกิดความเปลี่ยนแปลงในตนเอง

EE : “พ่อเขาก็ไม่ได้ว่าอะไร ก็ถามว่า ทำไมไม่ป้องกัน มีแล้วก็ไม่เป็นไร เลี้ยงลูกให้ดี เขาก็ไม่ได้ว่าอะไร ก็บอกว่า หางานทำดีๆ ไม่อยากให้กลับไปเกรเหมือนเดิม ให้ทำงานสุจริต เขาก็บอกชัดเจนว่า ถ้าเรากลับไปยุ่งเรื่องยาเสพติดอีก เขาจะไม่ให้คบกับลูกสาวเขาแล้ว แล้วก็ไม่ให้ลูกเราด้วย แล้วก็ไม่ได้เอาผมแล้วด้วย เพราะว่า เขาเลี้ยงของเขาเองได้ เขาพูดธรรมดา เหมือนเขาสอนผม พูดแบบจริงๆ จังๆ ไม่มีอะไรผมเลย ปล่อยให้ผมได้เป็นอิสระทางความคิด แม้เขาก็บอกผมว่า ให้ดูแลลูกเขาดีๆ อย่าให้ทำแท้งอีก มันทำให้ผมมีจิตสำนึกของความเป็นคนขึ้นมา...ก็ตัดสินใจว่า คราวนี้จะไม่เอาออกแล้ว จะไม่เอาใครออกอีกต่อไป ก็ต้องเลี้ยงเขาให้ดีที่สุด ต้องรับผิดชอบ ต้องเป็นลูกผู้ชาย แล้วรอบนี้ รอบที่แล้วเป็นหน้าตัวเมีย รอบนี้เริ่มใหม่เป็นลูกผู้ชาย”

คู่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ : หากคู่ยังศึกษาอยู่และมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ถ้าตนเองตั้งครรภ์และครอบครัวทราบ ก็จะไม่เห็นด้วยและตัดสินใจให้คู่ยุติการตั้งครรภ์ เนื่องจากตนเองกำลังศึกษาอยู่ในขณะเดียวกัน คู่จะตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์เอง เพราะครอบครัวไม่สามารถทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้ นอกจากนั้น ยังพบว่า ในวัยรุ่นบางราย หากครอบครัวไม่ยอมรับวัยรุ่นชาย อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ครอบครัวตัดสินใจให้คู่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ ในกรณีนี้ มีคู่ของวัยรุ่นชาย จำนวน 3 ราย (CC , DD , HH) ที่ครอบครัวไม่เห็นด้วยกับการตั้งครรภ์ ซึ่งส่งผลให้คู่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ สำหรับคู่ของวัยรุ่นชาย จำนวน 2 ราย (JJ , KK) ที่คู่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ โดยปรึกษาเพื่อน เนื่องจากครอบครัวของตนไม่สามารถทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้

1. เมื่อครอบครัวคู่ทราบเรื่องก็ตัดสินใจให้ยุติการตั้งครรภ์ ซึ่งทำให้วัยรุ่นชายรู้สึกโกรธ โมโห และความขัดแย้งนี้ทำให้วัยรุ่นชายและคู่ตัดสินใจที่จะจดทะเบียนสมรสกันหลังอายุ 18 ปี เพื่อไม่ให้ครอบครัวของคู่มีสิทธิตัดสินใจแทนคู่ หากตั้งครรภ์อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ขัดแย้งนี้ วัยรุ่นชายมีครอบครัวของตนคอยช่วยเหลือดูแลจัดการความรู้สึกของตน

CC : “แม่แฟนโทรไปบอกพ่อเขา ทีนี้แฟนผมโทรกลับมาหา ร้องไห้ เพราะ โคนพ่อซ้อม พ่อเขาบอกว่า ปล่อยตัวเองไปได้ยัง ใจให้ท้อง แล้วก็โทรเรียกผม ผมก็รีบไปเลย เป็นห่วงลูก ห่วงแฟน ไปถึงบ้านเขาอยู่กันหมดเลย แม่ ยาย ป้าๆ แต่ว่า เขาทำอะไรกันไม่ได้ เพราะว่า กลัวพ่อกันหมด แล้วพ่อเขาก็ให้เลือกว่า จะเอาลูกไว้หรือว่าจะไปเอาออก ถ้าจะเอาไว้ก็ย้ายออกจากบ้านไปอยู่กับผม ถ้าไปเอาออกก็อยู่บ้านตัวเองต่อ แฟนผมก็ตัดสินใจไม่ถูก ผมก็ตัดสินใจแทนอะไรไม่ได้ พ่อเขาก็ว่าผมว่า ถ้ามีลูกแล้วจะเอาที่ไหนเลี้ยง ผมบอกว่า หาได้อยู่แล้ว ทะเลาะกันอยู่นาน ผมโมโห อยากจะต่อพ่อเขา แต่ไม่ได้ทำ พ่อเขาก็ไปแจ้งความ แล้วก็บอกให้ไปเอาเด็กออก แฟนก็เลยต้องยอมทำตามที่พ่อบอก สุดท้ายก็ไปทำแท้ง ผมโกรธมาก อยากจะฆ่าพ่อเขาให้ตาย แต่แม่คอยเตือน... ผมกับแฟนเลยคุยกันว่า ถ้า 18 แล้ว เขาก็จะย้ายมาอยู่กับผม แล้วผมกะว่า จะไปจดทะเบียนกับเขา ถ้ามีอะไรเกิดขึ้นมาก็ถือว่าเป็นสิทธิของผมแล้ว”

2. ครอบครัวตัดสินใจให้ยุติการตั้งครรภ์ เพราะเห็นว่า คู่ยังเรียนอยู่ และไม่ยอมรับในตัววัยรุ่นชาย ซึ่งทำให้วัยรุ่นชายและคู่ยังคงมีความต้องการที่จะมีลูก และตั้งครรภ์อีกครั้ง โดยได้รับการช่วยเหลือและการสนับสนุนจากครอบครัวของวัยรุ่นชายในการเลี้ยงดูลูก

DD : “ตอนรู้ว่าแฟนผมท้อง ก็ไปหาป้าเขาเลย พาแฟนไปด้วย ผมรออยู่ข้างนอก แล้วเขาคุยกับป้าก่อน ป้าก็ถามว่า ท้องกับใคร ผมก็เข้าไป พอป้าเขารู้ว่า ท้องกับผม ป้าเขาไม่ชอบผมอยู่แล้ว เพราะว่า ป้าเขามีฐานะ แล้วทำงานเป็นข้าราชการ แต่บ้านผมไม่ค่อยมีเงิน ป้าเขาให้เอาออก แฟนผมก็ต้องเชื่อป้า เพราะว่า ป้าเป็นคนดูแลส่งเสริมให้เรียน...พอครั้งที่ 2 ก็ให้แฟนปล่อยไม่ต้องกินยาคุม ในใจผมอยากมีลูกอยู่แล้ว ตัวเขาเองก็อยากมี เพราะว่า คนแรกเขาไปเอาออก...แล้วแม่ก็บอกว่า ถ้าท้องครั้งนี้ก็ไม่ต้องให้ไปอยู่กับป้า ให้มาอยู่บ้านผมเลย จะได้ไม่ต้องไปเอาออก”

HH : “ตอนแรกผมก็บอกเขาว่า ไม่ให้เอาออก ประมาณ 3 วันหลังจากนั้น เขาก็บอกว่า เอาออกแล้ว กินยาขับ แม่เขาบอกให้เอาออก เพราะยังเรียนอยู่ ไม่ให้เอาไว้”

2.1.3 ความสัมพันธ์ที่สนิทและคุ้นเคยระหว่างตนเองกับคู่

- ประสบการณ์การมีคู่ตั้งครรภ์ของวัยรุ่นชายที่ตัดสินใจยอมรับ : จำนวนครั้งที่มีการตั้งครรภ์กับคู่เดิมหรือต่างคู่

ตารางที่ 5 ประสบการณ์มีคู่ตั้งครรภ์ : จำนวนครั้งและกับคู่เดิมหรือต่างคู่

จำนวนครั้งที่มีการตั้งครรภ์	จำนวนวัยรุ่นชาย (ราย)	คู่เดิม	ต่างคู่
1 ครั้ง	4	-	-
2 ครั้ง	5	4	1

ในช่วงระยะของการเก็บข้อมูลไปจนถึงเหตุการณ์ย้อนหลังของการเล่าประสบการณ์มีคู่ตั้งครรภ์ของวัยรุ่นชายที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย พบว่า มีวัยรุ่นชายจำนวน 6 รายที่มีประสบการณ์มีคู่ตั้งครรภ์ครั้งแรก หรือ 1 ครั้ง และมีจำนวน 5 รายที่มีประสบการณ์มีคู่ตั้งครรภ์ 2 ครั้ง ซึ่งใน 2 ครั้งนี้ แยกออกเป็นวัยรุ่นชายที่มีคู่ที่ตั้งครรภ์กับคู่เดิมจำนวน 4 ราย และต่างคู่ หรือคู่คนใหม่จำนวน 1 ราย

การตั้งครรภ์ครั้งแรก

1. ความสัมพันธ์เริ่มสนิทและคุ้นเคย : มุมมองที่เปลี่ยนไปในการป้องกัน

เมื่อความสัมพันธ์กับคู่เริ่มพัฒนา คบกันเป็นระยะเวลาที่นานขึ้น มีความสนิทสนมและเรียนรู้นิสัยใจคอกันพอสมควร มีผลให้วัยรุ่นชายไม่ได้คำนึงถึงเรื่องการป้องกันเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และไม่ได้วางแผนที่จะมีลูก ในบางรายการใช้ถุงยางอนามัยเป็นเรื่องของการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากกว่าการป้องกันการตั้งครรภ์

DD : “ใครๆ ก็กลัวอยู่แล้วคิดโรค ตอนแรกๆ ที่ใช้ถุงยางก็เพราะว่า เรากลัวคิดโรค แต่อยู่ไปนานๆ ผมก็เลยไม่ได้ใช้ คือผมกับเขาคบกันมานาน แบบว่า รู้ใจกัน เขาก็ไม่ได้มีผู้ชายคนอื่น เขาก็ไว้ใจผม ผมก็ไว้ใจเขา มันก็ไม่ได้สำคัญ”

EE : “จะใช้ถุงยางกับคนที่เพิ่งเจอเพิ่งรู้จักครั้งแรก แต่กับแฟนคนนี้ไม่ใช่ เพราะว่าเรารู้ประวัติเขามาตั้งนานแล้ว เราคบกับเขาตั้งแต่สมัยเรียน เพื่อนเรารู้จักเขา ถ้าเขาจะไปมีอะไรกับใคร เราจะรู้ ก็มั่นใจว่าเขามีเราคนเดียว ก็ไม่จำเป็นต้องใส่ถุงยาง”

2. แม้จะไม่ได้ป้องกันและไม่ได้วางแผนในการมีลูก แต่มีความรู้ลึกและความคิดของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ต้องการจะมีลูก หรือตัดสินใจแล้วว่า ฝ่ายหญิงจะเป็นคู่ชีวิตของตน

AA : “ผมไม่คิดป้องกันเลย เพราะผมคิดว่า จะมีลูกก็ได้ ไม่มีก็ได้ ก็เลยไม่ได้ป้องกัน แล้วก็คุยกับแฟนกันแล้วด้วย แฟนผมตั้งใจ เขาบอกว่า เขาอยากได้ แต่ผมบอกว่า ถ้ามีก็มีเอง ก็เลยไม่ได้ป้องกันอะไร”

BB : “กับคนนี้ก็ป้องกันบ้าง ไม่ได้ป้องกันบ้าง ผมกะว่า ไม่มีใครแล้วไง คิดว่า จะคบแต่กับคนนี้เป็นคนสุดท้าย แต่ก็ไม่ได้วางแผน ท้องกะทันหัน”

KK : “ผมผ่านผู้หญิงมาเยอะ คบแป๊บเดียว วันสองวัน ฟันแล้วก็ทิ้งเปลี่ยนไปเรื่อย แต่พอคบคนนี้ เขาระงับผมได้ไม่ให้ไปมีเรื่อง ให้เข้าเรียน แล้วเป็นคนที่ผมคบนานที่สุด กว่าจะมีอะไรกันได้ 4 – 5 เดือน ก็เลยคิดว่า เป็นแม่ของลูกดีกว่า แต่มีคนมาชอบแฟนผมเยอะ ก็คิดว่า จะทำยังไงก็ได้ให้แฟนอยู่กับผม ก็คือ ทำให้เขาท้อง”

การตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 กับคู่เดิม

1. เริ่มชีวิตครอบครัว

หลังจากมีลูกคนแรกแล้ว คู่ก็ตั้งครรภ์อีกครั้ง แม้จะไม่ได้ปรึกษากันก่อน หรือวางแผนที่จะมีลูกอีกคน แต่มีการวางแผนในการเลี้ยงดูลูก อย่างไรก็ตาม ครอบครัวของฝ่ายหญิงค่อนข้างไม่พอใจที่ตั้งครรภ์อีกครั้ง เนื่องจากเห็นว่า ลูกคนแรกยังไม่โตพอที่จะมีคนที่ 2 ได้

AA : “ตอนแรกพอทางบ้านแฟนรู้ว่า มีลูกคนที่สอง เขาก็ไม่เอานะ เขาบอกว่า ไม่เลี้ยงให้แล้ว ผมน่าจะเข้าใจความรู้สึกเขาว่า เขาโมโห คือ ลูกคนโตยังไม่โตเลย แล้วจะมีอีกแล้วเหรอ แต่ก็วางแผนกันแล้วว่า พอคนที่สองคลอดออกมา ก็ให้ย้ายเลี้ยงเหมือนเดิม ผมก็มีหน้าที่ดูแลลูกคนโตแล้วผมก็ได้งานแล้วเรียบร้อย ใกล้เคียงบ้านแฟนผมด้วย”

2. ตั้งใจที่จะมีลูกด้วยกันอีกครั้ง

แม้ว่าการตั้งครรภ์ครั้งแรกเป็นเรื่องของการไม่ได้วางแผนที่จะมีลูก แต่ครั้งที่ 2 เป็นเรื่องของการตัดสินใจที่จะมีลูกด้วยกันทั้งสองฝ่าย ซึ่งเป็นผลมาจากการตั้งครรภ์ครั้งแรกที่ทั้งสองฝ่ายต้องการรักษาครรภ์ไว้ แต่ฝ่ายหญิงมีความจำเป็นต้องยุติครรภ์ อย่างไรก็ตาม ในการตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 ลูกเสียชีวิตในโรงพยาบาลหลังการคลอด

DD : “แฟนก็บอกว่า จะเอาไว้ แต่ว่า ป้าเขาให้เอาออก เขาก็ต้องเชื่อป้า เพราะว่า ป้าเป็นคนส่งเสียให้เรียน พอครั้งที่สองนี้ ผมก็อยากมี เพราะว่า คนแรกเขาไปเอาออก ในใจผมอยากมีลูกอยู่แล้ว ตัวเขาเองก็อยากมี ผมก็บอกเขาว่า ไม่ต้องกินยาคุม ให้ปล่อยไปเลย”

3. ฝ่ายชายอยากมีลูก แต่ฝ่ายหญิงยังไม่พร้อม

ในการยุติการตั้งครรภ์ไปครั้งแรก ทำให้ฝ่ายชายยังคงต้องการมีลูก จึงมีการคุยกันกับคู่เรื่องการมีลูกอีกครั้ง แต่คู่ยังไม่พร้อม อย่างไรก็ตาม ก็ไม่ได้มีการวางแผนป้องกันการตั้งครรภ์ และเมื่อเกิดการตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 คู่ไม่ทราบว่า ตนตั้งครรภ์ จึงสูญเสียครรภ์อีกครั้งเนื่องจากการกระทบกระเทือน

KK : “ผมก็คุยกับแฟนว่า ผมอยากมีลูก ถ้าไม่แท้ง ก็คงจะได้ฮั้ม แฟนบอกว่า ไม่เป็นไรหรอก ถ้าอยากจะมีเดี๋ยวก็มีเอง รอให้พร้อมก่อน ให้ผมหางานทำมีหลักมีฐานก่อน แล้วค่อยว่ากันอีกที ผมก็เห็นด้วย”

4. กลับมาเริ่มต้นความสัมพันธ์ใหม่อีกครั้ง

ในการตั้งครรภ์ครั้งแรก ฝ่ายชายไม่ทราบว่า คู่ตั้งครรภ์ และไม่มั่นใจว่า คู่ตั้งครรภ์กับตน เนื่องจากมาทราบภายหลังจากที่หยุดความสัมพันธ์กันไปแล้ว พอกลับมาคบกันอีกครั้งและมีความรู้สึกผูกพันกับคู่มากขึ้น คู่ก็ตั้งครรภ์ โดยไม่ได้วางแผนจะมีลูก อย่างไรก็ตาม หลังจากการตั้งครรภ์ครั้งนี้ ทั้งวัยรุ่นชายและคู่ตัดสินใจจะไม่ยุติครรภ์ และวัยรุ่นชายมีความคิดที่อยากจะไถ่โทษในการกระทำที่ส่งผลเคยทำให้คู่ต้องยุติครรภ์ ทั้งยังทำให้วัยรุ่นชายเกิดความรู้สึกต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยเช่นกัน

EE : “ดีใจ ก็โอเค มีลูก กะว่าจะเลี้ยงแล้ว ตอนนั้นผมก็อยากมีลูกเหมือนกันนะพี่ มันรักเขาแล้วอะ รักลูกคนนี้มาก เราคิดได้ เราถือว่า รอบนี้ทำตัวดีสักครั้งหนึ่ง เวลาแฟนด่าว่า หน้าตัวเมียเราก็รู้สึกแบบนั้นจริงๆ หนีปัญหาไป เรากลัว พอตอนนี้แฟนท้องอีกครั้ง แล้วเราก็รักเขา เราอยากจะได้โทษ ก็เลยตัดสินใจว่า เราอยากมีลูกคนนี้เพื่อไถ่โทษ ในเมื่อเรารักเขา เราไม่อยากเอาเด็กออกแล้วไม่เอาใครออกอีกต่อไป เราก็อยากมีลูกเหมือนกัน มันเหมือนเป็นความคิดว่า ตอนมีผมก็ไม่ได้ตั้งใจจะมี แต่ว่ามันมีมาแล้ว ก็ต้องเลี้ยงเขาให้ดีที่สุด ก็ต้องรับผิดชอบ ต้องเป็นลูกผู้ชายแล้วรอบนี้ รอบที่แล้วเป็นหน้าตัวเมีย รอบนี้เริ่มใหม่เป็นลูกผู้ชาย”

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจปฏิเสธ

2.2.1 ความรู้สึกลัว ไม่นั่นคง เมื่อเผชิญกับปัญหาที่คิดว่า ตนไม่สามารถรับมือกับ

ภาวะความรับผิดชอบได้

เมื่อทราบว่า คู่ตั้งครรภ์ วัยรุ่นชายมีความรู้สึกตกใจ กลัว ทำให้หลีกเลี่ยงการยอมรับ โดยให้เหตุผลของความเป็นวัยรุ่นที่ไม่พร้อมจะรับผิดชอบ ลูกคือพันธะผูกพันที่ไม่สามารถเป็นอิสระได้ รวมทั้งโยนความผิดให้กับพฤติกรรมของฝ่ายหญิง ทำให้วัยรุ่นชายมีความสัมพันธ์กับคู่ระยะสั้น หรือเป็นไปแบบคบๆ เลิกๆ อย่างไรก็ตาม แม้ในกรณีวัยรุ่นชาย (EE , FF) ที่ตัดสินใจปฏิเสธคู่ เพราะไม่มั่นใจว่า เป็นลูกของตนหรือไม่ เนื่องจากทราบว่า คู่ตั้งครรภ์หลังจากหยุดความสัมพันธ์กันไปแล้ว ก็มีความคิดที่ไม่ต้องการจะมีลูก หรือดูแลรับผิดชอบใคร เมื่อยังรู้สึกว่า ดูแลตัวเองไม่ได้ ก็ไม่พร้อมที่จะดูแลรับผิดชอบชีวิตคนอื่นเช่นกัน

- เมื่อรู้สึกลัวที่จะต้องเผชิญหน้ากับปัญหาที่เกิดขึ้น จึงหลีกเลี่ยงโดยการให้เหตุผลว่า

ตนยังเป็นวัยรุ่น

EE : “เรากำลังรักสนุกอยู่ ไม่มีคิดกับเรื่องพวกนี้เท่าไรหรอก ก็กลัวมีลูก มันยังไม่พร้อม เรา กลัวเราหนีปัญหา ไม่เข้าไปแก้ปัญหาคิดแต่รักสนุก อยากมีความเป็นส่วนตัว ไม่อยากให้มีใครมา จู้จู้จุกจิกเรา เหมือนเราเป็นวัยรุ่น เราเห็นเพื่อนเที่ยวได้ อยากไปกับเพื่อน แล้วก็ไม่ต้องมีลูกด้วย ก็เลยหนีปัญหาเลย ถึงท้องก็ไม่เอาแล้ว ไม่อยากมีลูก มันคิดแค่นี้เลยว่ะ ไม่เอา ไม่อยากมี ไม่รับ ไม่ใช่ลูกของเรา ไม่อยากมีใคร ตัวเองยังเอาตัวเองไม่รอดเลย ไม่พร้อม”

FF : “พอรู้ว่า เขาท้อง ก็กลัว ไม่รู้ว่าใช้ลูกอะไรเปล่า แล้วก็ไม่เคยทำใครท้อง ตกใจด้วย กลัวว่า จะโดนจับ โดนคดี ถ้าเกิดว่า เราไม่ยอม เขาจะเอาเรื่องเราไหม แบบว่า เราเลิกกันไปแล้ว แล้วทำ ลูกเขาท้อง ใจผมก็ไม่ได้อยากให้เขาทำหรอก แต่ผมก็ไม่แน่ใจว่า เขาท้องกับผมจริงรีเปล่า ผมก็ไม่กล้าถามเขา แต่ดูแลผู้หญิงเขาแบบง่าย มั่ว ผมก็ไม่รู้ว่า ใช้ลูกผมรีเปล่า แล้วใจผมก็ยังไม่อยากมีลูก ตัวเองยังขอเงินพ่อแม่อยู่เลย ไหนจะค่าใช้จ่าย แล้วตัวผมเองต้องใช้อะไรบ้าง แล้วต้องเลี้ยงลูกเลี้ยงเมีย โหย ไม้ไหว ยังไม่พร้อม ไม่รู้ว่า อนาคตจะทำอะไร ก็ว่าจะเรียนต่อก่อน เอาให้ได้วุฒิก่อน”

GG : “ผมเห็นเขาท้องใหญ่ขึ้น ก็คิดแล้วละว่า คงต้องท้องแน่เลย เลยลองถาม แชวไปเรื่อยๆ ทำไม่ฮ้วนจิ้ง ก็อ้อมค้อมกับเขา เขาก็บอกตรงๆ ว่า ท้อง ผมก็ตกใจ ถามว่า ใช้หรือ เขาก็อ้อม ผมก็ไม่ได้พูดอะไรนอกจากบอกว่า ก็ดี เพราะไม่อยากไปทำร้ายจิตใจเขา ไม่อยากไปด่าเขา แต่ในใจ

ผมคิดว่า โห โคตรขวยเลย ไม่น่าเอาเลย มันเป็นภาระ ผมน่าจะป้องกัน ไม่น่าจีเกียจ ไม่น่าปล่อยใน คิดไปคิดมาก็เครียด ก็พยายามตีห่าง จากเคยมาหาทุกวันก็ไม่มาหาเลย นานๆ ไปหาที เพราะเราเป็น วัยรุ่น ไม่คิดอะไร ก็คิดจะเอาอย่างเดียว ไม่ได้คิดว่า มันจะท้อง แล้วผมก็ไม่อยากมีลูกด้วย เรายัง หมกมุ่นอยู่กับเรื่องผู้หญิง เราต้องการสนุกอยู่ จะให้ไปดูแลลูก ผมคิดว่า มันน่าเบื่อ ผมเห็นเด็กร้อง รำคาญ เดินหนีเลย ไปหาอะไรสนุกๆ ทำดีกว่า”

II : “ตกใจ เหมือนยังไม่พร้อมที่จะมี รู้สึกแบบไม่อยากมีลูกเลย ผมคิดว่า ยังอยากจะเจอ ผู้หญิงใหม่อีกเยอะแยะ ยังมีโอกาสมีแฟน ยังไม่พร้อมจะเลี้ยงลูก ยังคิดเที่ยวอยู่ พอรู้ว่า แฟนท้อง ผมก็กลัวที่จะมีลูก กลัวที่จะรับผิดชอบ กลัวที่จะไม่ได้เที่ยว มีภาระเพิ่ม จะไปคุยกับผู้หญิงคนไหนก็ คงจะอึดอัด อยากจะสนุก ยังไม่อยากที่จะมีลูก”

● ความรู้สึกของคุณหลังจากถูกวัยรุ่นชายปฏิเสธการตั้งครรภ์ ผลกระทบต่อการตัดสินใจ ยุติการตั้งครรภ์

เนื่องจากว่า เมื่อวัยรุ่นชายทราบเรื่องและตัดสินใจปฏิเสธแล้ว ก็จะทำให้ครอบครัวของ วัยรุ่นชายไม่ทราบเรื่องตาม ซึ่งหากครอบครัวของคู่ทราบเรื่อง นอกจากจะรู้สึกเสียใจ ผิดหวังที่ถูก วัยรุ่นชายปฏิเสธและรู้สึกผิดต่อครอบครัวในเรื่องที่ตนตั้งครรภ์ ยังรู้สึกผิดต่อความจำเป็นที่ต้อง ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ด้วย ในบางรายคู่ได้แสดงความรู้สึกผิดผ่านอารมณ์โกรธ โดยการตำหนิวัยรุ่นชาย ที่ตัดสินใจปฏิเสธการตั้งครรภ์ ทำให้วัยรุ่นชายรู้สึกผิดและละอายในการกระทำของตน ในกรณีที่ ครอบครัวของคุณเห็นด้วยในการดำรงครรภ์จนกระทั่งคลอด แม้คู่จะไม่ได้ตำหนิอะไร แต่วัยรุ่นชาย รู้สึกผิดที่ตนเองไม่ช่วยเหลือในการดูแลลูก

1. คู่ต้องเผชิญปัญหาเพียงลำพังและผิดหวังที่ถูกวัยรุ่นชายปฏิเสธ แสดงออกผ่านอารมณ์ โกรธ โดยการตำหนิวัยรุ่นชาย ซึ่งทำให้วัยรุ่นชายมีความรู้สึกผิด ละอายต่อการตัดสินใจปฏิเสธที่ ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของคุณ

EE : “ตอนเขาโทรมาบอกว่า เขาท้อง แล้วผมไม่เชื่อ เพราะมาบอกตอนเลิกกันไปแล้ว ผมก็ บอกไปว่า ให้ใครมาทำให้ท้องแล้วมาโบ้ยว่าเป็นเรารีเปล่า เขาก็ด่าๆๆๆ ว่า ผมโคตรเลวเลย หน้า ตัวเมีย แต่พอกลับมาคบกันอีกครั้ง ก็ได้มาคุยเรื่องนี้ เปิดใจกันว่า ไปเอาออกทำไม เขาก็บอกว่า เขา กลัวที่จะมีลูก กลัวแต่ก็ต้องเลือก เขาก็รู้สึกผิดที่ไปเอาออก เขาเองก็อยากมีลูก ผมก็บอกว่า แล้วเอา ออกทำไมล่ะ เขาก็บอกว่า แก่ไม่รับเป็นพ่อแล้วใครจะเก็บไว้ ผมก็คิดว่า มันผิดที่เราเอง เราตัด

ปัญหาคนแรก มันมีปมอยู่แล้ว แต่เราไม่ยอมแก้ มันก็พันมากกว่าเดิม ตอนที่เขาเล่าให้ฟังเรื่องที่เขาไปเอาออก ผมก็เงิบ ไม่กล้าพูดอะไรเลย รู้สึกผิด อาย เราเป็นผู้ชาย แต่เขาเป็นผู้หญิง แล้วเขาเข้มแข็งกว่าเรา สุดท้ายผมก็ขอโทษเขา”

2. การที่ไม่มีคำตำหนิจากคู่ หรือการแสดงออกทางความรู้สึกด้านลบ ทำให้วัยรุ่นชายเกิดความรู้สึกขัดแย้งในตนเองระหว่างมีความต้องการที่จะรักษาความเป็นตัวของตัวเองไว้กับความรู้สึกผิดที่ตนเองไม่รับผิดชอบต่อการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อคู่

GG : “เขาก็ไม่ได้ว่าอะไรผมนะ เขาบอกว่า ผมยังเด็กอยู่ คงดูแลเขาไม่ได้หรอก งานการตอนนั้นผมก็ไม่ได้ทำ เลยไม่อยากให้ผมหนักใจ อีกอย่างเขาก็โตแล้ว อายุ 22 ผมเลยไม่ค่อยสนใจเหมือนกัน แต่ผมคิดว่า เขาน่าจะรู้สึกน้อยใจที่ผมไม่รับผิดชอบ ไม่เอาอะไรเลย แต่ผมก็ไม่รู้จะทำยังไง นี่ก็ยังไม่หาเขาอยู่แต่ไม่ได้คุยอะไรกันมาก ไปเจอหน้าลูกแล้วก็กลับเลย ไปแค่ครั้งเดียวเอง ผมไม่กล้าไปหาบ่อยๆ เพราะว่า ไม่มีตังค์ อย่างน้อยเวลาไปก็น่าจะมีอะไรติดไม้ติดมือไปบ้าง ไปก็อยู่แค่แป๊บเดียว กลัวจะคุยกันยาว มันไม่ดี ผมอยากเล่นเกม ไม่ค่อยมีเวลาให้เขา มีเวลาให้เพื่อนมากกว่า แต่บางทีก็โคตรรู้สึกผิดเลยที่ไม่ดูแลหรือรับผิดชอบการกระทำที่ทำลงไป เราสะเพร่าเอง ไม่ป้องกัน ทำให้เขาต้องลำบาก ก็สงสาร แต่ถ้าเป็นคนอื่น ก็คงทิ้งเลย ไม่ติดต่อกันเลย แต่ผมนี่ยังติดต่อกันอะไรบ้าง”

3. ทั้งวัยรุ่นชายและคู่เกิดความเครียด รู้สึกกลัว กังวลว่า ครอบครัวจะทราบเรื่อง รวมทั้งมีความคิดขัดแย้งระหว่าง หากไม่ต้องการจะมีลูก ก็ต้องยุติกรรมกับ หากรักษากรรมไว้ ก็ไม่สามารถบอกครอบครัวทั้งสองฝ่ายให้ทราบได้ และเมื่อตัดสินใจยุติกรรม ก็เกิดความรู้สึกผิดตามมา

II : “รู้สึกเครียด กลัว กังวลเรื่องพ่อแม่เราและพ่อแม่เขารู้ แฟนผมก็จะเอาออก แต่บางทีเขาก็บอกว่า อยากจะเก็บไว้ ไม่เอาออก ผมก็ถามว่า แล้วถ้าพ่อแม่รู้จะทำยังไง ก็คุยไปมากันอยู่แค่สองประเด็นนี้ เราไม่กล้าไปบอกใคร รู้สึกไม่กล้าไปบอกใคร คุยกันแค่สองคน ถามกันไปมาแต่เรื่องนี้ว่าจะเอาอย่างไร เพราะใจจริงผมก็อยากจะให้เอาออก ผมยังไม่พร้อม สรุปลงก็เอาออก แฟนผมเป็นคนตัดสินใจ แต่ผมก็รู้สึกผิด เหมือนมันอึดอัดใจที่ตัดสินใจกับแฟนให้ทำแท้ง”

● กล่าวโทษเรื่องเวรกรรมแทนการเผชิญหน้าในการแก้ไขปัญหา

เมื่อมีส่วนในการตัดสินใจให้ยุติการตั้งครรภ์ หรือปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคุณส่งผลให้คู่ต้องตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ ทำให้วัยรุ่นชายเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมนี้กับการถูกลงโทษจากการละเมิดกฎหมายว่า เป็นบาปกรรมที่ตนเองได้รับและทำให้ชีวิตไม่เจริญก้าวหน้า แต่กลับตกต่ำลง

EE : “บางทีถ้าช่วยๆ มีเรื่องเข้ามา อย่างขับมอไซค์แล้วอยู่ดีๆ เหมินคว่ำเลย แต่ผมไม่เป็นไร มีคนบอกว่า น่าจะตายแต่ว่าไม่ตาย มันก็คิดว่า เหมือนเราฆ่าชีวิตหนึ่งไป เราก็เลยเจอแบบนี้ เพราะผมเป็นคนเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์แบบเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง”

II : “คิดว่า ถ้าทำผู้หญิงท้อง จะไม่ให้ทำแท้งแล้ว เพราะว่า มันเป็นเวรเป็นกรรมติดตัว ผมกลัวเป็นบาปเป็นกรรม มันก็อาจจะเป็นเวรกรรมที่ทำให้ผม โคนจิบ โคนคืด เพราะทำอะไรก็เหมือน ไม่ก้าวหน้าเลยสักอย่าง ทำอะไรก็ดูติดๆ ขัดๆ ทะเลาะกับที่บ้านจนต้องออกไปอยู่บ้านเพื่อน เพื่อนบางคนก็บอกว่า อาจจะเป็นเพราะเรื่องทำแท้งก็ได้ เพราะเพื่อนอีกคนที่แฟนไปทำแท้งเหมือนกัน คนนั้นก็ช่วยเหมือนกัน ผมก็เลยคิดว่า ผมคงจะเป็นเหมือนเพื่อน ไม่รู้เหมือนกันว่า จะทำยังไงให้ดีขึ้น มันก็น่าจะช่วยไปเรื่อยๆ”

● หากคู่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาร่วมกับวัยรุ่นชายได้ จะปรึกษาครอบครัวของตนแทน

มีคู่ของวัยรุ่นชายจำนวน 3 ราย (EE , FF , II) ที่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ ในจำนวนนี้มีครอบครัวของคู่ 2 ราย (EE , FF) ที่เมื่อทราบเรื่องการตั้งครรภ์แล้ว รู้สึกโกรธ ไม่พอใจวัยรุ่นชายที่ตัดสินใจปฏิเสธการตั้งครรภ์ ในเหตุการณ์นี้ วัยรุ่นชายทั้ง 2 ราย ตัดสินใจปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคุณ เนื่องจากทราบเรื่องการตั้งครรภ์หลังจากยุติความสัมพันธ์ลงแล้ว และไม่มั่นใจว่า คู่ตั้งครรภ์กับตนจริงหรือไม่ แม้คู่จะยืนยันว่าตั้งครรภ์กับตน แต่วัยรุ่นชายก็ยืนยันในการปฏิเสธที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งครรภ์นี้ ทำให้คู่และครอบครัวตัดสินใจที่จะยุติการตั้งครรภ์ สำหรับคู่ของวัยรุ่นชายจำนวน 1 ราย (II) ที่พ่อแม่ของตนไม่สามารถทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้ คู่และวัยรุ่นชายได้ตัดสินใจปรึกษาพี่สาวของคุณแทน เนื่องจากมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกว่าพ่อแม่

ยังมีคู่ของวัยรุ่นชายจำนวน 1 ราย (GG) ที่ตัดสินใจดำรงครรภ์ต่อจนกระทั่งคลอด แม้คู่จะมีอายุ 22 ปี ขณะตั้งครรภ์และมีงานทำ รวมทั้งมีอายุมากกว่าวัยรุ่นชาย 6 ปี

EE : “พ่อเขารู้ก็โกรธ อารมณ์เสีย พ่อเขาก็พาไปเอาออก แฟนผมกับพ่อก็แก้ปัญหาคือเขากันสองคน มารู้อีกทีก็ตอนที่เขาเอาออกแล้ว”

FF : “เขาก็โมโหกันทั้งแม่ทั้งลูก แล้วเขาก็พาแม่มาคุยกับพ่อผมที่บ้าน แม่เขาก็บอกว่า ผมไม่รับผิดชอบ ผมตกใจ กลัวว่าจะ โคนจับ โคนคี่ ถ้าเกิดว่า ผมไม่ยอม เขาจะมาเอาเรื่องใหม่ เพราะเล็กกันไปแล้ว แล้วไปทำลูกเขาท้อง ผู้หญิงเขาเรียนอยู่ เขาบอกว่า เขาจะทำแท้ง แม่เขาให้ไปเอาออก”

GG : “เขาน่าจะบอกให้พ่อแม่เขารู้ เพราะเขาน่าจะคุยกับแม่เขา เพราะว่าผู้หญิงด้วยกัน น่าจะคุยกันรู้เรื่อง เขาน่าจะพูดอะไรกันตรงๆ เพราะว่า เขาก็โตแล้วด้วย มีอะไรเขาก็คุยกันอยู่แล้ว แต่ผมเป็นเด็ก ผมก็ไม่กล้าพูด เขาก็คงจะคุยกับพ่อแม่เขาอยู่แล้ว และหาวิธีทางออกอะไรพวกนี้”

II : “แฟนก็ได้คุยกับพี่สาวเขา ผมก็ไปคุยด้วย เพราะว่ารู้จักกันแล้ว พี่สาวเขาก็ไม่ได้ว่าอะไร คือพ่อแม่เขาดู เขาก็อยู่บ้านเดียวกันกับพ่อแม่ พี่สาวเขาก็บอกว่า ให้เอาออก ผมว่า ก็ดี จะได้เรียน”

2.2.2 ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครอบครัว

ตารางที่ 6 ข้อมูลลักษณะครอบครัวของวัยรุ่นชายและความสัมพันธ์ที่ไม่ดีในครอบครัว

สถานภาพ ครอบครัว	ผู้ดูแลหลัก	มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดี (ราย)	การตัดสินใจ	
			ยอมรับ (ราย)	ปฏิเสธ (ราย)
อยู่ด้วยกัน	แม่	2	-	2
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	พ่อ	1	-	1
รวม		3	0	3

วัยรุ่นชาย : พ่อแม่อาศัยอยู่ด้วยกัน

มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับพ่อแม่ : จำนวน 2 รายที่มีความสัมพันธ์ไม่ดีกับพ่อแม่ ทำให้วัยรุ่นชายไม่อยากจะปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

GG : “ไม่ค่อยสนิทกับพ่อแม่ บอกไปก็ด่า เขาชอบด่าผม ผมก็ไม่ฟัง ก็ออกนอกบ้าน ไม่เคยบอกอะไรใครในบ้านทั้งนั้น... พ่อผมเครียด ก็จะเก็บไว้คนเดียว บอกไปก็เท่านั้น ผมเลยไม่บอกใคร”

II : “ไม่ปรึกษาพ่อแม่ กลัวเขาว่า เพราะว่า เขาดู เลยไม่อยากให้พ่อแม่รู้”

วัยรุ่นชาย : พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน

มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับผู้ดูแลหลัก : จำนวน 1 ราย มีพ่อเป็นผู้ดูแลหลัก เมื่อมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีทำให้ไม่กล้าที่จะบอกปัญหากับผู้ดูแล

EE : “ผมเป็นคนที่ไม่ค่อยคุยเปิดใจกับที่บ้าน แล้วตอนเด็กๆ ผมไม่ค่อยคุยกับแม่ ผมกลัวแม่ เลยจะสนิทกับพ่อกว่า พ่อพ่อแม่แยกกันผมก็อยู่กับพ่อ...เวลามีปัญหาที่ไม่เล่า เก็บไว้คนเดียว หนีทุกปัญหาตั้งแต่เด็ก แล้วตั้งแต่พ่อรู้ว่า ผมหนีศาล เขาก็ไม่คุยกับผม เขาโกรธ แล้วหลังๆ ก็เริ่มห่าง”

● การตัดสินใจของวัยรุ่นชายที่จะไม่บอกเรื่องการตั้งครรภ์ของคู่อุปการะตนทราบ

เนื่องจากมีสัมพันธภาพที่ไม่ดี จึงทำให้วัยรุ่นชายรู้สึกกลัว กังวล ไม่อยากปรึกษาเมื่อเจอปัญหา ตัดสินใจหนีปัญหา แต่หากครอบครัวของกลุ่มทราบเรื่องการตั้งครรภ์ การตัดสินใจที่จะดำรงครรภ์หรือยุติการตั้งครรภ์นั้น จะเป็นเรื่องที่คู่และครอบครัวของกลุ่มต้องตัดสินใจ เนื่องจากวัยรุ่นชายยืนยันที่จะไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจนี้ ในกรณีที่ครอบครัวของทั้งวัยรุ่นชายและคู่ไม่สามารถทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้ วัยรุ่นชายและคู่จะตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ ซึ่งทำให้วัยรุ่นชายรู้สึกกลัว กังวลที่จะให้ครอบครัวของตนเองทราบ และการตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ วัยรุ่นชายจะให้คู่เป็นคนตัดสินใจ

EE : “หนีปัญหา กลัว คือคิดไปเองว่า พ่อเราทำเขาท้อง มันก็เป็นปัญหา แล้วก็คิดไปเองว่า ถ้าพ่อแม่รู้แล้วผมจะ โดนด่าไหม ไม่อยากให้เขารู้ ไม่อยากปรึกษาเขา กลัว โดนด่า คิดไปเองฝ่ายเดียวว่า โดนด่าแน่ๆ ...แฟนผมกับพ่อก็แก้ปัญหของเขากันสองคน มารู้อีกทีก็ตอนที่เขาเอาออกแล้ว”

GG : “ผมไม่บอกพ่อแม่ ปล่อยซิม เฌิบ ทำมึน ไม่สนใจ บอกไปที่โดนด่า ปกติก็ไม่เคยบอกอะไรทั้งนั้น เขาชอบด่าผม ผมก็ไม่ฟัง พ่อผมเครียดแล้ว ผมจะเก็บไว้คนเดียว ไม่บอกใคร บอกไปที่เท่านั้น ผมเลยไม่บอกใคร...เขาก็คงจะคุยกับพ่อแม่เขาอยู่แล้ว และหาวิธีทางออกอะไรพวกนี้”

II : “เครียดเรื่องพ่อแม่เราและพ่อแม่เขารู้ ก็ยังไม่ได้ไปปรึกษาใคร กลัวพ่อแม่ว่า พ่อแม่ผมดู ไม่อยากให้พ่อแม่รู้ คุยกันแค่สองคน คุยกันประมาณ 4 –5 วัน ตามกันไปมาแต่เรื่องนี้ว่า จะเอาอย่างไร แฟนผมก็จะเอาออก แต่บางทีเขาก็อยากจะเก็บไว้ ผมก็ถามว่า แล้วถ้าพ่อแม่รู้จะทำยังไง ก็คุยกันไปมากันอยู่แค่สองประเด็นนี้ สรุปก็เอาออก แฟนผมเป็นคนตัดสินใจ”

- เมื่อปรึกษาครอบครัวตนเองไม่ได้ ก็ปรึกษาเพื่อนแทน

จากวัยรุ่นชายจำนวน 4 รายที่ปรึกษาการตั้งครรภ์ ในจำนวนนี้มี 3 รายที่เมื่อทราบว่าคู่ตั้งครรภ์แล้ว ไม่สามารถบอกเรื่องการตั้งครรภ์ให้กับครอบครัวตนเองทราบได้ จึงปรึกษาเพื่อน เมื่อตนเองมีความรู้สึกกลัวการมีลูกอยู่แล้ว การปรึกษาเพื่อนจึงเป็นเหมือนการขอความคิดเห็นที่จะสนับสนุนความคิดและความรู้สึกก่อนตัดสินใจปฏิเสธ

1. มีความรู้สึกที่กลัวการมีลูกอยู่แล้ว เมื่อมีเพื่อนคอยสมทบให้ปฏิเสธคู่ไป ตนเองจึงตัดสินใจปฏิเสธตาม

EE : “แฟนผมโทรมาบอกว่า ท้อง แล้วผมอยู่กับพวกเพื่อนๆ ก็บอกเพื่อนว่า แฟนท้องทำไงดี เพื่อนก็บอกว่า ไม่ต้องไปรีบ ไม่ต้องเชื่อหรือ มั่นหลอก พาไปตรวจเลยว่าท้องจริงเปล่า ก็เถียงกับแฟนอยู่สักพัก ผมปิดเครื่อง โทรศัพท์ หนีเลย คือว่า ผมจะปฏิเสธเขาว่าไม่ใช่ของเรา แล้วมีเพื่อนคอยแนะนำข้างๆ ใจผมกลัว หนีปัญหา ไม่เข้าไปแก้ปัญหา”

2. เมื่อเพื่อนของวัยรุ่นชายมองว่า การมีคู่ตั้งครรภ์เป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ประกอบกับตัววัยรุ่นชายเองก็ไม่อยากมีลูก จึงไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากปฏิเสธการตั้งครรภ์

GG : “เพื่อนบอกว่า ท้องหรือ ลำบากแน่ งานก็ไม่ทำ เอาเงินที่ไหน ไปเลี้ยงเขา ผมก็เลยบอกว่า ง่ายสรุป จบ ดีห่างเลยดีกว่า”

3. เมื่อเพื่อนไม่สามารถให้คำปรึกษาได้และเห็นเป็นเรื่องตลกขบขัน วัยรุ่นชายจึงตัดสินใจบนฐานเดิมของความรู้สึกกลัวการมีลูก

II : “ผมปรึกษาเพื่อนที่ที่อยู่ด้วยกัน เพื่อนส่วนมากก็บอกว่า ให้เก็บไว้ดีกว่า แต่มันก็อารมณ์ตลกๆ กัน มีลูกก็มีไปเถอะ แต่สำหรับผมกลัวที่จะมีลูก กลัวที่จะรับผิดชอบ ถ้าเกิดว่า มีก็มีได้ แต่กลัวว่าจะไม่ต้องได้ไปไหน สบายๆ ต้องมีภาระเพิ่ม กลัวที่จะไม่ได้เที่ยว”

2.2.3 ความสัมพันธ์กับคู่แบบชั่วคราว

- พฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับคู่ชั่วคราว

ในกลุ่มเพื่อนมีค่านิยมมีคู่หลายคน มีความสัมพันธ์แบบชั่วคราว รู้จักกันเพื่อมีเพศสัมพันธ์กันเท่านั้น ไม่ได้ต้องการผูกพันในความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในบางรายไม่เตรียมตัวในเรื่องการป้องกัน ทำให้เมื่อวัยรุ่นชายมีคู่เพื่อการมีเพศสัมพันธ์แบบฉาบฉวย ทำให้วัยรุ่นบางรายละเลยการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ ส่งผลให้ละเลยต่อความรับผิดชอบที่จะทำ

ตนเองและคู่ติโดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเมื่อเกิดปัญหาที่ตั้งครรภ์ขึ้น วัยรุ่นชายก็ตัดสินใจ ปฏิเสธที่จะมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ของกลุ่มเช่นกัน

EE : “แถวบ้านผมถ้าไปเที่ยว ก็จะพาหญิงกลับบ้านกันทุกวันไม่ซ้ำหน้าเลย คือคิดทูนนิยม เขาอะว่า ต้องทำให้ได้บ้าง คือคิดว่า จะคบเล่นๆ ตาม เทรนด์เพื่อน ไม่ค่อยจริงจังกับใคร”

FF : “เพื่อนหาให้ ไม่ต้องเอาอะไรมาแค้ไปนอนเฉยๆ ไม่ต้องคบอะไรจริงจัง กับคนนี้ก็ คบอยู่เดือนสองเดือน ผมก็เฉยๆ ผมมีหลายคน แบบว่า มีคนนี้ด้วยแล้วก็คบคนอื่นด้วย”

GG : “มันขึ้นอยู่กับตามวัยอะพี เพราะส่วนมากผู้ชาย ถ้าวัยผม เพื่อนผมตอนนี้มีลูก เพื่อน ผมก็มีแอบโอบบ้าง โอบได้ก็โอบเรื่องผู้หญิงนะ มันก็มีบ้าง มีคนเดียวมันก็เบื่อ ผมยังเบื่อเลย นานๆ ไปผมก็เบื่อ ถ้าเราอยู่ด้วยกันนานๆ มันก็เริ่มไม่ไหวแล้ว มันก็เบื่อๆ มันก็ต้องไปนอนกับคนอื่นบ้าง”

● หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบในการป้องกันการตั้งครรภ์

นอกจากการปฏิเสธเรื่องการตั้งครรภ์แล้ว วัยรุ่นชายบางรายยังหลีกเลี่ยงการรับผิดชอบต่อ การป้องกันการตั้งครรภ์ของกลุ่ม เนื่องจากตนมีประสบการณ์ที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยแล้วไม่เคยมีคู่ ตั้งครรภ์ จึงทำให้ชะล่าใจ รวมทั้งรู้สึกอายถ้าต้องซื้อถุงยางอนามัย แต่ให้เหตุผลว่า ชอบที่จะไม่ใช้ มากกว่า วัยรุ่นชายที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย จะให้เหตุผลในเรื่องของการไม่ชอบใช้ รู้สึกอายเวลาไปซื้อ ถุงยางอนามัย รวมทั้งการตัดสินใจใช้ถุงยางอนามัยยังขึ้นอยู่กับการประเมินจากพฤติกรรมและ ลักษณะท่าทางของฝ่ายหญิงว่า น่าจะมีประสบการณ์เรื่องเพศสัมพันธ์มานาน้อยแค่ไหน ซึ่งทำให้มี โอกาสเสี่ยงที่จะทำให้คู่ตั้งครรภ์ได้

FF : “ก็ใช้ถุงยางบ้าง บางครั้งนะมีถุงยางเต็มเลย แต่ว่า บางทีก็ใช้ บางทีก็ไม่ใช้ ไม่รู้ เหมือนกันเป็นไร กับคนแรกมันไม่ได้ท้อง กับคนหลังๆ นี้ ผมไม่ได้ใช้เลย กับคนล่าสุดก็ไม่ได้ใช้ ถุง...เป็นมาหลาย โรคแล้ว เป็นจนผมไม่อยากจะเรียนแล้วเรื่องเพศศึกษา เหลือแค้ไม่ได้เป็นเอดส์”

GG : “ผมไม่ชอบป้องกัน ผมชอบแบบนั้นมากกว่า ไม่ชอบใส่ถุงยาง มันเสียเวลา อายด้วย เวลาซื้อที่เซเว่น แต่ก็มีป้องกันบ้าง มันก็ต้องดูทรงผู้หญิงก่อนว่า ผู้หญิงคนนี้เป็นแบบแข็งแรง คงต้องมั่ว ง่ายจัด เราก็ต้องป้องกัน ก็เลยต้องใส่ พอดูทรงแล้วว่า น่าจะไม่มั่ว น่าจะคูดี เราก็ใส่เลย ...กับแฟน คนที่ท้องไม่ได้ป้องกัน มีอะไรผมก็ปล่อยในอย่างเดียว ไม่เคยปล่อยนอกเลย เพราะผมจีเก็จ เขาก็มี เบรกผมนะ เห็นนี้ ปล่อยในเธอ ผมก็ อืม จีเก็จ เพราะผู้ชายมันจีเก็จนะ ปล่อยในที่ปล่อยใน เขาก็

บอกว่า ให้ปล่อยนอบบ้าง ผมก็บอกว่า จี้เกียด ผมก็ปล่อยในทุกครั้งเลย ไม่เคยคิดเรื่องท้องเลย ไม่คิด
ไม่อยู่ในหัวเลย คือว่า มีอะไรเสร็จผมก็ไปเล่นเกม เล่นเกมเสร็จก็จี้ขึ้นมาอนต่อ”

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทศนคติและการตัดสินใจรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการรับผิดชอบของวัยรุ่นชายที่ทำให้หญิงตั้งครรภ์ โดยที่ยังไม่พร้อม ซึ่งเป็นการศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความรู้สึกต่อตนเองเมื่อเผชิญหน้ากับปัญหาของผู้ตั้งครรภ์ ตลอดจนอิทธิพลทางความรู้สึก ความคิดเห็นของคนในครอบครัว เพื่อน หรือคนรอบข้าง ที่อาจส่งผลต่อทศนคติหรือความรู้สึกต่อ วัยรุ่นชาย รวมทั้งส่งผลต่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหาภายหลังจากที่ทราบว่า คู่ของตนตั้งครรภ์ โดยมีสรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ในแผนภาพที่ 5 ได้แสดงให้เห็นกระบวนการตั้งแต่เมื่อคู่ทราบว่า ตนตั้งครรภ์ ไปจนกระทั่งถึงการดำรงครรภ์หรือยุติการตั้งครรภ์ กล่าวคือ เมื่อคู่ทราบว่า ตนตั้งครรภ์ การตัดสินใจอันดับแรกคือ การบอกเรื่องการตั้งครรภ์ให้กับวัยรุ่นชายทราบ หากวัยรุ่นชายตัดสินใจยอมรับ วัยรุ่นชายจะบอกเรื่องการตั้งครรภ์ของคุณให้กับครอบครัวของตนเองทราบ ซึ่งครอบครัววัยรุ่นชายจะยอมรับการตัดสินใจนี้โดยไม่ปฏิเสธแต่อย่างใด หลังจากนั้น วัยรุ่นชายจะปรึกษาครอบครัวของตนเพื่อรับคำแนะนำในการสื่อสารเรื่องการตั้งครรภ์ของคุณให้กับครอบครัวคู่ทราบ เมื่อวัยรุ่นชายและคู่บอกเรื่องการตั้งครรภ์ให้กับครอบครัวของคู่ทราบแล้ว หากครอบครัวของคุณเห็นด้วยกับการตั้งครรภ์ คู่จะดำรงครรภ์จนกระทั่งคลอด แต่หากครอบครัวคู่ยื่นกรานที่จะปฏิเสธที่จะให้คู่ดำรงครรภ์ ครอบครัวของคุณจะเป็นผู้ตัดสินใจให้ยุติการตั้งครรภ์ ซึ่งการตัดสินใจนี้มีผลด้านลบต่ออารมณ์และความรู้สึกของทั้งวัยรุ่นชายและคู่ตามมา

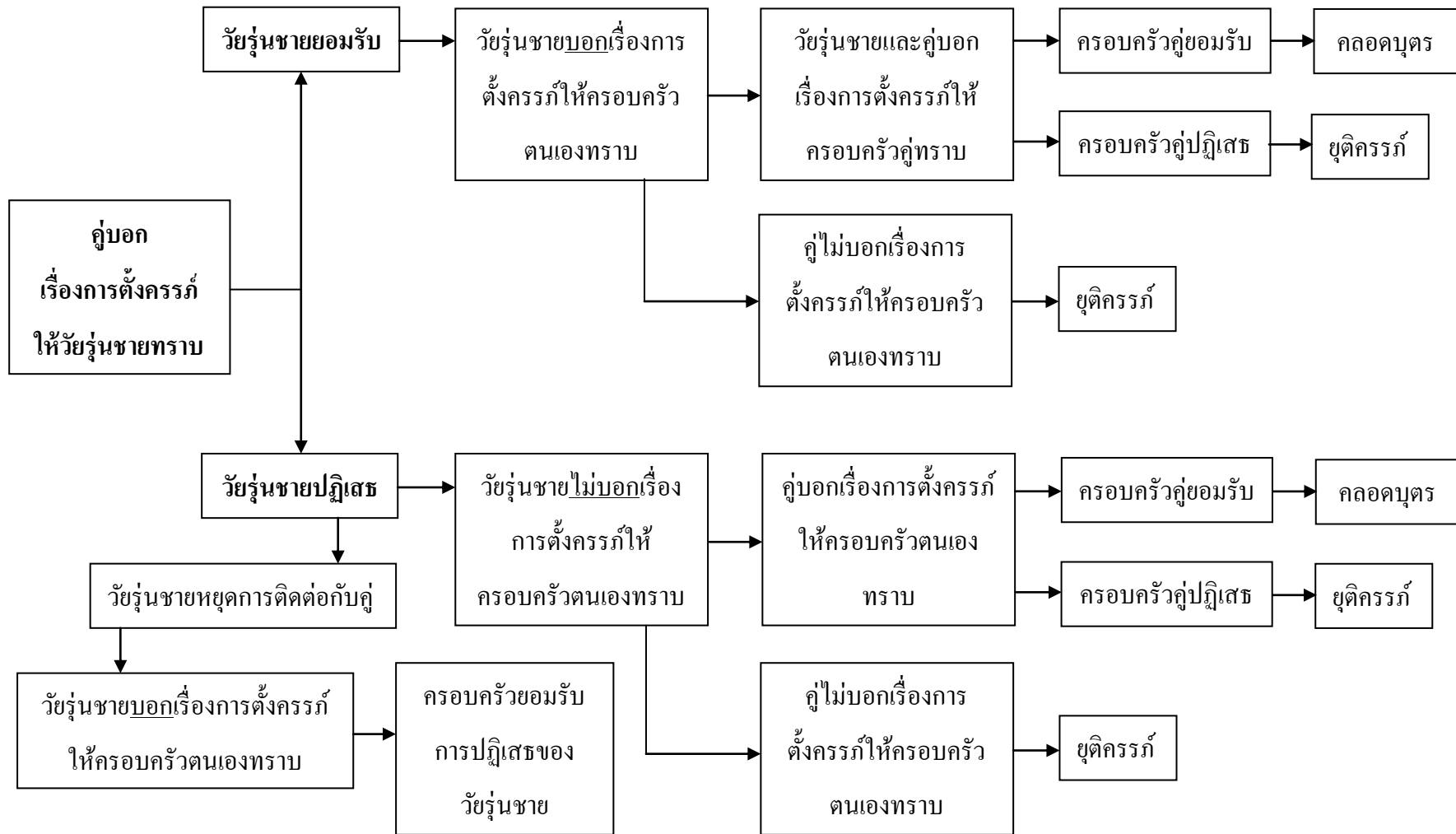
นอกจากนี้ มีคู่บางรายที่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ เนื่องจากครอบครัวของตนไม่สามารถทราบเรื่องการตั้งครรภ์ได้ การตัดสินใจนี้ ฝ่ายหญิงจะเป็นผู้ตัดสินใจลำพัง โดยฝ่ายชายจะทราบเรื่อง

ที่หลัง และการตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์จะส่งผลด้านลบต่ออารมณ์และความรู้สึกของทั้งวัยรุ่นชาย และคู่เช่นกัน

ในทางกลับกัน หากวัยรุ่นชายปฏิเสธที่จะยอมรับการตั้งครรภ์ของกลุ่ม ครอบครัวของวัยรุ่นชายก็จะไม่ทราบเรื่องที่คุณมีคู่ตั้งครรภ์ และวัยรุ่นชายจะหยุดการติดต่อกับคู่ของตน ส่งผลให้ฝ่ายหญิงต้องเป็นผู้ตัดสินใจแก้ไขปัญหาเหล่านี้ลำพัง หากฝ่ายหญิงสามารถสื่อสารปัญหาให้กับครอบครัวของตนเองได้ ครอบครัวจะช่วยเหลือในการตัดสินใจเรื่องการดำรงครรภ์ หรือยุติการตั้งครรภ์ ซึ่งหากครอบครัวเห็นด้วยที่จะดำรงครรภ์ไว้ ฝ่ายหญิงจะดำรงครรภ์ได้จนกระทั่งคลอด แต่หากครอบครัวตัดสินใจที่จะให้ยุติการตั้งครรภ์ ฝ่ายหญิงก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์นี้ ส่งผลด้านลบต่อวัยรุ่นชายด้วยเช่นกัน

จากแผนภาพยังแสดงให้เห็นอีกว่า กรณีที่คู่จะสามารถดำรงครรภ์จนกระทั่งคลอดได้นั้น ขึ้นอยู่กับครอบครัวของกลุ่มเป็นหลัก เพราะถึงแม้ว่า วัยรุ่นชายจะยอมรับหรือปฏิเสธ รวมทั้งครอบครัวของวัยรุ่นชายยอมรับด้วยก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถช่วยให้คู่สามารถตั้งครรภ์ไปจนกระทั่งคลอดได้

แผนภาพที่ 5 กระบวนการสื่อสารของวัยรุ่นกับครอบครัวตนเองและครอบครัวคู่เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งครรภ์

อภิปรายผล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของวัยรุ่นชายนั้น มีหลายปัจจัย ซึ่งแบ่งปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย การให้คุณค่าของการเป็นลูกผู้ชายของวัยรุ่นชาย การประเมินศักยภาพในการเป็นพ่อวัยรุ่น
2. ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นชายกับคู่
3. อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนและพี่น้องในครอบครัว
4. ครอบครัว

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

- การให้คุณค่าของการเป็นลูกผู้ชาย

เมื่อคู่ทราบว่า ตนตั้งครรรภ์ สิ่งที่คุณ่ตัดสินใจอันดับแรก คือ การบอกเรื่องการตั้งครรรภ์ให้กับวัยรุ่นชายทราบ เพื่อช่วยคิดหาทางออกในการเผชิญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการหิยยื่นภาระการตัดสินใจให้ขึ้นอยู่กับวัยรุ่นชายนั้น เท่ากับเป็นการมอบอำนาจให้ผู้ชายมีอำนาจยอมรับหรือปฏิเสธเหนือผู้หญิงและมีสิทธิอย่างชอบธรรม [20]

จากผลงานวิจัยของ Paschal [18] ที่ได้สัมภาษณ์พ่อวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นชายที่มิงงานทำและสามารถเลี้ยงดูลูกและคู่ได้นั้น หมายถึงการเป็นลูกผู้ชายที่สามารถดูแลคนอื่น มิงงานทำ หาเงินให้กับลูกและรับผิดชอบในสิ่งต่างๆ ได้ Kanku และ Mash [19] ยังพบว่า วัยรุ่นชายต้องการมีลูกเพื่อพิสูจน์ว่า ตนบรรลุเป้าหมายของการอยู่ในวัยผู้ใหญ่ที่มีชีวิตครอบครัว ทั้งยังเป็นการรักษาไว้ซึ่งบทบาทของผู้นำครอบครัว พฤติกรรมของการใช้ชีวิตร่วมกันกับคู่ นั้น เป็นสัญลักษณ์ของการมีชีวิตคู่ที่ก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ส่งผลให้ความต้องการที่จะลูกของวัยรุ่นชายกลายเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ตอบสนองความต้องการที่จะทำให้ตนเองสามารถกลายเป็นผู้ใหญ่ได้

ในทางกลับกัน งานวิจัยของ National Clearinghouse on Families & Youth [11] พบว่า การปฏิเสธความรับผิดชอบในการดูแลลูกของวัยรุ่นชาย เกิดจากความไม่สามารถจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้ และยังไม่พร้อมที่จะเป็นพ่อ เพราะความเป็นพ่อเป็นเรื่องใหญ่เกินกว่าจะรับผิดชอบได้ ส่งผลให้วัยรุ่นจำนวนหนึ่งตัดสินใจหนีปัญหาที่จะต้องเผชิญกับหน้าที่รับผิดชอบในเขาคิดว่า การ

เป็นผู้ใหญ่เท่านั้นจึงจะทำได้ แต่เนื่องจากตนเองยังเป็นวัยรุ่นที่ยังรับผิดชอบตัวเองไม่ได้ ก็ไม่สามารถจะรับผิดชอบชีวิตผู้อื่นได้เช่นกัน

สำหรับมุมมองที่วัยรุ่นชายได้ให้ความหมายถึงการเป็นลูกผู้ชายที่สามารถดูแลคนอื่นได้นั้น อยู่ภายใต้กรอบคิดของโครงสร้างสังคมตามระบบปิตาธิปไตยที่มีกระบวนการทัศน์ในการมองผู้หญิง ในฐานะที่เป็นแม่ หรือแม่บ้าน ทำให้จำกัดขอบเขตของงานผู้หญิงให้อยู่ในบริเวณบ้านมากกว่า ผู้ชายที่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่ต้องทำงานหาเลี้ยงสมาชิกในบ้าน ซึ่งทำให้ขอบเขตการทำงานของ ผู้ชายจึงอยู่นอกบ้าน และเกี่ยวข้องกับงานสาธารณะมากกว่า

กรอบคิดนี้มีความเชื่อมโยงกับความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะทางชีวภาพของชายและหญิง ซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดหรืออธิบายความแตกต่างทางสังคมและบทบาทระหว่างหญิงและชาย ซึ่งเป็นมายาคติที่แบ่งแยกและจำกัดความสามารถของหญิงชายเอาไว้ ความแตกต่างทางสรีระที่ผู้หญิงเป็นคนให้กำเนิดและให้นมลูก ผู้ชายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตั้งครรรค์ ก็สามารถเข้ามามีบทบาทรับผิดชอบที่จะเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว ในขณะที่ฝ่ายชายที่ปฏิเสธหน้าที่การรับผิดชอบ เป็นการผลักให้การแก้ปัญหาการตั้งครรรค์เป็นเรื่องที่ผู้หญิงต้องตัดสินใจลำพังและหากฝ่ายหญิงตัดสินใจตั้งครรรค์ต่อ การเลี้ยงดูลูกก็กลายเป็นธุระของผู้หญิงที่ต้องยอมรับไปโดยปริยาย [21]

การช่วยให้วัยรุ่นชายและหญิงได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มาจากทัศนคติเรื่องเพศที่สังคมได้ตีกรอบวัฒนธรรมข้อควรปฏิบัติของชายหญิงเอาไว้ จะช่วยให้วัยรุ่นไม่ตกหลุมพรางของความคาดหวังและบรรทัดฐานของสังคมเอาไว้ได้ การศึกษาควรฉวยโอกาสที่จะทำให้วัยรุ่นได้ถูกคิดวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมและข้อปฏิบัติทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงของค่านิยมที่มีผลต่อการกระทำและจิตใจ [22] เช่น ในสังคมที่นิยมผู้หญิงร่างกายเล็ก จะมีแนวโน้มว่า จะได้รับเลือกให้ทำหน้าที่ในการสืบเผ่าพันธุ์มากกว่าผู้หญิงร่างใหญ่ หรือค่านิยมในการประกวดความงามในเรือนร่างผู้หญิงที่ดูบอบบาง ทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ถูกตีกรอบของพฤติกรรมที่แสดงออกแต่ท่าทางที่สุภาพเรียบร้อย สิ่งเหล่านี้เป็นทัศนคติที่สังคมได้ให้ความหมายไว้และสามารถเปลี่ยนแปลงได้

- การประเมินศักยภาพของตนเองในการเป็นพ่อวัยรุ่น

วัยรุ่นชายจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา เมื่อไม่ได้รับผิดชอบเรื่องการเรียนของตนเอง จึงหาสิ่งที่ทดแทน คือ การหาเลี้ยงตนเองด้วยการทำงานและมีชีวิตคู่ ตามกำลังและวุฒิการศึกษาที่มีอยู่ การเผชิญหน้ากับการมีคู่ตั้งครรรค์ วัยรุ่นจะต้องจัดการปัญหาในบทบาทของผู้ใหญ่

ที่ต้องมีงานทำ แต่งงาน มีชีวิตครอบครัว ทำให้มีวัยรุ่นหลายรายที่เลี้ยงชีพตนเองด้วยการซื้อขายสารเสพติด และเมื่อตนมีภาระที่ต้องเลี้ยงดูลูกและคู่ ยิ่งทำให้ห่างต่อการตัดสินใจที่หาเลี้ยงครอบครัวด้วยวิธีนี้ต่อไป สำหรับวัยรุ่นที่ยังไม่มีอาชีพที่จะทำงานหาเงินเลี้ยงดูและคู่ได้ หรือถูกจำกัดบริเวณระหว่างถูกดำเนินคดี มีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาครอบครัวให้ช่วยเหลือในการดูแล

ในทางกลับกันวัยรุ่นที่ไม่สามารถพึ่งพาครอบครัวได้ ต้องเผชิญกับความโดดเดี่ยวในการแก้ไขปัญหา และการมีคู่ที่ตั้งครรภ์ยังมีข้อจำกัดของการใช้ชีวิต ซึ่งทำให้วัยรุ่นชายไม่สามารถหาทางออกและมีที่พึ่งพา จึงปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่ [23] ส่งผลให้คู่ยังมีทางเลือกในการตัดสินใจน้อยลง และต้องเผชิญกับการแก้ไขปัญหาเพียงลำพัง หากครอบครัวของตนสามารถยอมรับเรื่องการตั้งครรภ์และเห็นด้วยที่จะให้ตั้งครรภ์ต่อ รวมทั้งช่วยเหลือในการเลี้ยงดู ก็จะช่วยประคับประคองให้ฝ่ายหญิงสามารถผ่านวิกฤตนี้ไปได้

นอกจากนี้ การแสดงความรับผิดชอบของวัยรุ่นชายต่อความต้องการที่จะเลี้ยงดูคู่และลูกนั้น จะสามารถบรรลุจุดประสงค์ได้ ก็ต่อเมื่อครอบครัวของคู่เห็นด้วยและยินดีที่จะให้ลูกสาวของตนตั้งครรภ์ต่อ แต่หากครอบครัวคู่ไม่เห็นด้วยและปฏิเสธที่จะลูกสาวของตนตั้งครรภ์เพื่อจะมีลูกในช่วงวัยรุ่น การแสดงความรับผิดชอบของวัยรุ่นชายก็ไม่ได้ส่งผลอะไรต่อการตัดสินใจของครอบครัวคู่แม้แต่น้อย เพราะครอบครัวคู่ยังเห็นว่า ฝ่ายชายยังเป็นวัยรุ่นที่ไม่มีศักยภาพในการเลี้ยงดูตนเอง หรือเลี้ยงดูผู้อื่นได้ และครอบครัวคู่เองก็มีอำนาจในการตัดสินใจที่จะให้ลูกสาวของตนเองยุติการตั้งครรภ์ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากฝั่งครอบครัวและวัยรุ่นชาย

การประเมินศักยภาพตัวเองของวัยรุ่นที่อาจเกินกำลังที่จะทำได้ การมีเพียงความต้องการที่จะใช้การแสดงความรับผิดชอบนี้เป็นการแสดงถึงการเติบโตเป็นผู้ใหญ่นั้นอาจไม่เพียงพอ เพราะศักยภาพของตนเองนั้นยังมีไม่เพียงพอที่จะรับผิดชอบชีวิตของคู่และลูกให้มีคุณภาพได้ในสายตาของผู้ใหญ่คนอื่นๆ ในครอบครัวของคู่ได้

เรื่องราวของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเหล่านี้ จึงจบลงด้วยการยุติการตั้งครรภ์ และส่งผลให้เกิดความรู้สึกผิดที่ไม่สามารถปกป้องคู่ของตนและลูกได้ ความรู้สึกโกรธ โมโหที่ถูกครอบครัวคู่ดูถูกว่า ไม่สามารถเลี้ยงดูผู้อื่นได้ และรู้สึกผิดบาปที่ตามมาทั้งกับวัยรุ่นชายและคู่จากการถูกบังคับให้ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่นชายบางรายตัดสินใจที่จะมีลูกกับคู่อีกครั้งให้ได้เพื่อพิสูจน์ว่า ตนนั้นสามารถที่จะดูแลรับผิดชอบชีวิตผู้อื่นได้ พร้อมกันนั้นก็เป็นการชดเชยความรู้สึกผิดที่ตนไม่

สามารถปกป้องดูแลคู่และลูกได้ และเป็นหนทางหนึ่งที่จะใช้ในการจัดการความรู้สึกผิดหวัง โกรธ โมโหครอบครัวที่คิดกันไม่ให้ตนได้รับโอกาสที่จะแสดงความเป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นชายกับคู่

- รักและผูกพัน

เมื่อวัยรุ่นชายกับคู่พัฒนาความสัมพันธ์ขึ้นจนสนิทสนมและคุ้นเคยกัน มีวัยรุ่นชายบางรายตัดสินใจว่า คู่ที่ตนเลือกจะเป็นคู่ชีวิต ทำให้เมื่อเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ วัยรุ่นชายและคู่สามารถช่วยเหลือกันและกันได้ หาทางปรึกษาแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทั้งการเผชิญหน้ากับครอบครัวของตนเองและของคู่ รวมทั้งการช่วยเหลือกันเลี้ยงดูลูก ซึ่งในงานวิจัยของ National Clearinghouse on Families & Youth [11] ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของพ่อวัยรุ่น African American ต่อบทบาทของการเป็นพ่อ พบว่า การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแม่ของลูกจะช่วยให้ร่วมกันดูแลลูกได้ดีขึ้น และการเป็นพ่อวัยรุ่นที่มีครอบครัวนั้นก็เป็นการแสดงถึงการอยู่ในบทบาทของการเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสัมพันธ์รักใคร่และผูกพันทางอารมณ์กับคู่ของตน [18] ทั้งยังทำให้วัยรุ่นชายเกิดความเปลี่ยนแปลงในชีวิตจากการเป็นวัยรุ่นอยู่กับเพื่อน สู่อการใช้ชีวิตและมีความรับผิดชอบในฐานะของพ่อที่หาเลี้ยงครอบครัว

การมีความสนิทสนมอย่างลึกซึ้ง (Intimacy) หมายถึงความรู้สึกใกล้ชิด ความเข้าใจกัน พุดคุยกันอย่างใกล้ชิด การประคับประคองทางอารมณ์แก่กัน เห็นคุณค่าของกันและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการใช้ชีวิตคู่ เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้ทั้งคู่อดทนและฝ่าฟันอุปสรรคในชีวิตไปได้ [24]

- “รักสนุก” คำกล่าวอ้างจากความกลัว

วัยรุ่นชายที่ปฏิเสธการตั้งครรภ์ของคู่ จะให้เหตุผลว่า ตนยังอยู่ในวัยรุ่นที่รักสนุก ยังต้องการและมีโอกาสที่จะเจอผู้หญิงอีกมาก ยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบชีวิตใคร สะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นชายยังยึดติดกับรูปแบบทางเพศของสังคมที่ยอมรับให้ผู้ชายมีคู่นอนหลายคนได้ ไม่ว่าจะกับแฟน ภรรยา หรือการซื้อบริการ

นอกจากนั้นวัยรุ่นชายยังมองความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเพียงความปรารถนาและความต้องการพื้นฐาน มีมายาคติเกี่ยวกับความต้องการทางเพศที่มากมายและต้องระบายออก ความเชื่อนี้มิภาพว่า ผู้ชายเป็นฝ่ายที่มีความต้องการทางเพศที่ยากจะควบคุม จึงต้องมีช่องทางให้ผู้ชายได้ระบาย

ความต้องการ มายาคตินี้ยังได้แบ่งแยกผู้หญิงดีและเลวออกจากกัน ด้วยการสนับสนุนให้สถาบัน การค้าบริการทางเพศยังคงอยู่เพื่อเป็นช่องทางสำคัญในการสนองความต้องการของผู้ชาย และ ป้องกันไม่ให้ผู้ชายไปทำให้ผู้หญิงดีแปดเปื้อน [25]

การสัมผัสหรือมีประสบการณ์ทางเพศทำให้ความดีงามของผู้หญิงถูกตัดสินจากการ ประพฤติปฏิบัติในเรื่องเพศมากกว่าแง่มุมและการกระทำอื่นๆ ผู้หญิงจึงไม่ควรจะสนใจหรือมี ประสบการณ์ทางเพศมากนัก ทำให้ความไร้เดียงสาบริสุทธิ์ผ่องของหญิงมีค่าและได้รับการยก ย่อง ทำให้วัยรุ่นชายประเมินคุณค่าของผู้หญิงที่ตนเลือกจะเป็นคู่ครอง หรือ “แม่ของลูก” ที่รักนวล สงวนตัว ไม้มีความซ้ำซ้อนในเรื่องเพศสัมพันธ์ ช่วยเหลือครอบครัวฝ่ายชายดูแลบ้านเรือน

วัยรุ่นชายจึงมีสิทธิที่จะทำให้ผู้หญิงที่ดีตั้งครครักษ์เพื่อได้ครอบครองไว้เป็นของตน เพราะการ มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีพฤติกรรมเปลี่ยนคู่ก่อนได้หลายคู่ และการรักษาความบริสุทธิ์ทาง เพศ ไม่ได้มีผลต่อการตัดสินว่า จะเป็นผู้ชายที่ดีหรือเลว แต่กลับเป็นตัวช่วยส่งเสริมความมั่นคงทาง ใจและใช้เป็นตัววัดคุณค่าของผู้ชาย

ในทางกลับกัน การมีความสัมพันธ์ที่มีลักษณะที่ฉาบฉวยกับคู่ เกิดจากการที่วัยรุ่นชายได้ ประเมินและตัดสินผู้หญิงจากภาพลักษณ์ของการแสดงออกถึงความซ้ำซ้อนในเรื่องเพศสัมพันธ์ที่มี ประสบการณ์มามาก ทำให้วัยรุ่นชายให้คุณค่ากับฝ่ายหญิงเป็นเพียงวัตถุทางเพศที่ช่วยปลดปล่อย ความต้องการของตน โดยไม่ต้องรับผิดชอบกับผลที่อาจเกิดขึ้นตามมา ส่งผลให้วัยรุ่นชายน้อยคนที่ จะเตรียมตัวรับผิดชอบต่อฝ่ายหญิงและหาทางออกเรื่องอนาคตร่วมกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องการ ตั้งครครักษ์และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ [26]

นอกจากนั้น บรรทัดฐานของสังคมที่คาดหวังให้ผู้หญิงปฏิบัติตามระบบตัวเดียว แต่ผู้ชาย กลับไม่ถูกคาดหวังให้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงคนเดียวในการแต่งงาน ทำให้เกิดการ ควบคุมเรื่องเพศของผู้หญิงอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการศึกษาที่จัดเส้นให้วัยรุ่นมีหน้าที่เป็นนักเรียน รับผิดชอบในเรื่องการเรียนเป็นหลักมากกว่าการมีเพศสัมพันธ์ ตั้งครครักษ์และมีหน้าที่เป็นแม่ ที่ไม่ใช่ วิถีปฏิบัติที่ดีในวัยรุ่น

การควบคุมประเพณีของผู้หญิงจึงมีความสำคัญยิ่งในสังคม และผู้หญิงเองก็ควบคุมตนเอง ในมิติของการเป็นลูกสาวที่ดีตั้งหน้าตั้งตาเรียน ความเป็นหญิงถูกนิยามในสองมิติ คือ ความเป็นแม่/ แม่พระ ที่เป็นผู้ให้โดยไม่คำนึงถึงตนเอง และการเป็นวัตถุทางเพศที่มีชีวิตอยู่เพื่อสนองความ

ต้องการทางเพศของผู้ชาย สังคมได้ยกย่องให้คุณค่ากับมิติของความเป็นแม่และดูแลตนความต้องการทางเพศของผู้หญิง ความขัดแย้งนี้ทำให้ผู้หญิงพยายามที่จะจัดการหาพื้นที่ให้กับความต้องการและความคาดหวังนิยามของสังคม ดังนั้นการเสริมแต่งร่างกายและกิริยาท่าทางของผู้หญิงอาจเป็นไปได้ในทางที่นำยกย่องชื่นชม หรือในทางตรงข้ามคือการเข้าวนกระสุนที่พร้อมจะสนองในเรื่องเพศ ซึ่งเป็นการก้าวข้ามเส้นแบ่งของความเป็นผู้หญิงดีที่บริสุทธิ์ ข้อจำกัดนี้ทำให้ผู้หญิงพยายามควบคุมเรื่องเพศของตนอย่างเคร่งครัด หรือปฏิเสธตัวตนทางเพศของตนเองเพื่อที่จะให้ได้รับการยอมรับ เพราะการถูกตีตราว่าเป็น “ผู้หญิงไม่ดี” หมายถึงการถูกปฏิเสธจากสังคม ไม่เป็นที่ยอมรับและสูญเสียความเคารพนับถือจากผู้อื่น และอาจรวมไปถึงการถูกกระทำรุนแรงในหลายรูปแบบ เพราะประพฤตินอนอย่างไร้ค่า [25]

ในเหตุผลของการกล่าวอ้างถึงความรักสนุกในความรู้สึกรุ่นชาย เมื่อคุณนอนเกิดการตั้งครรภ์โดยที่ทั้งคู่ไม่ได้วางแผนและพึงประสงค์ ความหมดสนุกของฝ่ายชายจึงจบลงด้วยการปฏิเสธความรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ เพราะสาเหตุที่แท้จริง คือ “ความกลัวที่จะต้องรับผิดชอบ” ต่อการรับผิดชอบผลของการกระทำที่ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ ฝ่ายหญิงที่ถูกทิ้งให้อยู่กับการท้องโดยที่ไม่มีผู้ชายออกมาร่วมรับผิดชอบด้วย จึงตกเป็นจำเลยของสังคมที่นิยามเอาไว้ว่า เป็นผู้หญิงไม่ดี และถูกรอบครัวของตนบังคับให้ยุติการตั้งครรภ์ รวมทั้งวัยรุ่นหญิงอาจถูกกระทำรุนแรงจากครอบครัวของตนเองได้

3. อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนและพี่น้องในครอบครัว

อิทธิพลจากเพื่อนที่มีลูก ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกอยากลอง รวมทั้งการแสดงความรักรับผิดชอบต่อการเลี้ยงลูกนั้น เป็นสัญลักษณ์ของการเปลี่ยนผ่านจากรุ่นสู่วัยผู้ใหญ่ มีความเป็นลูกผู้ชายที่รับผิดชอบ แม้วัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่ได้วางแผนที่จะมีลูก แต่วัยรุ่นมองว่า พฤติกรรมทางเพศเป็นหนทางหนึ่งของการพัฒนาไปสู่ผู้ใหญ่ [23] และการเติบโตเป็นผู้ชาย เป็นสถานภาพที่ต้องแสวงหา [20] ถือเป็นสิ่งที่ผู้ชายต้องแข่งขันในฐานะปัจเจกบุคคลเพื่อพิสูจน์ตัวเองว่า มีความเป็นผู้ชายในหมู่เพื่อนและได้รับการยอมรับจากครอบครัว สังคมว่า เป็นผู้ใหญที่สามารถเลี้ยงดูผู้อื่นได้ เมื่อวัยรุ่นชายเริ่มมีความสนิทสนมไว้ใจคู่ และมีความต้องการที่จะมีลูก แม้จะไม่ได้วางแผนก็ตาม ส่งผลให้วัยรุ่นชายไม่ค่อยคำนึงถึงการใช้อย่างอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ และเป็นผู้ตัดสินใจที่จะควบคุมให้ลูกกำเนิดหรือไม่อีกด้วย และหาก

วัยรุ่นชายต้องการที่จะใช้การมีลูกเพื่อผูกมัดให้ฝ่ายหญิงอยู่กับตน โดยที่คู่ยังไม่พร้อม การใช้ถุงยางอนามัยจึงเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ ในบางรายต้องแอบคุมกำเนิดด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันในความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง ส่งผลให้คู่พบความยากลำบากในการต่อรองเรื่องการคุมกำเนิดกับวัยรุ่นชาย [21]

นอกจากนั้น วัยรุ่นชายยังมีภาพตัวอย่างโรแมนติคที่เห็นจากพี่น้องในครอบครัวว่า การมีลูกจะทำให้ตนกับคู่รักกันมากยิ่งขึ้น โดยที่ไม่ได้วางแผนถึงวิธีการที่จะทำให้ภาพนั้นเกิดขึ้นจริงในชีวิต แต่มองเห็นหนทางที่ครอบครัวจะสามารถสนับสนุนและเป็นที่พึ่งพิงเพื่อให้ตนสามารถสมหวังกับภาพโรแมนติคนี้ได้ เพื่อตอบสนองเป้าประสงค์ของการเป็นผู้ใหญ่ [19]

4. ครอบครัว

- สัมพันธภาพในครอบครัว

แม้วัยรุ่นจะมีความหลากหลายของลักษณะครอบครัว แต่ความสำคัญของการมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ดูแลคนใดคนหนึ่ง ในครอบครัว เมื่อพ่อแม่หย่าร้าง หากวัยรุ่นได้อยู่กับญาติของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้กับวัยรุ่นได้ จะช่วยตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางจิตใจด้านอารมณ์ความรู้สึก ความมั่นคงทางใจให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยและเกิดความไว้วางใจให้กับวัยรุ่นได้ [27] เพราะการให้การดูแลที่เหมาะสมคือการให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไขแก่เด็ก จะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นมาด้วยความรู้สึกมั่นคงในตนเอง รู้ว่า ตนเป็นบุคคลที่มีคุณค่าและมีความหมาย ช่วย让孩子มีความนับถือตนเองสูง [28] และเมื่อเผชิญปัญหาจะกล้าปรึกษาหาทางออกในการแก้ไขปัญหา ซึ่งช่วยให้วัยรุ่นมีความสามารถเพียงพอที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมนอกครอบครัวได้

ในทางตรงกันข้าม หากวัยรุ่นที่เติบโตมาในครอบครัวที่วุ่นวายและมีแต่การทะเลาะเบาะแว้ง สัมพันธภาพที่ไม่ดีในครอบครัว และไม่สามารถสร้างพื้นที่ปลอดภัยในบ้านได้ ส่งผลให้วัยรุ่นที่ไม่สามารถใกล้ชิดกับพ่อหรือแม่ หรือผู้ดูแลคนใดคนหนึ่ง ในครอบครัว เมื่อวัยรุ่นเผชิญกับปัญหา ก็ไม่สามารถจะเข้าหาเพื่อปรึกษาได้ รู้สึกว่า ชีวิตไม่ปลอดภัย ไม่มั่นคง มีความกังวลใจ สิ่งนี้มิผลกระทบต่อระบบประสาทของเด็กที่สมองจะถูกเร้าให้ตื่นตัวและตกใจกลัว ซึ่งส่งผลให้กลายเป็นคนซีหุนหิด ขลาดกลัว ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความรู้สึกว่า ตนเองไม่ดี ไม่มีคุณค่า ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและตัดสินใจหลีกเลี่ยงปัญหาที่ตนเผชิญ

จากการสัมภาษณ์วัยรุ่นชายทั้ง 11 คนนี้ ความเชื่อมโยงที่เห็นได้ชัดและมีส่งผลต่อการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธการตั้งครรภ์ของกลุ่ม คือ สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ไม่ว่าจะวัยรุ่นชายจะอยู่กับพ่อแม่ หรือพ่อแม่หย่าร้างก็ตาม เมื่อวัยรุ่นชายเผชิญกับวิกฤต ก็จะมองหาผู้ที่สามารถให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่ตนเผชิญให้ผ่านลุล่วงไปได้ คนที่วัยรุ่นชายนึกถึงเป็นอันดับแรกคือ ผู้ดูแลใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็น แม่ น้ำ หรือป้า หากมีความใกล้ชิดและสัมพันธภาพที่ดีแล้ววัยรุ่นชายไม่กังวลและไม่กลัวที่จะสื่อสารเล่าถึงปัญหาเหล่านี้ให้ฟัง เพื่อขอคำแนะนำ รวมทั้งความต้องการแรงหนุนและกำลังใจจากครอบครัวเพื่อให้ตนผ่านวิกฤตนี้ไปได้

ในทางตรงกันข้าม วัยรุ่นชายที่มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับครอบครัว ก็ส่งผลกระทบต่อที่ยิ่งใหญ่ที่ทำให้วัยรุ่นไม่เผชิญปัญหา เพราะไม่สามารถขอความช่วยเหลือ หรือเล่าปัญหาให้ครอบครัวฟังได้ เพราะวัยรุ่นถูกทำให้เชื่อว่า ครอบครัวไม่สนใจช่วยเหลือ หนทางเดียวที่จะแก้ไขปัญหาที่ตนเผชิญคือ การตัดสินใจปฏิเสธที่จะเข้าไปรับผิดชอบต่อความรับผิดชอบของการกระทำที่เกิดขึ้น

- ความสามารถในการแก้ไขปัญหาของครอบครัว

เมื่อวัยรุ่นชายทราบเรื่องการตั้งครรภ์ของกลุ่มทราบ เพื่อช่วยหาทางออกในการแก้ไขปัญหาครอบครัวจะให้คำแนะนำโดยการบอกให้วัยรุ่นชายพูดคุยสื่อสารกับครอบครัวของกลุ่ม ในวัยรุ่นชายบางรายขอให้ครอบครัวช่วยไปร่วมพูดคุยด้วย แสดงให้เห็นว่า การที่วัยรุ่นชายตัดสินใจสื่อสารปัญหากับครอบครัวของตนนั้น สะท้อนถึงการมีสัมพันธภาพที่ดีที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการหาวิธีแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อวัยรุ่นเผชิญปัญหาก็สามารถสื่อสารให้ครอบครัวเข้าใจและรับรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เพื่อช่วยกันวางแผนแก้ปัญหา และตัดสินใจเลือกวิธีแก้ที่เหมาะสม ตลอดจนการพิจารณาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและปรับเปลี่ยนการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาไปตามความเหมาะสม จะช่วยให้ครอบครัวเข้าใจและเกิดการยอมรับในตัวบุคคล และช่วยให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกอย่างร่วมมือและปฏิบัติตามข้อแนะนำหรือกฎที่ครอบครัวตั้งไว้ ซึ่งในครอบครัวที่ทำหน้าที่ได้เหมาะสม วิธีการแก้ปัญหาโดยรวมจะเป็นไปอย่างเรียบร้อย แม้จะมีบางปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ แต่ปัญหาก็ไม่ได้รุนแรงหรือเรื้อรังจนกระทบกับหน้าที่ด้านอื่นๆ ของครอบครัว [29]

- การได้รับการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจจากครอบครัว

ครอบครัวของวัยรุ่นชายที่ตัดสินใจยอมรับการตั้งครกนั้น จะเห็นด้วยและยินยอมให้ลูกของตนดำรงภารกิจจนกระทั่งคลอเคลียอยู่กับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เพราะการมีสมาชิกเพื่อขึ้นมา ก็จะก่อให้เกิดภาระที่เพิ่มมากขึ้นด้วย ในงานวิจัยของ Lisa Bunting [16] พบว่า การที่วัยรุ่นชายและคู่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือในการเลี้ยงดูบุตร จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อแม่วัยรุ่น เพราะทั้งครอบครัวและวัยรุ่นชายจะช่วยสนับสนุนด้านอารมณ์จิตใจที่เป็นความสำคัญอย่างยิ่งต่อบทบาทการเป็นแม่

ข้อเสนอแนะ

- การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัววัยรุ่นชายที่ประทับระครองความรู้สึกผิดหวัง โกรธ โมโห หรือรู้สึกผิด จะช่วยให้วัยรุ่นชายผ่านพ้นวิกฤตนี้ไปได้ เพราะปัญหาการตั้งครกอาจสร้างความตึงเครียดในครอบครัวได้ และหากครอบครัวสามารถจัดการแก้ไขปัญหาได้ โดยที่ไม่โทษและพุ่งเป้าไปที่ความผิดของวัยรุ่น แต่ชวนให้วัยรุ่นได้คิดและทบทวนถึงการวางแผนอนาคตที่ตนเองต้องการจะมีครอบครัวว่า จะต้องมีการเตรียมหรือวางแผนในการมีครอบครัว นอกจากนั้น การช่วยเหลือให้วัยรุ่นชายที่มีครอบครัวแล้ว สามารถเพิ่มพูนศักยภาพของตนเองได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การฝึกทักษะความเชี่ยวชาญที่ตนถนัด ก็จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของวัยรุ่นให้สามารถหาเลี้ยงชีพของตนเองและครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมากยิ่งขึ้น
- ในสถาบันครอบครัวและการศึกษาควรช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นได้ปรับความคิดเพื่อเตรียมตัวและเป็นการสร้างต้นทุนพื้นฐานและทักษะชีวิต การเรียนรู้ผลจากการปฏิบัติต่อกัน ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย การมีมุมมองที่จะเลือกคู่ครองและการวางแผนที่จะมีชีวิตคู่ การได้เรียนรู้จากประสบการณ์จากทั้งดีและผิดพลาดจากผู้ใหญ่ในการใช้ชีวิตคู่ เพราะวัยรุ่นเองก็มีโอกาสที่จะเผชิญปัญหาเดียวกันได้เมื่อย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ที่มีครอบครัว ซึ่งจะช่วยให้วัยรุ่นสามารถมีต้นทุนที่จะรับมือกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ นอกจากนั้นการให้ความรู้และช่องทางที่จะขอความช่วยเหลือหรือขอรับการปรึกษาเมื่อเผชิญปัญหาครอบครัวได้

- ครอบครัวและสัมพันธภาพที่ดี เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็กสามารถใช้ในการสร้างวินัยให้กับเด็ก สร้างความมั่นคงทางอารมณ์ การรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและต่อสังคมได้เป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่สังคมรู้อยู่แล้ว และใช้ในการรณรงค์ให้ครอบครัวดูแลเอาใจใส่เด็กในบ้านอย่างจริงจังและมีการส่งเสริมความรู้ รวมทั้งการได้ฝึกทักษะวิธีการเลี้ยงลูกให้กับผู้ปกครองในการดูแลเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ในสังคม

รายการอ้างอิง

- [1] สุมิตร สุตรา และ อรุณ จิรวัดน์กุล. ใน การประชุมแนวทางการดูแลแม่วัยรุ่น, 16 มกราคม 2555 ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ, 2555.
- [2] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ [สสส.]. ใน การประชุมแนวทางการดูแลแม่วัยรุ่น, 16 มกราคม 2555 ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ, 2555.
- [3] ฉัตรชัย อิมอรณ. การทารุณกรรมในคุณแม่วัยรุ่น : ในมุมมองของการเป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ. ใน การประชุมแนวทางการดูแลแม่วัยรุ่น, หน้า 1 – 2. 16 มกราคม 2555 ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ, 2555.
- [4] แพช, องค์การ. ใน การสัมมนา เปิดใจ...ฟังตัวจริงเสียงจริง พูดเรื่อง เพศศึกษา : ท้อง – แท้ง – ทิ้ง, 14 ธันวาคม 2553 ณ ห้องปฏิบัติธรรม หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ, 2553.
- [5] มณีนภา ชุตินุตร. ทฤษฎีการตัดสินใจ. [ออนไลน์]. 2548. แหล่งที่มา: http://www.kmresearch.net/datareserch/mon/T_decision.pdf [30 ธันวาคม 2555]
- [6] แพรภัทร ยอดแก้ว. รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีทางด้านจิตวิทยา การศึกษา และพุทธศาสนา. [ออนไลน์]. 2548. แหล่งที่มา: <http://www.gotoknow.org/blog/theories/280647> [30 ธันวาคม 2555]
- [7] ศึกษาธิการ, กระทรวง. กระบวนการสร้างความเป็นพลเมือง : กรณีตัวอย่างบ้านกาญจนาภิเษก. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554.
- [8] Greenberger, E. Defining psychosocial mutuality in adolescence. Advances in Child Behavioral Analysis Therapy [Online]. 1984. Available from : <http://www.mendeley.com/research/defining-psychosocial-maturity-adolescence/> [2012, Jan 8]

- [9] ณีภุชญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, ไตรพัฒน์ วงศ์ประเสริฐสุข, สมศักดิ์ นักรจารย์ และ นุชนาถ ยูอินเงาะ. การศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนและปัจจัยเสี่ยงของครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว ใน ประเทศไทย. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2550.
- [10] Frederick, P., Patrick, J., and Brady, F. Black teenage fathers : what happens when the child is born?. Official journal of the American academy of pediatrics [Online]. 1986. Available from : <http://pediatrics.aappublications.org/content/78/1/151> [2012, Jan 8]
- [11] National Clearinghouse on Families & Youth. Perceived fatherhood roles and parenting behaviors among African American teen fathers. Journal of Adolescent Research [Online]. 2011. Available from : <http://ncfy.acf.hhs.gov/the-beat/2011/06/teen-fathers- perspectives> [2012, Jan 8]
- [12] Terence, P., Evelyn, H., Stouthamer-Loeber, M., and Dyke, J. Teenage fatherhood and delinquent behavior. National Criminal Justice Reference Service [Online]. 2000. Available from : <https://www.ncjrs.gov/app/publications/abstract.aspx?ID=178899> [2012, Jan 8]
- [13] Roberts, S., Graham, M., and Barter-Godfrey, S. Young mothers' lived experiences prior to becoming pregnant in rural Victoria : a phenomenological study. US National Library of Medicine National Institutes of Health [Online]. 2011. Available from : <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22098215> [2012, Jan 8]
- [14] Smith, M., and Grenyer, B. Psychosocial profile of pregnant adolescents in a large Australian regional area. US National Library of Medicine National Institutes of Health [Online]. 1999. Available from : <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10373813> [2012, Jan 8]

- [15] Miller-Johnson, S., and others. Motherhood during the teen years: a developmental perspective on risk factors for childbearing. US National Library of Medicine National Institutes of Health [Online]. 1999. Available from : <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10208357> [2012, Jan 8]
- [16] Bunting, L., and McAuley, C. Teenage pregnancy and motherhood: the contribution of support. University of Southampton [Online]. 2008. Available from : <http://eprints.soton.ac.uk/51894/> [2012, Jan 8]
- [17] Ramrakha, S., Melanie, L., Paul, C., Dickson, N., and Morrill, T. Childhood behavior problems linked to sexual risk taking in young adulthood: a birth cohort study. Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry [Online]. 2007. Available from : [http://www.jaacap.com/article/S0890-8567\(09\)61845-1/abstract](http://www.jaacap.com/article/S0890-8567(09)61845-1/abstract) [2012, Jan 8]
- [18] Paschal, A., Lewis-Moss, R., and Hsiao, T. Perceived Fatherhood Roles and Parenting Behaviors Among African American Teen Fathers. Journal of Adolescent Research [Online]. 2011. Available from : http://webs.wichita.edu/depttools/depttoolsmemberfiles/psychology/Laboratories/Lewis%20Moss/01JAR11_061-083.pdf [2013, Jan 12]
- [19] Kanku, T., and Mash, R. Attitudes Perceptions and Understanding amongst Teenagers regarding Teenage Pregnancy Sexuality and Contraception in Taung. SA Fam Pract [Online]. 2010. Available from : www.ajol.info/index.php/safp/article/download/63272/51151 [2013, Jan 12]
- [20] ปราณี วงษ์เทศ. เพศและวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศิลปวัฒนธรรม, 2544.
- [21] สุวจิ จันทรถนอม กู้ด. อำนาจในความสัมพันธ์ทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ : บทเรียนจากประเทศในซีโลกใต้. ใน กฤตยา อาชวนิจกุล, “ผู้หญิง” ในวาทกรรมการเมืองเรื่องเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์, หน้า 199 – 284. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.

- [22] สุชาดา ทวีสิทธิ์. เพศภาวะ : กระบวนทัศน์เพื่อโลกใบใหม่ที่เท่าเทียม. ใน สุชาดา ทวีสิทธิ์, เพศภาวะ การท้าทายร่าง การค้นหาตัวตน, หน้า 2 – 20. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- [23] McWhirter, J., and others. At Risk Youth A Comprehensive Response for Counselors, Teachers, Psychologists, and Human Service Professionals. The United States of America: Cengage Learning, 2013.
- [24] อูมาพร ตรังคสมบัติ. จิตวิทยาชีวิตคู่และการบำบัดคู่สมรส. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว, 2545.
- [25] ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. เมื่อผู้หญิงคิดจะมีหนวด การต่อสู้ “ความจริง” ของเรื่องเพศในสภาผู้แทนราษฎร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2550.
- [26] จุฬนี เทียนไทย. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทยและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์. ใน อมรา พงศาพิชญ์, เพศสถานะและเพศวิถีในสังคมไทย, หน้า 165 – 203. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- [27] Cullen, K. Child Psychology A Practical Guide. United Kingdom: Icon Book Ltd, 2011.
- [28] อูมาพร ตรังคสมบัติ. สร้าง E.Q.ให้ลูกคุณ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว, 2554.
- [29] อูมาพร ตรังคสมบัติ. จิตบำบัดและการให้คำปรึกษาครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว, 2554.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย (Information sheet for research participant)</p>
--	--

ชื่อ โครงการวิจัย ทักษะคิดและการตัดสินใจ รับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นชาย
ที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก

ผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวณิชา หลีหเจริญกุล

ที่อยู่ 228 ซ.พระรามเก้า 41 แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250

เบอร์โทรศัพท์ 085 199 6609

เรียน ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทุกท่าน

เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบัน มีจำนวนของวัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์เพิ่ม
จำนวนมากขึ้น ซึ่งเมื่อคู่วัยรุ่นทั้งหญิงและชายที่เผชิญกับเหตุการณ์เหล่านี้ วัยรุ่นหญิงหลายคน
ตัดสินใจทำแท้ง และเผชิญกับปัญหาต่างๆ ตามมา ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุ ผลของปัญหาและการ
แก้ปัญหาของฝ่ายวัยรุ่นหญิงนั้น มีข้อมูลจำนวนหนึ่งที่มีผู้สนใจได้ทำการวิจัยเอาไว้หลายท่านแล้ว
แต่ข้อมูลทางด้านของวัยรุ่นชายนั้น ยังมีน้อยอยู่มาก ซึ่งผู้วิจัยสนใจที่จะค้นคว้าข้อมูลและทำความเข้าใจ
เข้าใจเกี่ยวกับวัยรุ่นชายที่ได้เผชิญกับสถานการณ์เช่นนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า การเข้าถึง
กลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นชายที่เคยมีประสบการณ์ในการมีคู่ตั้งครรภ์นั้น เป็นกลุ่มที่เข้าถึงยากและ
เปราะบาง รวมทั้งผู้วิจัยได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในหัวข้อ “เปิดใจ...ฟังตัวจริงเสียงจริงพูดเรื่อง
เพศศึกษา โดยมีเยาวชนชายจากศูนย์ฝึกฯ เข้าร่วมด้วย ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า มีข้อมูลที่น่าสนใจทางด้าน
ฝั่งของวัยรุ่นชายที่ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเผชิญสถานการณ์เช่นนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเชิญ
ท่านเข้าร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยหัวข้อ “ทักษะคิดและการตัดสินใจ รับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ที่
ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก ” ก่อนที่
ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ขอให้ท่านอ่านเอกสารฉบับนี้อีกทีถ้วน เพื่อให้
ท่านได้ทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย (Information sheet for research participant)</p>
--	---

เหตุผลความเป็นมา

จากสถิติของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นปี 2553 รายงานว่า มีวัยรุ่นไทยอายุระหว่าง 15 – 19 ปี ปัจจุบันจำนวน 5 ล้านคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ถึง 1.25 ล้านคน ซึ่งอัตราการตั้งครรภ์อยู่ที่ 2.5 แสนคนต่อปี นอกจากนี้การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ยังทำให้เกิดการดูแลครรภ์ที่ไม่เหมาะสม การคลอดก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักตัวน้อย ทั้งยังก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อภาวะสุขภาพ รวมทั้งการที่แม่วัยรุ่นไม่มีความพร้อมในการดูแลบุตร ต้องหยุดเรียน ถูกไล่ออกจากโรงเรียน ไม่มีงานทำ การถูกคู่วัยรุ่นชายทอดทิ้ง และหากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากครอบครัว อาจทำให้แม่วัยรุ่นเกิดภาวะซึมเศร้า เครียด ซึ่งทำให้มีโอกาสที่จะทอดทิ้งลูกได้ หรือทำทารุณกรรมลูกได้ และการที่ลูกถูกเลี้ยงดูโดยที่ไม่มีพ่อ หรือชายที่ไม่พร้อมจะอยู่ในบทบาทของพ่อ นั้น ก็ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการเด็กอีกด้วย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ยังขาดแคลนการศึกษาวิจัย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติตนเองและปัจจัยที่ส่งผลให้ฝ่ายชายตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นหญิงเพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. วัยรุ่นชายมีทัศนคติต่อตนเองอย่างไร ในกรณีที่ทำให้หญิงตั้งครรภ์โดยที่ยังไม่พร้อม
2. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อวัยรุ่นชายในการตัดสินใจที่จะรับผิดชอบหรือไม่รับผิดชอบต่อตั้งครรภ์ต่อ

วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

หลังจากท่านให้ความยินยอมที่จะเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะขอสัมภาษณ์ท่านเป็นรายบุคคลร่วมกับการบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในการวิเคราะห์ ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 60 นาที โดยประมาณ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ ผลการวิจัยจะออกมาในรูปแบบของการสรุปผล โดยภาพรวม และจะทำลายการบันทึกเสียงเมื่อการ

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย (Information sheet for research participant)</p>
--	--

วิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว และท่านมีสิทธิในการหยุดสัมภาษณ์ หรือถอดตัวออกจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้

ความเสี่ยงที่ไม่ทราบแน่นอน

ท่านอาจเกิดความรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจเมื่อถูกถามคำถามที่อาจกระทบความรู้สึกส่วนตัวของท่านได้ เพื่อความปลอดภัยและความสบายใจของท่าน ท่านสามารถหยุดการสัมภาษณ์ หรือไม่ตอบคำถามที่ท่านไม่ต้องการตอบได้

หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจได้รับจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านสามารถสอบถามจากผู้ทำวิจัยได้ตลอดเวลา

หากมีการค้นพบข้อมูลใหม่ๆ ที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยของท่านในระหว่างที่ท่านเข้าร่วมในโครงการวิจัย ผู้ทำวิจัยจะแจ้งให้ท่านทราบทันที เพื่อให้ท่านตัดสินใจว่าจะอยู่ในโครงการวิจัยต่อไปหรือจะขอถอนตัวออกจากการวิจัย

ผู้วิจัยรับรองว่าจะไม่มีการเก็บข้อมูลใด ๆ ของผู้เข้าร่วมการวิจัย เพิ่มเติม หลังจากที่ข้าพเจ้าขอยกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยและต้องการให้ทำลายเอกสารและ /หรือตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบทั้งหมดที่สามารถสืบค้นถึงตัวผู้เข้าร่วมการวิจัย

ประโยชน์ที่อาจได้รับ

การเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้อาจจะทำให้ท่านทบทวนความรู้สึกนึกคิดต่อเหตุการณ์ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้น และได้ทบทวนถึงการตัดสินใจต่อเหตุการณ์ ซึ่งอาจทำให้ท่านได้เข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อคู่ของท่านมากยิ่งขึ้น

ข้อปฏิบัติของท่านขณะที่ร่วมในโครงการวิจัย

ขอให้ท่านปฏิบัติดังนี้

- ขอให้ท่านให้ข้อมูลทางการแพทย์ของท่านทั้งในอดีต และปัจจุบัน แก่ผู้ทำวิจัยด้วยความสัตย์จริง

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย
(Information sheet for research participant)

- ขอให้ท่านแจ้งให้ผู้ทำวิจัยทราบความผิดปกติที่เกิดขึ้นระหว่างที่ท่านร่วมในโครงการวิจัย
- ขอให้ท่านแจ้งให้ผู้ทำวิจัยทราบทันที หากท่านต้องการถอดตัวออกจากโครงการวิจัย

อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัยและความรับผิดชอบของผู้ทำวิจัย/ผู้สนับสนุนการวิจัย

หากพบอันตรายที่เกิดขึ้นจากการวิจัย ผู้วิจัยจะส่งต่อไปให้กับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก เพื่อ ได้รับการให้การปรึกษารักษาอย่างเหมาะสมทันที

การเข้าร่วมและการสิ้นสุดการเข้าร่วมโครงการวิจัย

การเข้าร่วมในโครงการวิจัยครั้งนี้เป็นไปโดยความสมัครใจ หากท่านไม่สมัครใจจะเข้าร่วมการศึกษาแล้ว ท่านสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลา การขอถอนตัวออกจากโครงการวิจัยจะไม่มีผลต่อการอาศัยอยู่ในศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษกแต่อย่างใด

การปกป้องรักษาข้อมูลความลับของอาสาสมัคร

ข้อมูลที่จะนำไปสู่การเปิดเผยตัวท่าน จะได้รับการปกปิดและจะไม่เปิดเผยแก่สาธารณชน ในกรณีที่ผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์ ชื่อและที่อยู่ของท่านจะต้องได้รับการปกปิดอยู่เสมอ โดยจะใช้เฉพาะรหัสประจำโครงการวิจัยของท่าน รวมทั้งผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยข้อมูลของท่านทั้งระหว่างการทำวิจัยและหลังการทำวิจัย และในงานวิจัยจะนำเสนอประเด็นสำคัญในภาพรวม

หากท่านขอยกเลิกการให้คำยินยอมหลังจากที่ท่านได้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะไม่ถูกบันทึกเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ข้อมูลอื่น ๆ ของท่านอาจถูกนำมาใช้เพื่อ ประเมินผลการวิจัย และท่านจะไม่สามารถกลับมาเข้าร่วมในโครงการนี้ได้อีก ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลของท่านที่จำเป็นสำหรับใช้เพื่อการวิจัยไม่ได้ถูกบันทึก

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย (Information sheet for research participant)</p>
--	--

สิทธิของผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เข้าร่วมใน โครงการวิจัย ท่านจะมีสิทธิ์ดังต่อไปนี้

1. ท่านจะได้รับทราบถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. ท่านจะได้รับการอธิบายเกี่ยวกับระเบียบวิธีการของการวิจัยทางการแพทย์ รวมทั้งยาและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
3. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงความเสี่ยงและความไม่สบายที่จะได้รับการวิจัย
4. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงประโยชน์ที่ท่านอาจจะได้รับการวิจัย
5. ท่านจะมีโอกาสได้ซักถามเกี่ยวกับงานวิจัยหรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. ท่านจะได้รับทราบว่าการยินยอมเข้าร่วมใน โครงการวิจัยนี้ ท่านสามารถขอถอนตัวจากโครงการเมื่อไรก็ได้ โดยผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยสามารถขอถอนตัวจากโครงการ โดยไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น
7. ท่านจะได้รับสำเนาเอกสารใบยินยอมที่มีทั้งลายเซ็นและวันที่
8. ท่านมีสิทธิ์ในการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมในโครงการวิจัยหรือไม่ก็ได้ โดยปราศจากการใช้อิทธิพลบังคับข่มขู่ หรือการหลอกลวง

หากท่านไม่ได้รับการชดเชยอันควรต่อการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการวิจัย หรือท่านไม่ได้รับการปฏิบัติตามที่ปรากฏในเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในการวิจัย ท่านสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตึกอำนวยการ 3 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2256-4455 ต่อ 14, 15 ในเวลาราชการ

ขอขอบคุณในการร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

.....

ภาคผนวก ข

เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม

 <p style="text-align: center;">คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม (Informed Consent Form)</p>
--	--

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้าและ ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิที่จะตรวจสอบหรือแก้ไขข้อมูล
ส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยและสามารถยกเลิกการให้สิทธิในการใช้ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วม
การวิจัยได้ โดยต้องแจ้งให้ผู้วิจัยรับทราบ

ข้าพเจ้าได้ตระหนักว่าข้อมูลในการวิจัยรวมถึงข้อมูลทางการแพทย์ที่ไม่มีการเปิดเผยชื่อ
ของผู้เข้าร่วมการวิจัย จะผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูลในแบบบันทึก
และในคอมพิวเตอร์ การตรวจสอบ การวิเคราะห์ และการรายงานข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ทาง
วิชาการ รวมทั้งการใช้ข้อมูลทางการแพทย์ในอนาคตหรือการวิจัยทางด้านเภสัชภัณฑ์ เท่านั้น
ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้น และมีความเข้าใจดีทุกประการแล้ว ยินดีให้ผู้ที่อยู่ภายใต้การ
ดูแลของข้าพเจ้าเข้าร่วมในโครงการวิจัยด้วยความเต็มใจ จึงได้ลงนามในเอกสารใบยินยอมนี้

.....ลงนามผู้แทนโดยชอบ

ธรรม

(.....) ชื่อผู้แทนโดยชอบธรรม

ตัวบรรจง

.....ความสัมพันธ์ของผู้แทน โดยชอบธรรมกับ

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

 <p style="text-align: center;">คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม (Informed Consent Form)</p>
--	--

ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย อาการไม่พึงประสงค์ หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัย อย่างละเอียด ให้ผู้แทน โดยชอบธรรมของผู้เข้าร่วมการวิจัยตามนามข้างต้น ได้ทราบและมีความ เข้าใจดีแล้ว พร้อมลงนามลงในเอกสารแสดงความยินยอมด้วยความเต็มใจ

.....ลงนามผู้ทำวิจัย
(.....) ชื่อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

.....ลงนามพยาน
(.....) ชื่อพยาน ตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ค
แนวคำถามสัมภาษณ์

แนวคำถามสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

- 1) ชื่อย่อ หรือชื่อที่ต้องการให้เรียก
- 2) อายุ.....ปี
- 3) ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 แนวคำถามย้อนหลังไปถึงสาเหตุและประสบการณ์ที่เคยมีคู่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ เพื่อทำความเข้าใจมุมมอง ความคิด ความรู้สึกของตนเองต่อประสบการณ์การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และผลกระทบจากความรู้สึกของคู่ ครอบครัวของตนเองและคู่ เพื่อนและสังคมต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

- 1) ความรู้สึกของตนเอง

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- รู้สึกอย่างไรในขณะนั้นเมื่อทราบว่า คู่ตั้งครรภ์ หากเป็นความรู้สึกที่ไม่สบายใจ จัดการกับความรู้สึกนั้นอย่างไร
- จัดลำดับความรุนแรงของความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อเหตุการณ์
- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น มีใครที่สามารถพูดคุยปรึกษาเรื่องนี้ได้บ้าง และได้รับการปรึกษาอย่างไรบ้าง
- มองตัวเองอย่างไรเมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น และหากให้นิยามตัวเองว่า เปรียบเหมือนอะไรในช่วงขณะนั้น จะเปรียบตนเองเป็นเหมือนกับอะไร เพราะอะไร
- เคยเกิดความรู้สึกขัดแย้งในใจระหว่างความเป็นพ่อและความเป็นวัยรุ่นของตนเองหรือไม่ หากเคย อะไรเป็นสาเหตุทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้ง หากไม่เคย อะไรเป็นสาเหตุทำให้ไม่เกิดความรู้สึกขัดแย้ง
- ก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น เคยมีมุมมองเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์อย่างไรบ้าง และมีมุมมองกับวัยรุ่นชายคนอื่นๆ ที่ประสบกับเหตุการณ์นี้อย่างไรบ้าง

- ตั้งแต่ตอนนั้นจนถึงปัจจุบัน มีความรู้สึกต่อตนเองเปลี่ยนไปอย่างไรบ้าง มีมุมมองต่อตนเองแตกต่างไหม หากมี แตกต่างอย่างไรบ้าง เพราะอะไร หากไม่มี เพราะอะไร
- ปัจจุบันมีเรื่องทุกข์ใจหรือกังวลใจเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้หรือไม่ หากมี เรื่องอะไร เพราะอะไร มีแผนจัดการอย่างไร หากไม่มี เรื่องอะไรที่ได้รับการคลี่คลายความรู้สึกแล้ว ได้รับอย่างไร เป็นอย่างไรบ้าง
- คำถามเพิ่มเติม

2) ความรู้สึกของคู่ที่อาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของตนเอง

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น คู่มีอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกอย่างไรบ้าง และส่งผลกระทบต่อตนเองอย่างไรบ้าง
- มีปฏิกิริยาต่ออารมณ์ความคิดความรู้สึกของคู่อย่างไรบ้าง ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไรบ้าง
- หากมีความขัดแย้งในความสัมพันธ์ระหว่างตนและคู่ จัดการความขัดแย้งหรือไม่ หากจัดการ จัดการอย่างไรบ้าง หากไม่ได้จัดการ เพราะอะไร
- คำถามเพิ่มเติม

3) ความรู้สึกของครอบครัวคนที่อาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของตนเอง

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- ครอบครัวของตนเองรับทราบเรื่องนี้หรือไม่ ทราบได้อย่างไร และมีคนไม่ทราบหรือไม่ เพราะอะไร หากทราบ เกิดอะไรขึ้น แต่ละคนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเหตุการณ์นี้ และส่งผลกระทบต่อความรู้สึกตนเองอย่างไร
- มีปฏิกิริยาต่ออารมณ์ความคิดความรู้สึกของครอบครัวอย่างไรบ้าง ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไรบ้าง
- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวหรือไม่ หากมี เปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง เพราะอะไร หากไม่มี เพราะอะไร

- คำถามเพิ่มเติม

4) ความรู้สึกรับของครอบครัวที่อาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของตนเอง

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- ครอบครัวของคุณรับทราบเรื่องนี้หรือไม่ ทราบได้อย่างไร และมีคนไม่ทราบหรือไม่ เพราะอะไร หากทราบ เกิดอะไรขึ้น แต่ละคนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเหตุการณ์นี้ และส่งผลกระทบต่อความรู้สึกตนเองและคู่อย่างไร
- มีปฏิกิริยาต่ออารมณ์ความคิดความรู้สึกต่อครอบครัวของคุณอย่างไรบ้าง ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไรบ้าง
- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวของคุณหรือไม่ หากมี เปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง เพราะอะไร หากไม่มี เพราะอะไร
- คำถามเพิ่มเติม

5) ความรู้สึกรับของเพื่อนที่อาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของตนเอง

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- เพื่อนทราบเรื่องนี้หรือไม่ ทราบได้อย่างไร และมีคนไม่ทราบหรือไม่ เพราะอะไร หากทราบ เกิดอะไรขึ้น แต่ละคนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเหตุการณ์นี้ และส่งผลกระทบต่อความรู้สึกตนเองอย่างไร
- เพื่อนเคยมีประสบการณ์เช่นเดียวกันหรือไม่ หากมี เพื่อนแสดงความคิดความรู้สึกต่อเหตุการณ์นี้อย่างไรบ้าง
- มีปฏิกิริยาต่ออารมณ์ความคิดความรู้สึกของเพื่อนอย่างไรบ้าง ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไรบ้าง
- คำถามเพิ่มเติม

6) มุมมองของสังคมในเรื่องการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของ
ตนเอง

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- คิดอย่างไรเกี่ยวกับคำพูดที่ว่า “การทำแท้งเป็นการทำบาป” คำพูดนี้ส่งผลต่อตนเองในด้านใดบ้าง เพราะอะไร และจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างไร
- คิดอย่างไรเกี่ยวกับคำพูดที่ว่า “ฟันแล้วทิ้ง ท้องแล้วผู้ชายไม่รับผิดชอบ” คำพูดนี้ส่งผลต่อตนเองในด้านใดบ้าง เพราะอะไร และจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างไร
- คิดอย่างไรเกี่ยวกับคำพูดที่ว่า “เป็นลูกผู้ชายทำอะไรต้องรับผิดชอบ” คำพูดนี้ส่งผลต่อตนเองในด้านใดบ้าง เพราะอะไร และจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างไร
- คิดอย่างไรเกี่ยวกับคำพูดที่ว่า “แม่วัยรุ่นนัใจยัษ” คำพูดนี้ส่งผลต่อตนเองในด้านใดบ้าง เพราะอะไร และจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างไร
- คำถามเพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 แนวการถามย้อนหลังไปปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจต่อการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ในคู่
ของตน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นชาย เพื่อทำความเข้าใจอิทธิพลของแต่
ละปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ

1) ปัจจัยจากวัยรุ่นชาย

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ ครั้งแรกที่ตัดสินใจแก้ปัญหาคืออะไร เพราะอะไร
- มีอารมณ์และความคิดอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เพราะอะไร
- ความเชื่อเรื่องบาปในการทำแท้งมีผลต่อการตัดสินใจหรือไม่ อย่างไร เพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตนเองตัดสินใจยุติการตั้งครรถ์ของคุณ
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตนเองตัดสินใจรับผิดชอบต่อการตั้งครรถ์ของคุณ
- คำถามเพิ่มเติม

2) ปัจจัยจากคู่ที่แต่งงาน

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ ครั้งแรกที่คู่ตัดสินใจแก้ปัญหาคืออะไร เพราะอะไร
- มีอารมณ์และความคิดของคู่อะไรบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เพราะอะไร
- มีอารมณ์หรือความคิดของคู่อะไรบ้างที่สำคัญที่สุดและส่งผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด เพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้คู่ต้องการยุติการแต่งงานของตนเอง เพราะอะไร และมีปฏิกิริยาต่อความต้องการของคู่อย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้คู่ต้องการให้ท่านรับผิดชอบการแต่งงาน เพราะอะไร และมีปฏิกิริยาต่อความต้องการของคู่อย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- คำถามเพิ่มเติม

3) ปัจจัยจากครอบครัวของตนเอง

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ ครั้งแรกที่ครอบครัวตัดสินใจแก้ปัญหาคืออะไร เพราะอะไร
- มีอารมณ์และความคิดของครอบครัวอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เพราะอะไร
- มีอารมณ์หรือความคิดของครอบครัวอะไรบ้างที่สำคัญที่สุดและส่งผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด เพราะอะไร
- การเลี้ยงดูมีผลต่อการตัดสินใจในเรื่องนี้หรือไม่ หากมี เพราะอะไร หากไม่มี เพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้ครอบครัวต้องการยุติการแต่งงาน เพราะอะไร และมีปฏิกิริยาต่อความต้องการของครอบครัวอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้ครอบครัวต้องการให้ท่านรับผิดชอบการแต่งงาน เพราะอะไร และมีปฏิกิริยาต่อความต้องการของครอบครัวอย่างไรบ้าง เพราะอะไร

- มีใครในครอบครัวที่สามารถให้คำปรึกษาถึงทางเลือกต่างๆ บ้าง ได้รับการปรึกษาอย่างไร คำปรึกษาที่ได้รับส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างไร
- มีใครในครอบครัวที่เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมอย่างไร เพราะอะไร
- คำถามเพิ่มเติม

4) ปัจจัยจากครอบครัวของคุณ

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ ครั้งแรกที่ครอบครัวของคุณตัดสินใจแก้ปัญหาคืออะไร เพราะอะไร
- มีอารมณ์และความคิดของครอบครัวคืออะไรบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เพราะอะไร
- มีอารมณ์หรือความคิดของครอบครัวคืออะไรบ้างที่สำคัญที่สุดและส่งผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด เพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้ครอบครัวของคุณต้องการยุติการตั้งครรภ์ เพราะอะไร และมีปฏิกิริยาต่อความต้องการของครอบครัวคุณอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้ครอบครัวของคุณต้องการให้ท่านรับผิดชอบการตั้งครรภ์ เพราะอะไร และมีปฏิกิริยาต่อความต้องการของครอบครัวคุณอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- มีใครในครอบครัวของคุณที่สามารถให้คำปรึกษาถึงทางเลือกต่างๆ บ้าง ได้รับการปรึกษาอย่างไร คำปรึกษาที่ได้รับส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างไร
- มีใครในครอบครัวของคุณที่เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมอย่างไร เพราะอะไร
- คำถามเพิ่มเติม

5) ปัจจัยจากเพื่อนของวัยรุ่นชาย

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ ครั้งแรกที่เพื่อนทราบ มีอารมณ์และความคิดของเพื่อนอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เพราะอะไร
- มีอารมณ์หรือความคิดของเพื่อนอะไรบ้างที่สำคัญที่สุดและส่งผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดเพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้เพื่อนเสนอความคิดยุติการตั้งครรภ์ เพราะอะไร และมีปฏิกิริยาต่อข้อเสนอของเพื่อนอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- อะไรคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้เพื่อนเสนอให้ท่านรับผิชอบการตั้งครรภ์ เพราะอะไร และมีปฏิกิริยาต่อข้อเสนอของเพื่อนอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- มีใครในกลุ่มเพื่อนที่สามารถให้คำปรึกษาถึงทางเลือกต่างๆ บ้าง ได้รับการปรึกษาอย่างไร คำปรึกษาที่ได้รับส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างไร
- มีใครในกลุ่มเพื่อนที่เคยมีประสบการณ์ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์มาก่อนบ้าง และประสบการณ์ของเพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- คำถามเพิ่มเติม

6) ปัจจัยจากสังคม

ตัวอย่างประโยคคำถาม

- ความเชื่อทางศาสนา เช่น การทำแท้งเป็นการทำบาป ส่งผลต่อการตัดสินใจหรือไม่ หากมี ส่งผลอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- ค่านิยมทางสังคมอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เพราะอะไร
- สถานะทางสังคมของตนเอง ส่งผลต่อการตัดสินใจหรือไม่ หากมี ส่งผลอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- สถานะทางสังคมของกลุ่ม ส่งผลต่อการตัดสินใจหรือไม่ หากมี ส่งผลอย่างไรบ้าง เพราะอะไร

- สถานะทางสังคมของครอบครัวตนเอง ส่งผลต่อการตัดสินใจหรือไม่ หากมี ส่งผลอย่างไรบ้าง เพราะอะไร
- สถานะทางสังคมของครอบครัวคู่ ส่งผลต่อการตัดสินใจหรือไม่ หากมี ส่งผลอย่างไรบ้าง เพราะอะไร

ภาคผนวก ง

วิชาชีพและกระบวนการเรียนรู้ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน

บ้านกาญจนาภิเษก

วิชาชีวิตและกระบวนการเรียนรู้...ความเป็นพลเมืองหลังก้าวพลาด

(คัดลอกบางส่วนจากหนังสือ

“กระบวนการสร้างความเป็นพลเมือง : กรณีตัวอย่างบ้านกาญจนาภิเษก”)

บ้านกาญจนาภิเษก ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไข ปัญหา เยียวยา พัฒนาเยาวชนที่ก้าวพลาดได้พยายาม “ค้นหาและศึกษา” ปัจจัยหลักปัจจัยดิ่งนักเรียนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในฐานะ “ผู้ก่อคดี” ร่วมกับ “การพัฒนากิจกรรม เชิงกระบวนการ” ขึ้นมารองรับเป็นการเฉพาะ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ให้ระยะเวลาที่ศาลมีคำพิพากษาให้ควบคุมตัวเยาวชน ซึ่งเฉลี่ย 1.6 – 4 ปี นั้นเพิ่ม “ทุนชีวิต” และเพิ่มคุณค่าใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้าง “จุดเปลี่ยน” ในชีวิตให้กับเยาวชนที่ครั้งหนึ่งเคยก้าวพลาดให้สามารถกลับคืนสู่ครอบครัว คู่สังคมในฐานะลูกชายที่เป็นพลังของครอบครัวและพลเมืองผู้มีสำนึกร่วมและไม่ใช้ภาระของสังคมอีกต่อไป โดยบ้านกาญจนาภิเษกได้กำหนดพื้นที่การแก้ไข ปัญหา เยียวยา พัฒนาเยาวชน 3 สัดส่วนดังนี้ พื้นที่วิชาชีวิต 50% พื้นที่วิชาสามัญ 25% พื้นที่วิชาชีพ 25%

เหตุผลที่บ้านกาญจนาภิเษกให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับ “วิชาชีวิต” หรือใช้พื้นที่กิจกรรมถึง 50% เพราะเชื่อมั่นว่า ถ้าเราสามารถออกแบบกิจกรรมและสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อขับเคลื่อนความคิดของเยาวชนผู้ (เคย) ก้าวพลาดได้ พฤติกรรมที่ถูกตั้งการจากระบบคิดก็จะถูกปรับเปลี่ยนตามไปด้วย เมื่อความคิดเปลี่ยน พฤติกรรมก็จะเปลี่ยนและชีวิตก็ (อาจจะ) เปลี่ยนด้วย ดังคำกล่าวที่ว่า “ความคิดที่สูงงอมมีอนุภาพกว่าอาวุธทั้งกองทัพ”

“วิชาชีวิต” คือ วิชาที่เรียนเพื่อพัฒนาระบบคิดให้มีความเป็นมนุษย์ที่รู้ร้อน รู้หนาว และสามารถเห็นจุดเกาะเกี่ยวเชื่อมโยงระหว่างชีวิตและสามารถรักษาตัวตนด้านดีไว้ได้ แม้ในช่วงเวลาที่แย่ที่สุด ในกรณีที่เกิดพลาดไปแล้ว ก็เรียนเพื่อซ่อมความคิดที่ผิดพลาด เพราะความคิดที่ผิดพลาดคือ โรงงานผลิตพฤติกรรมที่สร้างความเดือดร้อน ความสูญเสียทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เป้าหมายสุดท้าย คือ เพื่อเพิ่มหรือสร้างทุนความคิด ทุนชีวิต ทุนการเป็นพลเมืองให้กับเยาวชน

“วิชาชีวิต” ในภาคปฏิบัติของบ้านกาญจนาภิเษก คือ การวิเคราะห์ข่าว บทความ โศกนาฏกรรมในสังคม หรือเรื่องอื่นใดก็ตามที่เคลื่อนไหวอยู่ในสังคม รวมถึงการตอบกระทู้ การชมภาพยนตร์ และร่วมคิด ร่วมคุย ร่วมเขียนหลังชมภาพยนตร์เพื่อเปิดพื้นที่การเรียนรู้ทำให้เยาวชนเสียหาย รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือกับปัญหาต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตทั้งที่

คาดหมายได้ และเหนือความคาดหมาย ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็น “ปัจจัยร่วมที่มีนัยสำคัญ” ในการนำ
 เยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทั้งสิ้น

“วิชาชีวิต” จึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นหรือเพิ่ม “ทุนความเป็นพลเมือง” และ
 ความรู้สึกเชิงคุณค่าให้กับเยาวชนจนแข็งแกร่งและยกระดับไปถึงความรู้สึกนับถือตนเอง เห็นคุณค่า
 ของตนเอง ที่สำคัญคือ เยาวชนสามารถ “จัดการหรือรับมือ” กับปัญหาต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้
 อย่างรู้เท่าทันยิ่งขึ้น ดังนั้น การเรียนวิชาชีวิต อาจจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าวิชาสามัญ วิชาชีพ และ
 ต้องการความจริงจังในการเรียนรู้ทั้งสาระและกระบวนการ เพราะการเรียนวิชาชีวิต คือ การแปลง
 เชื้อโรคร้ายให้เป็นวัคซีนเพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันโรคสังคม คือ การเติมเต็มทักษะในการบริหาร การ
 จัดการชีวิต คือ การเพิ่มต้นทุนในการเดินทางเพื่อก้าวสู่พลเมืองผู้เป็นพลัง ไม่ใช่ภาระอีกต่อไป
 ลำดับขั้นตอนการออกแบบเครื่องมือที่เรียกว่า “วิชาชีวิต” นั้นประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คือ การแสวงหา รวบรวมข้อมูลจากทุกแหล่ง ซึ่งอาจเป็นบทความ บท
 สัมภาษณ์ บทกวี เรื่องเล่าจากอินเทอร์เน็ต โศกนาฏกรรมในสังคม เพลง ภาพยนตร์ หรือแม้แต่
 ไปสเตอร์/สติ๊กเกอร์ณรงค์ในประเด็นต่างๆ เช่น พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมาไม่ขับ ยุติ
 ความรุนแรงต่อผู้หญิง ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 2 คือ การตั้งคำถาม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในกระบวนการสร้างเครื่องมือ
 เพราะคำถามที่ดีที่เหมาะสมสามารถทำให้ “ข้อมูลจากสื่อสาธารณะ” หรือสื่อที่ปราศจากความรู้เชิง
 วิชาการ หรืออาจเป็นสื่อที่ไม่สะอาด สื่อที่มีเชื้อโรค สื่อที่น่าห่วงใยในทัศนะของผู้ใหญ่ แต่น่าสนใจ
 ใคร่รู้ในทัศนะของเยาวชน เช่น เพศสัมพันธ์ ความรุนแรง ความสูญเสีย ความตาย ฯลฯ ยกย่องผู้
 “ทุนความเป็นพลเมือง” ให้กับเยาวชนได้

การตั้งคำถามที่กระตุ้นให้เยาวชน “สั่งสอนตัวเอง” โดยมี “ข้อห้ามพื้นฐาน” คือ ต้องไม่ทำ
 ให้เป็นเรื่อง ไกลตัว หรือถ้าเป็นเรื่องไกลตัว ก็ต้องเขียนให้ใกล้เข้ามาจน รู้ร้อน รู้หนาว
 ครอบความคิดในการออกแบบคำถาม หรือการเขียนเกริ่นนำก่อนเข้าสู่คำถาม คือ

- เขียน...ให้สะอึกใจ โคนใจ ถูกคิด
- เขียน...ให้เห็นห่วงโซ่ความเสียหาย ความสำเร็จและจุดเกาะเกี่ยวต่างๆ ระหว่างชีวิตต่อ
 ชีวิต
- เขียน...ให้เห็น ให้รับรู้ถึงความทุกข์ทรมานของเหยื่อ ของผู้ถูกกระทำ

- เขียน...ให้เยาวชนเข้าไปเป็นผู้เสียหายหรือเกี่ยวข้องกับผู้เสียหาย
- เขียน...ให้เยาวชนตระหนักและต่อยอดการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างทุกรูปแบบ
- เขียน...ให้เยาวชนรู้สึกเมตตาในความผิดพลาดของผู้อื่น
- เขียน...ให้เยาวชนได้ฝึกฝน “การตัดสินใจ” เพราะทุกการตัดสินใจ “ผูกพันกับชีวิต”

จากประสบการณ์ของบ้านกาญจนาภิเษก ข้อห้ามหรือข้อพึงระวังในการตั้งคำถามหรือการเขียนเกริ่นนำก่อนเข้าสู่คำถาม ก็คือ ถ้าเราใช้คำถามที่สะท้อนความเมตตา ความเข้าใจผู้ผิดพลาดอ่อนแอ จะทำให้เยาวชนกล้าที่จะเข้ามาเพื่อพูดคุยหรือขอคำปรึกษาจากรามากกว่าการใช้คำถามในเชิงตัดสินและเปิดทางให้ผู้ตอบพิพากษาผู้ผิดพลาดอย่างรุนแรง ขณะเดียวกันคำถามที่สะท้อนทัศนคติเชิงลบ ใจแคบ รู้สึกชอบ ไม่ชอบลักษณะบางอย่างๆ ชัดเจน เปิดทางให้เข้าใจผิดได้ว่าผู้สร้างคำถามเป็นคนแบบนั้น ซึ่งอาจทำให้เยาวชนไม่กล้าขอคำปรึกษา ไม่อยากพูดคุยกับเราโดยที่เราไม่สามารถรู้ได้ว่าเพราะอะไร ทำไม เยาวชนจึงรักษาระยะห่างกับเราขนาดนั้น

ขั้นตอนที่ 3 คือ ขั้นตอนเก็บเข้าหมวดหมู่พร้อมนำไปใช้ หลังจากข้อมูลถูกผลิตเป็น “ใบงาน” เรียบร้อยแล้ว ลำดับต่อไปก็เป็นการนำใบงานไปถ่ายเอกสารตามยอดจริงของเยาวชนในแต่ละวัน จากนั้นก็ส่งไปให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และจัดเวลาให้เยาวชนได้ลงมือปฏิบัติต่อไป

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนำกิจกรรม “วิชาชีวิต” นั้น เมื่อถึงเวลาตามที่กำหนดไว้ในตารางกิจกรรมและเยาวชนพร้อมก็ให้เริ่มด้วยการอ่านข้อมูล / คำถาม / และอธิบายประกอบ จากนั้นก็ให้เยาวชนจับคู่กันมารับ “ใบงาน” และร่วมคิด ร่วมคุย ร่วมเขียนให้จบซึ่งในขั้นตอนนี้ เรียกว่า “การทำงานกลุ่ม” เมื่อเยาวชนส่งงานกลุ่มเสร็จแล้ว จึงรับ “งานเดี่ยว” ไปศึกษา – คิด – เขียน – ตอบ กิจกรรมจะจบลงก็ต่อเมื่อเยาวชนทุกคนส่ง “งานเดี่ยว” ให้เจ้าหน้าที่

หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ต้องอ่าน “งานกลุ่ม – งานเดี่ยว” ของเยาวชนและสรรหาบางส่วน จัดบอร์ด เพื่อให้เยาวชนรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถและยังได้ศึกษาเรียนรู้ความคิด – มุมมองของคนอื่นๆ ที่อาจแตกต่างหรือเหมือนกับตนเอง

โดยสรุปเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษกต้องทำกิจกรรม “วิชาชีวิต” สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 45 – 60 นาที ยาวนานมากกว่า 1 ปี โดยมีเนื้อหา วิชาชีวิต 8 ชุด ดังนี้

1. ผู้รอด...บนความขาดพร่อง
2. การละเมิดสิทธิและอาชญากรรม

3. พฤติกรรมทางเพศและความรุนแรงต่อผู้หญิง
4. ต้นทุน...การเลือกค่านิยม
5. กระตุ้นความเป็นมนุษย์ใฝ่ดี สำนึกดี
6. การหลบหนีและผลลัพธ์ที่ตามมา
7. ชมภาพยนตร์และร่วมคิด ร่วมคุย ร่วมเขียนหลังชมภาพยนตร์
8. การตอบกระทู้เพื่อพัฒนาเป็นกติกาหรือข้อตกลง

นอกจากนั้นยังพบว่า กรณีศึกษาในวิชาชีวิตทั้ง 8 ชุดนี้ มีอยู่หลายชิ้นมากที่เข้าองค์ประกอบที่เรียกว่า “ไม่หมดอายุ ไม่มีเงื่อนไขของกาลเวลา” นั่นหมายความว่า เจ้าหน้าที่สามารถนำกรณีศึกษาดังกล่าวมาใช้ซ้ำได้เมื่อมีการรับเยาวชนกลุ่มใหม่เข้ามา ส่วนกรณีศึกษาที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนได้อย่างสูงมากก็คือ วิชาชีวิต ชุดที่ 1 ผู้รอด...บนความขาดพร่อง และวิชาชีวิต ชุดที่ 5 กระตุ้นความเป็นมนุษย์ใฝ่ดี สำนึกดี

สำหรับเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาและการใช้เครื่องมือที่เรียกว่า “วิชาชีวิต” ตามแนวทางบ้านกาญจนาภิเษก คือ เพื่อเข้าใจ เข้าถึง ผู้เสียหาย หรือเหยื่อ เพื่อเยียวยา เยาวชนที่ก้าวพลาด เพื่อการกลับสู่สังคมในฐานะพลเมืองผู้เป็นพลัง

เยาวชนจำนวนมากในบ้านกาญจนาภิเษก “ได้ส่งเสียง” ผ่านทางช่องทางต่างๆ เช่น บันทึกก่อนนอน วิเคราะห์ข่าว ฯลฯ ทำนองว่า “ถ้าผมได้เรียนแบบนี้มาก่อน ผมว่า ผมไม่ติดคุกแน่ !!!”

นอกจากนี้ ในมิติหนึ่งของการให้คุณค่ากับเยาวชนที่ก้าวพลาดของบ้านกาญจนาภิเษก คือ การคืนพื้นที่ที่เขาหวงแหนให้พวกเขาไปโดยไม่ต้องร้องขอ ภายใต้อำนาจประกาศชัดเจนว่า “เสื้อผ้า หน้าผม และร่างกาย คือ สิทธิอันศักดิ์สิทธิ์” ฉะนั้นเยาวชนสามารถไว้ผมสั้นก็ได้ ยาวก็ได้ แบบไหนก็ได้ที่เจ้าของร่างกายสบตากับตัวเองในกระจกแล้ว รู้สึกปลื้ม รู้สึกมั่นใจในภาพลักษณ์ของตัวเอง เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักใน “ตัวตนที่มีอยู่จริงของเขา”

ส่วน “การสักร่างกาย” ซึ่งถูกเชื่อมโยงจนเป็นเสมือน “สัญลักษณ์” ของเยาวชนในสถานพินิจฯ ไปแล้วนั้น บ้านกาญจนาภิเษกได้แสดงเจตจำนงชัดเจนเช่นกันว่า “ไม่รังเกียจ ไม่เลือกปฏิบัติต่อลูกหลานที่มีรอยสัก” แต่จะไม่มีการสักเพิ่มในบ้านกาญจนาภิเษก ด้วยเหตุผลทางสุขภาพและอีกหนึ่งเหตุผลที่สำคัญ คือ การตัดสินใจสักร่างกายก่อนอายุ 25 ปี อาจไม่ใช่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ฉะนั้นการชะลอก่อนสักร่างกายไว้ก่อน จึงเป็นข้อตกลงแรกๆ หลังจากรับเยาวชนเข้ามา

บทสรุป

เมื่อพูดถึงบ้านกาญจนาภิเษกเข้าใจว่า ภาพที่คนส่วนใหญ่มักนึกถึงก็คือ ลักษณะกายภาพของบ้าน ของสถานที่ ซึ่งสร้างความรู้สึกเชิงบวกต่อเยาวชนที่ก้าวพลาดอย่างไม่มีข้อสงสัย แต่ถ้าปราศจากฐานคิดและความเชื่อที่แข็งแกร่งต่อเยาวชนที่ก้าวพลาด การขับเคลื่อนสู่เป้าหมายตามทีหลายฝ่ายมุ่งหวังก็อาจจะไม่ง่ายและเป็นจริงขึ้นมาได้ ฐานคิดและแนวปฏิบัติหลักๆ มีดังนี้

- การขจัดพื้นที่ร้ายขยายพื้นที่ดีในตัวเยาวชน เพราะแม้เยาวชนจะก้าวพลาด แต่ก็ยังมี “เมล็ดพันธุ์แห่งความดีอยู่” และเมล็ดพันธุ์นั้น ต้องได้รับการบ่มเพาะให้เติบโต แข็งแรงจนสามารถเบียดพื้นที่ร้ายให้เล็กลงและอ่อนแอ จนทำร้ายใครไม่ได้
- การสร้างและเพิ่มคุณค่าใหม่ๆ ให้กับเยาวชนแทนของเก่าที่ถูกกระทำให้เสียหาย ใช้การไม่ได้จนหมดสิ้นกระแสแห่งความสงสัยว่า “เรายังมีคุณค่าอยู่หรือเปล่า?”
- การเพิ่มพื้นที่วิชาชีวิตหรือพัฒนา “ทักษะชีวิต : ช่อมความคิด ปรับพฤติกรรม เพื่อเปลี่ยนชีวิต” ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของทุนชีวิต ทุนความคิด ทุนการเป็นพลเมือง
- หลักคิด เพราะ “มียุติธรรม จึงมีสันติภาพ” ในฐานะวัยรุ่น “อาการหิวโหยเสรีภาพ” ของพวกเขาค่อนข้างหนัก แต่พวกเขาก็ต้องตระหนักเช่นกันว่า “หิวโหยของ เขา หิวโหยความเป็นธรรม” มากเช่นกัน

ภาคผนวก จ
กระตู่ในการรับอาสาสมัคร

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก

ทักษะชีวิต : ช่อมความคิด ปรับพฤติกรรม เพื่อเปลี่ยนชีวิต

(ตอบกระทู้ : กรณีนักศึกษาปริญญาโทจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

สนใจทำวิทยานิพนธ์ในประเด็นท้อง แท้ง ทิ้ง ในมุมมองของวัยรุ่นชาย)

ข้อมูล ♥ บ้านกาญจนาภิเษก ได้รับการติดต่อจากนักศึกษาระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยท่านหนึ่งซึ่งสนใจและมีแผนจะทำวิทยานิพนธ์ในประเด็น ท้อง แท้ง ทิ้ง ในมุมมองของวัยรุ่นชาย

♥ ส่วนชื่อวิทยานิพนธ์อย่างเป็นทางการก็คือ “ทัศนคติและการตัดสินใจรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ของวัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก”

♥ เหตุผลหนึ่งที่นักศึกษาท่านนี้สนใจเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษกก็เชื่อมโยงมาจากเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2553 ได้ไปร่วมฟังการสัมมนาในหัวข้อ “เปิดใจ : ฟังตัวจริงเสียงจริงพูดเรื่องเพศศึกษา : ท้อง แท้ง ทิ้ง” ที่ทางสหทัยมูลนิธิและองค์กรแพช ร่วมกันจัดขึ้น ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ นนทบุรี (สหทัยมูลนิธิเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานกับเด็กหญิง/ผู้หญิงที่ประสบปัญหาตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม) ทำให้นักศึกษาท่านนี้ถูกคิดว่ทัศนคติของ “วัยรุ่นชาย” ซึ่งเป็นตัวละครในประเด็นท้อง แท้ง ทิ้งมีความน่าสนใจมาก จึงเป็นที่มาที่ไปของวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น

♥ ประกอบกับประเทศไทยมีสถิติการตั้งครรภ์ในช่วงอายุต่ำกว่า 18 ปี ติดอันดับสองในเอเชียและยังไม่มีแนวโน้มลดลง วิทยานิพนธ์ภายใต้แนวคิดดังกล่าวจึงน่าจะมีส่วนช่วยคลี่คลายปัญหาของสังคมได้บ้าง

♥ แต่เพื่อไม่ให้วิทยานิพนธ์เป็น “ขยะทางปัญญา” ประกอบกับกระบวนการบ้านกาญจนาภิเษกเน้นการมีส่วนร่วมของเยาวชนเป็นสำคัญ ป้าและเจ้าหน้าที่จึงขอความคิดเห็นจากพวกผม “ก่อนตัดสินใจหรือตัดสินใจร่วมกันนะครับ”

กระบวนการ / โจทย์ ให้ผมจับคู่กับเพื่อน ร่วมคิด ร่วมคุย ร่วมตอบคำถามต่อไปนี้

1. การที่วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้เน้นการพูดคุยหรือสัมภาษณ์เชิงลึกและเป็นส่วนตัวกับวัยรุ่นที่สมัครใจเท่านั้น (10 – 15 คน) นั้นหมายความว่าผมและเพื่อนสามารถ “เลือก” ที่จะ “ไม่สมัคร” ก็ได้ และการเลือกเช่นนั้นถือเป็น “สิทธิ” ที่เราจะเคารพและไม่มีผลผูกพันใดๆ นะครับ เพราะ “การกล้าปฏิเสธคือรูปแบบหนึ่งของความกล้าหาญ” ที่จำเป็นและสำคัญ คำถามคือ ผมและเพื่อนคิดอย่างไรกับแนวทางในข้อแรกนี้ครับ

2. ที่ผ่านมามีการแก้ปัญหาวัยรุ่นในมิติท้อง แท้ง ที่จะเน้นที่ผู้หญิงดังนั้นจึงได้ยินแต่เสียงของวัยรุ่นผู้หญิง รวมถึงการเรียกร้อง ส่งเสริมผู้หญิงเช่น ให้ผู้หญิงรักนวลสงวนตัว เป็นต้น น้อยครั้งนักที่จะค้นหาความคิดในมุมมองของวัยรุ่นชาย คำถามคือ ในฐานะวัยรุ่นชายผมทั้งสองคิดอย่างไรกับแนวคิดของนักศึกษาปริญญาโทท่านนี้

งานเดี่ยว ให้ผมปลื้มใจและตอบคำถามต่อไปนี้

1. คราวนี้เป็นประเด็นส่วนตัวของผมไม่เกี่ยวกับคนอื่นแล้วนะครับ “ผมคิดอย่างไร” กับขอบเขตวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านนี้... นั่นคือ ศึกษาความคิดของวัยรุ่นชาย !!!

2. ผมมีความพร้อมหรือยินดีที่จะเป็นอาสาสมัครเพื่อให้นักศึกษาสัมภาษณ์ในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทหัวข้อ “ทัศนคติและการตัดสินใจรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ของวัยรุ่นชายที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษกหรือไม่ครับ ?”

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นางสาวณิชา หลีหะเจริญกุล

วันเดือนปีเกิด 25 เมษายน 2526

หน่วยงานที่สังกัด กลุ่มเราเข้าใจ

ตำแหน่งงานปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้ประสานงาน

ที่อยู่ 228 ซ.พระรามเก่า 41 แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กทม.
10250
โทร. 085 199 6609 email : spiralcup@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545 – 2548 ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต (การละครอน)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์ด้านการวิจัย

- พ.ศ.2554 – ปัจจุบัน
- แบบสุ่ม
- 1) ผู้ช่วยผู้ประสานงานและนักวิจัยในโครงการวิจัย “การศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมสองแบบเพื่อปรับปรุงการใช้ยาต้านไวรัสอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในวัยรุ่นและวัยรุ่นหนุ่มสาวที่มีเชื้อเอชไอวี ในประเทศไทย” โดยมี รศ.นพ.ภพ โกศลารักษ์ หน่วยโรคติดเชื้อภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจาก UNICEF Thailand และ TREAT Asia
- พ.ศ.2551 – 2553
- 1) ผู้ช่วยนักวิจัยและธุรการ ในโครงการวิจัยเชิงคุณภาพ “นโยบายการส่งเสริมการทำงานองค์กรร่วมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาแก่เด็กและเยาวชนที่มีเชื้อเอชไอวี ในประเทศไทย” โดยมี นางพนิดา ฐปนางกูร สถาบันคลังสมองของชาติ ภายใต้มูลนิธิส่งเสริมทบวงมหาวิทยาลัย เป็นหัวหน้าโครงการ